

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

Pojištění podnikatelských rizik v České republice

Bc. Dominik Činátl

© 2019 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Dominik Činátl

Podnikání a administrativa

Název práce

Pojištění podnikatelských rizik v České republice

Název anglicky

Insurance of Business Risks in the Czech Republic

Cíle práce

Hlavním cílem teoretické části diplomové práce bude vysvětlit fungování pojistného trhu v České republice a blíže seznámit s pojištěním podnikatelských rizik. Teoretická část bude dále zaměřena na historii a vývoj pojištění v České republice s důrazem na jeho další možný rozvoj, na základní pojmy z této oblasti, vysvětlení pojmu riziko a podnikatelská činnost.

Cílem praktické části diplomové práce bude analyzovat současný pojistný kmen České podnikatelské pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group z hlediska pojištění podnikatelských rizik a na základě získaných informací vyhodnotit kvalitu, cenu a možný vývoj podnikatelských rizik dané společnosti.

Metodika

Pro teoretickou část bude zvolena jako nejvhodnější metoda analýzy sekundárních dat, která zahrnuje studium dostupné literatury, webových stránek, odborných časopisů a dále práce s interními materiály ČPP. Dále bude využita v diplomové práci metoda kompilace, deskripce a komparace. Výsledky budou interpretovány a uvedeny v přehledných tabulkách a grafech, následně bude formulován závěr a doporučení pro danou společnost.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

podnikatelské riziko, pojištění, pojišťovna, pojistný kmen

Doporučené zdroje informací

- ČERNOHORSKÝ J., TEPLÝ P., Základy financí, Praha : Grada, 2011. ISBN 987-80-247-3669-3.
DUCHÁČKOVÁ E., Principy pojištění a pojišťovnictví, 2 vydání Praha: Ekopress, s.r.o. 2005, ISBN 80-86119-92-0.
MARTINOVIČOVÁ, D. Pojištění podnikatelských subjektů, 2007, 1. vyd., Brno: Vydavatelství KEY – Publishing s. r. o., 236 s., ISBN 978-80-87071-08-3.
MEHR, Robert, I. Fundamentals of insurance. Homewood: University of Illinois Urbana – Champaign, 1986. ISBN 0-256-03357-9.
PÁLENÍK V. A KOLEKTIV, Základy pojišťování především průmyslových a podnikatelských rizik, 1 vydání Praha: Linde Praha, a.s. 2007, ISBN 978-80-7201-644-0.

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jana Šturcová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 13. 11. 2018

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 21. 11. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 28. 03. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci Pojištění podnikatelských rizik v České republice jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucí diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použité literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 29. 3. 2019

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval paní Ing. Janě Šturcové, Ph.D. za profesionální dohled, cenné rady a doporučení při tvorbě mé diplomové práce. Dále bych chtěl poděkovat zaměstnancům České podnikatelské pojišťovny, a. s. Vienna Insurance Group za poskytnutí interních údajů. V neposlední řadě děkuji své rodině a přítelkyni za trpělivost a podporu během psaní této diplomové práce.

Pojištění podnikatelských rizik v České republice

Abstrakt

Diplomová práce má pomocí systematického zpracování teoretických východisek v teoretické části seznámit čtenáře s fungováním pojistného trhu v České republice a blíže vysvětlit problematiku pojištění podnikatelských rizik. V teoretické části diplomové je dále uvedena historie a vývoj pojištění v České republice se zaměřením na další možný rozvoj. V poslední části teorie je pomocí metody dedukce vysvětlen pojem riziko, se kterým se lze setkat v rámci podnikatelské činnosti.

Jako hlavní cíl praktické části diplomové práce je analyzovat současný pojistný kmen České podnikatelské pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group z hlediska pojištění podnikatelských rizik a jeho následné srovnání s teoretickými východisky a zjištěnými výstupy. V závěru práce jsou zjištěné informace vyhodnoceny a použity k vyhodnocení kvality, ceny a určení možného vývoje pojištění podnikatelských rizik v dané společnosti.

Klíčová slova: pojištění, podnikatelské riziko, pojišťovna, pojistný kmen, pojistné podmínky, podnikatelská činnost, Česká podnikatelská pojišťovna, předepsané pojistné, propojištěnost, předepsané plnění, škodovost, pojištění majetku, pojištění odpovědnosti

Insurance of Business risk in the Czech Republic

Abstract

This thesis informs in the theoretical part readers about the insurance market operation in the Czech Republic by systematically analyzing the theoretical basis and it further explains the topic of business risk insurance. Further, the theoretical part presents the history and evolution of insurance in the Czech Republic with a focus on the future possible development. In the last part of the theory, the term risk, which can be encountered within business activity, is explained by using the deduction method.

The main aim of the practical part of the thesis is to analyse the current insurance portfolio of Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, from the perspective of business risk insurance and to subsequently compare it with the theoretical basis and the identified outputs. In the final part of the thesis, the obtained information is evaluated and used for the quality and price assessment and for the determination of the possible development of business risk insurance in the given company.

Keywords: insurance, business risk, insurance company, insurance portfolio, insurance terms and conditions, business activity, Česká podnikatelská pojišťovna, premium written, insurance density, written benefit, claims ratio, property insurance, liability insurance

Obsah

Úvod	10
1 Cíl práce a metodika	12
2 Teoretická část.....	13
2.1 Historie pojišťovnictví	13
2.1.1 Vývoj pojišťovnictví na našem území do konce 2. světové války	14
2.1.2 Vývoj pojišťovnictví na našem území po 2. světové válce	15
2.2 Regulace pojišťovnictví	17
2.3 Riziko	19
2.3.1 Dělení rizika dle četnosti a závažnosti.....	20
2.3.2 Metody snižování rizik	22
2.4 Subjekty pojistného trhu	24
2.4.1 Pojišťovny.....	24
2.4.2 Zajišťovny.....	24
2.4.3 Pojišťovací zprostředkovatelé.....	25
2.4.4 Ostatní subjekty	29
2.5 Druhy pojištění.....	30
2.6 Komerční pojištění	34
2.7 Pojistná smlouva	35
2.7.1 Pojistka.....	35
2.7.2 Pojistné podmínky	36
2.7.3 Vznik soukromého pojištění	36
2.7.4 Zánik soukromého pojištění.....	37
2.8 Pojištění podnikatelských rizik	38
2.8.1 Dělení podnikatelského pojištění dle územního rozsahu.....	39
2.8.2 Dělení podnikatelského pojištění dle věcného vymezení	39
2.9 Podnikatelské prostředí	43
2.9.1 Rozdělení podnikatelského prostředí.....	43
3 Praktická část	45
3.1 Česká podnikatelská pojišťovna, a. s. Vienna Insurance Group.....	45
3.1.1 Obsah pojištění podnikatelských rizik v ČPP.....	46
3.1.2 Produktové portfolio aplikačních systémů a ručního úpisu.....	49
3.2 Úrovňové ukazatele pojistného trhu.....	55
3.2.1 Předepsané pojistné.....	55
3.2.2 Propojištěnost.....	59
3.2.3 Pojistné plnění.....	61

3.2.4	Škodovost.....	64
3.2.5	Koncentrace pojistného trhu	66
3.2.6	Ostatní vybrané úroňové ukazatele.....	69
4	Výsledky a diskuse	73
	Závěr	77

Seznam použité literatury

Seznam obrázků

Seznam tabulek

Seznam grafů

PŘÍLOHY

Úvod

Pojišťovnictví je v současnosti poměrně stěžejní a probírané téma. V dnešním světě jsou nejenom jednotlivci, ale i společnosti vystavovány velkému množství nebezpečí, která jsou způsobena rychlým a stresujícím stylem života, vyšším výskytem rizikových situací způsobených technickým a ekonomickým pokrokem či stále ničivějšími živelnými událostmi. Všechna tato nebezpečí jsou umocněna všudypřítomným stresem, který tato rizika, jak už majetková či zdravotní, násobí. Většina lidí a společností si tato rizika uvědomují, ale zdaleka ne všichni se je snaží eliminovat či alespoň zmírnit jejich dopad a až posléze zjišťují, že pojištění by nebylo jen bezcenným papírem založeným v šanonu, který by jim ale ve skutečnosti dával velkou šanci se s nepříznivými a nahodilými událostmi vypořádat.

Pojistný trh v tuzemsku je velice rozsáhlé téma. Lze sem zařadit jak životní a neživotní pojištění se všemi jejich podkategoriemi, tak veškeré subjekty pojistného trhu v čele s Českou národní bankou a jednotlivými pojišťovnami. Jedná se také o velmi širokou a nestálou problematiku, která se neustále vyvíjí. Za hlavní milníky vývoje lze označit transformaci ekonomiky mezi lety 1989 až 1997 spolu se zrušením monopolu na pojistném trhu, dále pak také vstup České republiky do Evropské unie v roce 2004 a otevření trhu i pro zahraniční podnikatele a investory nebo v neposlední řadě rok 2007 a počátek světové finanční krize, která se postupně rozšířila do celého světa a zasáhla výrazně do podnikatelského prostředí. Z hlediska práva lze označit jako významné milníky účinnost zákon č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník od 1. ledna 2014, dále pak zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, účinný od 1. ledna 2010, nebo zákon č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění účinný od 1. prosince 2018, který vychází ze směrnice evropského parlamentu a rady (EU) 2016/97 ze dne 20. ledna 2016 o distribuci pojištění.

Právě díky neustálému vývoji tohoto poměrně konkurenčního trhu může potencionální zájemce o pojištění vybírat ze širokého spektra nabídek a produktů dle svých specifických potřeb. Na druhou stranu může být pro zájemce velice obtížné se v nabídkách orientovat, jelikož každá pojišťovna stanovuje odlišné portfolio produktů, jak napříč celým trhem, tak v rámci vlastních produktů, které se tak stávají pro klienta neporovnatelnými jak z hlediska ceny, kvality, tak rizik zahrnutých do pojištění. K jednoduchosti, srozumitelnosti

a pochopitelnosti ze strany zájemce nepřidá ani fakt, že stát se snaží o návaznost na pojistný trh v rámci Evropské unie.

Co se týká majetkových rizik, která jsou představována zejména zmíněnými živelnými událostmi, lze v našich zeměpisných šířkách hovořit především o povodních, záplavách, požárech a vichřicích. Nedávná vichřice a bouře s krupobitím ve velké části České republiky opět ukázaly svoji sílu a všem připomněly, v čem vlastně spočívá hodnota a účel pojištění. I přes to, že se přírodní katastrofy opakují v posledních letech stále častěji, je velmi zarážející, že v České republice propojištěnost ekonomických subjektů nedosahuje ani hranice 30 %. Velmi zásadní jsou také rizika odpovědnostní, kdy podnikatelé pojišťují případné škody způsobené svou činností či výrobky. Na rozdíl od majetkových škod jejich vznik pojištěný není schopen ovlivnit, kryje pojištění odpovědnosti škody vzniklé vlastním pochybením pojištěného a případné pojistné plnění není vypláceno pojištěnému, ale poškozenému. V této oblasti lze zmínit explozi v areálu chemičky v Kralupech nad Vltavou z března roku 2018 či výbuch metanu z prosince 2018 v karvinském dole, kde tyto události měly za následek nejenom milionové škody, ale hlavně také ztráty na životech.

Tato práce má jako hlavní cíl vysvětlit fungování pojistného trhu od jeho počátku do současnosti, analyzovat jeho vývoj v posledních 15 letech a vyhodnotit aktuální situaci na trhu s podnikatelským pojištěním z hlediska vývoje životního a především neživotního pojištění se zaměřením na podnikatelské pojištění, kde bude především cíleno na jednotlivé produkty České podnikatelské pojišťovny, a. s. Vienna Insurance Group. Na základě zjištěných informací bude provedeno vyhodnocení kvality, ceny a možného vývoje pojištění podnikatelských rizik.

1 Cíl práce a metodika

Cíl práce

Hlavním cílem teoretické části diplomové práce bude vysvětlit fungování pojistného trhu v České republice a bližší seznámení s pojištěním podnikatelských rizik. Teoretická část je dále zaměřena na historii a vývoj pojištění v České republice se zaměřením na další možný rozvoj, základní pojmy, se kterými se lze setkat v pojišťovnictví či vysvětlení pojmu riziko a podnikatelská činnost.

Jako hlavní cíl praktické části diplomové práce je analyzovat současný pojistný kmen České podnikatelské pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group z hlediska pojištění podnikatelských rizik a na základě získaných informací vyhodnotit kvalitu, cenu a možný vývoj pojištění podnikatelských rizik v dané společnosti.

Metodika

Diplomová práce vychází z předpokladu systematického zpracování teoretických východisek pro vytvoření vlastní práce. Teoretická východiska jsou zpracována na základě studia odborné literatury zaměřené na problematiku pojištění podnikatelských rizik v České republice. Informace jsou čerpány i z právních norem, především ze zákona č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník či ze zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví. Zpracováním teoretické části je upřesněn cíl diplomové práce a jeho následné dosažení v praktické části. Při psaní teoretické části byla využita metoda dedukce, u které se vychází z obecnějších závěrů k méně obecným. Ve vlastní práci je analyzován současný pojistný kmen České podnikatelské pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group z hlediska pojištění podnikatelských rizik. Zkoumaný proces je srovnán s teoretickými východisky a zjištěné výstupy jsou v závěru práce vyhodnoceny a použity k vyhodnocení kvality, ceny a určení možného vývoje pojištění podnikatelských rizik v dané společnosti. V diplomové práci jsou dále využity metody analýzy, syntézy, deskripce, kompilace a komparace.

2 Teoretická část

V teoretické části diplomové práce bude vysvětleno fungování pojistného trhu v České republice a bližší seznámení s pojištěním podnikatelských rizik. Teoretická část je dále zaměřena na historii, současnou regulaci a vývoj pojištění v České republice se zaměřením na další možný rozvoj. Dále jsou zde kapitoly zabývající se problematikou z oblasti rizika, podnikatelského prostředí, druhů pojištění, subjektů vystupujících na pojistném trhu či náležitostmi pojistné smlouvy.

2.1 Historie pojišťovnictví

S počátky pojištění a pojišťovnictví se lze setkat již v době starověku, kde se okolo období 2500 let před naším letopočtem nacházejí první zmínky a doklady ze starověkého Egypta, kdy kameníci uzavírali vzájemné dohody o společném krytí výdajů na pohřby z vybíraných příspěvků. O několik set let později v Babylonii byly často uzavírány dohody majiteli karavan o vzájemném krytí ztrát. Později v Řecku okolo roku 400 před naším letopočtem se objevil určitý druh sociálního či zdravotního pojištění pro případ zranění ve válce. (HRADEC, 2005) Tato pojištění však nedosahovala na ta pojištění, se kterými se lze setkat dnes. Vůbec první dochovaná smlouva je až z roku 1347, která byla sjednána jako námořní pojištění. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

Pro pojišťování je důležitá zejména druhá polovina 18. století, kdy pojištění prochází institucionalizací, tzn., že vznikají pojišťovny především ve formě vzájemných pojišťoven. Ve vzájemných pojišťovnách jsou členové současně pojistníky a v případě vzniku nahodilé události, jejímž výsledkem je škoda některého ze členů, vzniká povinnost plnění škody ostatním členům, kterým škoda nenastala. (REJNUŠ, 2014) Pojišťovnictví se v této době stává významným odvětvím ekonomiky, které se nejdříve utváří v přímořských státech a postupně se rozšiřuje do vnitrozemí, což potvrzuje fakt, že v roce 1822 zahájily na českém území činnost dvě zahraniční pojišťovny se sídlem ve Vídni a Terstu. V této době se také začínají formovat klasická odvětví pojištění, jako jsou požární, námořní či životní pojištění, což má za následek, že pojištění se začíná týkat širších společenských vrstev, než tomu bylo doposud. K těm nejvýznamnějším pojišťovnám, které na trhu v této době působí, patří Slavia, vzájemně pojišťovací banka v Praze založena v roce 1869, Hasičská vzájemná

pojišťovna v Brně založena v roce 1900 nebo Moravská dobytčí pojišťovna v Brně, která vznikla v roce 1902. (ZÁRYBNICKÁ, 2010)

Od počátku 19. století se pojištění stává předmětem podnikání a je tedy chápáno jako určitý druh obchodní činnosti. V tomto období se stále více začínají prosazovat pojišťovny ve formě akciových společností, i když se vzájemnými pojišťovnami se lze setkat i nadále. V tomto období se začíná uplatňovat princip tzv. „pojištění pojištění“ neboli zajištění. Toto zajištění funguje jako ochrana proti velkým rizikům, které pojišťovny nedokáží pokrýt ani formou soupojištění. V roce 1852 tak vzniká první zajišťovna v německém Kolíně nad Rýnem. V období po 2. světové válce v Evropě sílí státní dozor nad pojišťovnictvím. V tomto období se objevují tři cesty vývoje pojištění:

- specializace již existujících druhů a odvětví pojištění,
- kombinace již existujících pojistných produktů,
- vznik zcela nových druhů pojištění.

Dále také dochází ke změně poměru mezi majetkovým a životním pojištěním, kde právě životní pojištění bývá zvýhodňováno státem zejména prostřednictvím daňového zvýhodnění. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

2.1.1 Vývoj pojišťovnictví na našem území do konce 2. světové války

Historie pojišťovnictví na území dnešní České republiky sahá do konce 17. století, kde roku 1699 podal Jan Kryštof Bořek návrh na zavedení povinného požárního pojištění budov v Čechách, kde v každém městě měl být založen protipožární fond vytvořený z příspěvků obyvatel daného města. V roce 1777 byla na českém území zřízena pojišťovna proti škodám z ohně na polních zásobách, nábytku, náradí a dobytku, která však zanedlouho svoji činnost musela ukončit. Po roce 1822 zahájily činnost na českém území dvě zahraniční pojišťovny se sídlem ve Vídni a Terstu. Základ komerčního pojišťovnictví v Česku lze nalézt v roce 1827, kdy byl v Praze založen Císařsko-královský privilegovaný český společný náhradu škody ohněm svedené pojišťující ústav. Tento pojišťovatelský ústav začal provozovat, jak už z názvu vyplývá, požární pojištění, dále pak od roku 1864 pojištění movitých věcí a pojištění proti krupobití a od roku 1909 i životní pojištění. V druhé polovině 19. století nastala velká vlna v zakládání českých pojišťoven a pojišťovacích celků. Nejčastěji vznikaly

městské, rolnické či vzájemné pojišťovny. V období 1. světové války se díky prozíravosti a odbornosti předních představitelů pojišťovnictví podařilo uchránit a po vzniku samostatné Československé republiky zahájilo novou etapu československého pojišťovnictví. (HRADEC, 2005)

2.1.2 Vývoj pojišťovnictví na našem území po 2. světové válce

Pojišťovnictví lze po osvobození v květnu roku 1945 rozdělit do třech charakteristických období, která byla úzce spjata s celkovým ekonomickým a zejména politickým děním na našem území.

• Období květen 1945 až únor 1948

Toto období navazuje na velmi silný a stabilní pojistný trh, který byl vytvořen v předválečném období. Na našem trhu se do roku 1945 pohybuje 733 pojišťoven a pojišťovacích celků. Tento vývoj byl však zcela přerušeno vydáním dekretu prezidenta republiky, Edvardem Benešem, ze dne 14. října 1945 č. 103/1945 Sb., o znárodnění soukromých pojišťoven. V této době bylo znárodněno všech 733 pojišťoven a pojišťovacích celků. Na základě tohoto dekretu bylo k 1. lednu 1947 zřízeno pět národních pojišťoven:

- Pojišťovna Slavia, národní podnik se sídlem v Praze,
- Pražská pojišťovna, národní podnik se sídlem v Praze,
- První československá pojišťovna, národní podnik se sídlem v Brně,
- Pojišťovna Slovan, národní podnik se sídlem v Bratislavě,
- Nemocenská pojišťovna, národní podnik se sídlem v Praze.

Na základě dekretu byla dále zřízena pojišťovací rada, jakožto vrcholný orgán nad pojišťovnictvím. (MARVAN, 1997)

• Období únor 1948 až listopad 1989

Po komunistickém převratu v únoru 1948 byl v Československu vytvořen sovětský model pojišťovnictví, což znamená, že na základě vyhlášky číslo 977 z roku 1948 byly se zpětnou platností od 1. ledna 1948 dosavadní národní pojišťovny sloučeny v jedinou monopolní Československou pojišťovnu, národní podnik se sídlem v Praze. Zde tedy začalo dlouhé období monopolizace pojistného trhu, které trvalo dlouhých 41 let. V tomto období dochází zcela k útlumu

pojišťovnictví, což má za následek i útlum průmyslového či podnikatelského pojištění, které se v této době považuje za neopodstatněné. V roce 1968 v souvislosti s federalizací byla Československá pojišťovna, národní podnik rozdělena na Českou státní pojišťovnu se sídlem v Praze a Slovenskou štátnu poisťovňu se sídlem v Bratislavě. V začátcích mohly obě pojišťovny působit v rámci celé republiky, což vedlo mimo jiné k tvorbě konkurenčního prostředí, a tak právě díky tomu se po vzájemné dohodě rozhodly, že své působení zaměří pouze pro příslušnou republiku. (MARVAN, 1997)

- **Období prosinec 1989 až současnost**

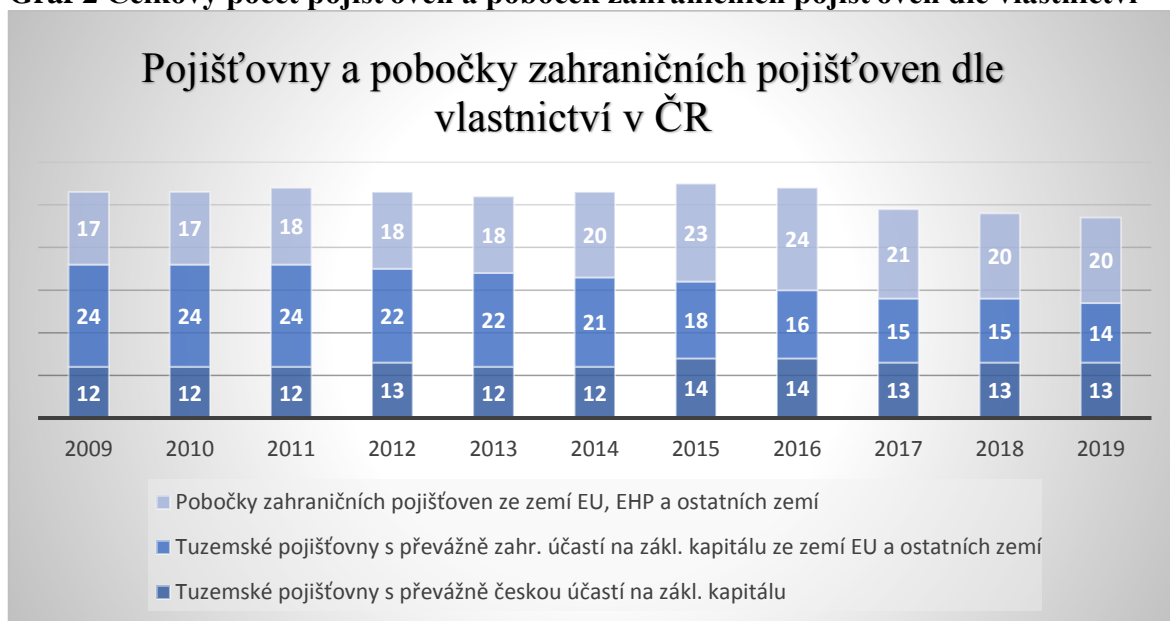
Po pádu komunistického režimu v Československu na konci roku 1989 byla uvolněna cesta i k demonopolizaci pojišťovnictví, a to zejména vydáním zákona o pojišťovnictví v roce 1991, kdy posléze začaly vznikat nové pojišťovny. Další nárůst počtu pojišťoven je datován k roku 2004, kdy se stala Česká republika členem Evropské unie, což způsobilo nárůst převážně pojišťoven z EU. V posledních letech je pojišťovní trh již poměrně nasycen a změny v něm jsou jen nepatrné. (ZÁRYBNICKÁ, 2010)

Graf 1 Celkový počet pojišťoven a poboček zahraničních pojišťoven

Zdroj: vlastní zpracování, ČNB, seznamy regulovaných a registrovaných subjektů finančního trhu (1993-2019)

Graf 2 Celkový počet pojišťoven a poboček zahraničních pojišťoven dle vlastnictví

Zdroj: vlastní zpracování, ČNB, seznamy regulovaných a registrovaných subjektů finančního trhu (2009-2019)

2.2 Regulace pojišťovnictví

Pojišťovnictví je specializovanou oblastí finančnictví. Komplexní regulaci této části finančního sektoru lze rozdělit do třech samostatných úrovní. V České republice upravuje podmínky provozování pojišťovací i zajišťovací činnosti včetně výkonu dohledu nad touto činností zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví. Soukromoprávní regulace samotného pojištění a právních vztahů vzniklých z pojistných smluv je obsahem zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku. Zvláštní právní předpisy pak dále specificky mohou upravovat jednotlivé druhy pojištění, mezi takové předpisy lze zařadit například zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla. Již zmíněnou právní úpravu doplňuje regulace distribuce pojištění v zákoně č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění. Tento zákon nahradil 1. 12. 2018 do té doby účinný zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí. Z důvodu rychle se měnící situace na pojistném trhu a snaže synchronizovat předpisy s právními normami uplatňovanými v rámci Evropské unie je velmi důležité sledovat vývoj a změny právních norem upravující pojistný trh. V současné době je oblast pojišťovnictví v České republice vedle výše uvedených zákonů významně ovlivňována právem Evropské unie. Jedná se především o následující typy evropských norem.

- **Směrnice Evropského parlamentu a Rady**

K použitelnosti a účinnosti těchto směrnic v České republice je zapotřebí provést transpozici do právního řádu České republiky. Jenou z nejzásadnějších směrnic v oblasti pojišťovnictví je směrnice Solvency II nebo-li Solventnost II, která je do českého práva transponována zákonem o pojišťovnictví.

- **Nařízení Komise a nařízení Evropského parlamentu a Rady**

Tato nařízení jsou v České republice přímo účinná bez další potřeby provedení jejich transpozice do právního řádu. Na směrnici Solvency II, přímo navázalo nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/35 ze dne 10. 10. 2014, které je v České republice bez potřeby publikace zvláštního českého zákona účinné.

- **Obecné pokyny a doporučení EIOPA**

Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA) byl zřízen nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1094/2010 ze dne 24. 11. 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu. Od 1. 1. 2011 přebírá EIOPA veškeré stávající úkoly od Výboru evropských orgánů dohledu v pojišťovnictví a zaměstnaneckých penzích (Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors, CEIOPS) a je jí současně přidělena řada nových úkolů. EIOPA má zejména usilovat o:

- lepší fungování vnitřního trhu, včetně především důkladné, účinné a jednotné úrovně regulace a dohledu vnitřního trhu,
- zajištění integrity, průhlednosti, účinnosti a řádného fungování finančních trhů, posílení koordinace dohledu na mezinárodní úrovni,
- předcházení regulatorní arbitráži a prosazování rovných podmínek hospodářské soutěže,
- zajištění, aby rizika spojená s pojištěním, zajištěním a zaměstnaneckými penzemi byla vhodně regulována a dohlížena
- posílení ochrany spotřebitelů.

Mimo jiné má EIOPA podporovat sblížení dohledu a poskytování poradenství orgánům Unie v oblasti regulace pojišťovnictví a zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohledu nad nimi, jakož i související otázky správy a řízení společností, auditů a finančního výkaznictví. EIOPA tedy nevydává plně právně závazná pravidla, ale pouze obecné pokyny a doporučení, kde pojišťovny, případně orgán dohledu, mají povinnost vynaložit veškeré úsilí, aby se jimi řídili. V souvislosti s potřebou bližším způsobem určit požadavky stanovené obecně v Solvency II, publikovala EIOPA například Obecné pokyny k řídicímu a kontrolnímu systému, kterými se pojišťovny řídí. (EIOPA, 2019)

2.3 Riziko

Riziko je definováno mnoha různými způsoby. Jedna z definic charakterizuje riziko jako míru nejistoty, kterou lze měřit prostřednictvím určité hodnoty pravděpodobnosti, kde pomocí subjektivních pravděpodobností lze zobrazit každou situaci, při které se projevuje určitá dávka informační neúplnosti. Ukazuje se, že stanovení hranice mezi rizikem a nejistotou tedy není nutná. (HEILMANN, 1988)

Jednou z dalších definic je například ta, že riziko znamená určitou formu nejistoty ve vztahu k budoucnosti, a to za předpokladu, že by očekávaný výsledek mohl přivést daný subjekt do daleko horší situace, než v jaké se subjekt nachází v momentální přítomnosti. (RIEGEL, 2017)

Riziko je tedy dle výše uvedených definic často formulováno jako variabilita možných výsledků, nebezpečí ztráty či negativní odchylky od určitého předpokladu, cíle či rozhodnutí. V některých odborných textech se lze setkat i s pojmem spekulativní riziko, u kterého může vzniknout kladný přínos, například obchodování na burze. Jak již bylo uvedeno, následky nahodilých událostí mohou mít jak pozitivní, tak negativní charakter. Pojištění samozřejmě kryje ty negativní, kterým se daný subjekt chce vždy vyhnout. Nahodilé jevy jsou velmi těžko předvídatelné, tudíž předpokládat jejich výskyt je poměrně nejisté.

Zmíněnou nejistotu lze dále dělit na:

- **pravou nejistotu** – nelze určit pravděpodobnost výskytu nahodilého jevu a následně ho kvantifikovat či dobře odhadnout,
- **riziko** – lze nahodilý jev lze z určité části kvantifikovat nebo odhadnout
 - čisté riziko – důsledky nahodilé události jsou pouze negativní
 - spekulativní riziko – důsledky nahodilé události mohou být jak negativní tak pozitivní. (SMEJKAL, 2010)

Riziko lze dále dělit i podle zdroje na:

- **přírodní rizika** – např. jako jsou déšť, krupobití, sucho atd.,
- **rizika vyvolaná lidským faktorem**
 - technická rizika – např. technické prostředky, které jsou výtvorem lidské činnosti,
 - rizika vyvolaná lidmi. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

Pojišťovny kryjí rizika nahodilých událostí, která musí splňovat následujících šest kritérií.

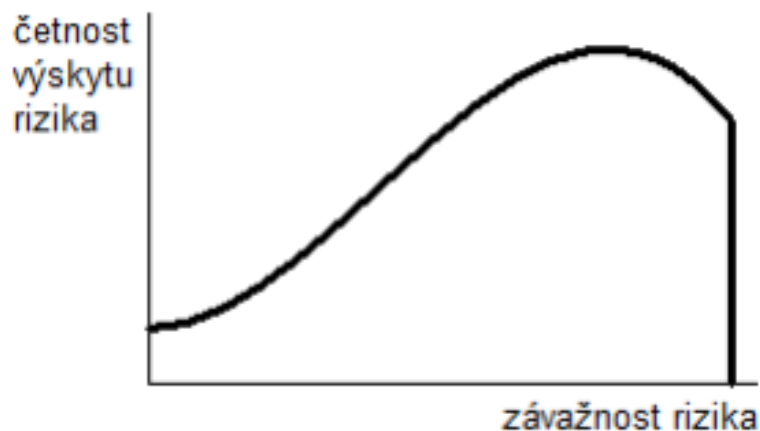
- **Velikost** – dána výší škod, které je pojistitel schopen unést.
- **Jednoznačnost** – rizika musí být prokazatelná, nezaměnitelná a jednoznačně popsána.
- **Nahodilost** – rizika nejsou nikterak závislá na zúčastněných osobách.
- **Odhadnutelnost** – rizika jsou pravděpodobně zjistitelná a jimi způsobené škody jsou ocenitelné.
- **Nezávislost** – míra pravděpodobnosti výskytu původního rizika se při zahrnutí dalšího rizika do pojištění nezmění.
- **Morálnost** – rizika, jejichž pojištěním se nenapomáhá trestnímu činu či vyhnutí trestu. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

2.3.1 Dělení rizika dle četnosti a závažnosti

To, jak je riziko velké, ovlivňuje jeho četnost a závažnost, respektive velikost škody. Může se tak vyskytovat v několika níže uvedených formách.

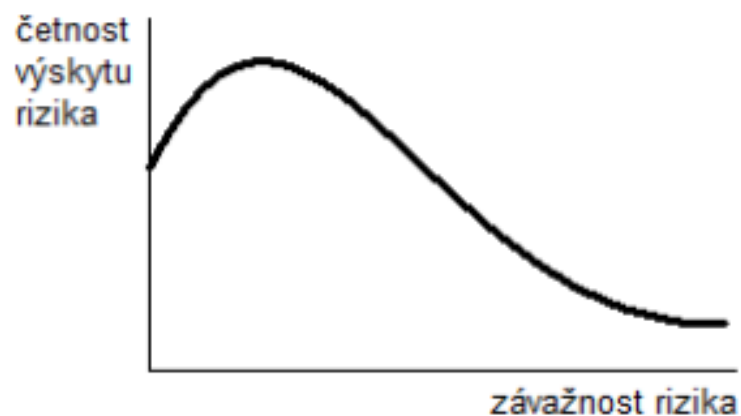
- **Nízká četnost a nízká závažnost rizika** – riziko se vyskytuje v malém množství a škody nejsou nikterak vysoké.
- **Vysoká četnost a nízká závažnost rizika** – riziko se vyskytuje velmi často, ale škody jsou malého rozsahu.
- **Nízká četnost a vysoká závažnost rizika** – riziko se vyskytuje zřídka, ale vzniklé škody jsou vysoké.
- **Vysoká četnost a vysoká závažnost rizika** – riziko se vyskytuje velmi často a zároveň dochází k velkým škodám. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

Obrázek 1 Nízká četnost a vysoká závažnost rizika

Zdroj: Páleník, V. a kol., Základy pojišťování především průmyslových a podnikatelských rizik, 2007, str. 19

Obrázek 2 Vysoká četnost a nízká závažnost rizika

Zdroj: Páleník, V. a kol., Základy pojišťování především průmyslových a podnikatelských rizik, 2007, str. 19

2.3.2 Metody snižování rizik

Podnikatelská rizika je možné pozitivně ovlivňovat několika způsoby. Do těchto způsobů spadá zejména pojištění, samopojištění, diverzifikace a transfer rizik, vytvoření fondů a rezerv ve společnosti, termínové obchody a dále také franchising, faktoring či forfaiting.

- **Pojištění**

Pojištění jakožto nejznámější metoda snižování rizik je druh finanční služby, kterou poskytují pojišťovny. Základním principem pojištění je rozložení výdajů na úhradu nějakého negativního jevu, jako je zcizení, ztráta, havárie, katastrofa a podobně, na delší časové období do pravidelných splátek. Kompenzace těch negativních jevů je umožněna z pojistného fondu pojišťoven, dlouhodobě vytvářeného jak z peněžních prostředků, které pojistníci v minulosti uhradili ve formě pojistného, tak i z dalších finančních aktivit pojišťoven. Cílem pojištění je tedy tlumit finanční dopad určitých negativních událostí a rozložit finanční nároky této negativní události do delšího časového období. Pojištění umožňuje chránit se před neočekávaným výdajem či ztrátou a předejít tak významným finančním potížím za rozumně dostupnou pravidelnou platbu pojištění. (MACHKOVÁ, 2014)

- **Samopojištění**

Mezi hlavní výhody tohoto pojištění patří přímá odpovědnost podniku za snižování a kontrolu rizik, veškeré zisky z fondů plynou majiteli podniku a nevznikají zde žádné náklady na správu pojištění a ani se nezvyšují náklady v důsledku zvýšení škodního průběhu ostatních podniků. Jako nevýhodu lze označit to, že podnik nebude schopen většinou pokrýt celou výši škod z vlastních zdrojů, kapitál musí být krátkodobě vázaný nebo že příspěvky vložené do fondu nejsou daňově uznatelné jako náklady. (MARTINOVIČOVÁ, 2007)

- **Diverzifikace rizik**

Podnik může své riziko omezit tím, že svá aktiva rozdělí do více oblastí, takže při vzniku rizika bude zasažena pouze část podniku. Diverzifikace může být horizontální (výrobní), vertikální (výrobní), teritoriální (geografická), odběratelská či dodavatelská. (SMEJKAL, 2010)

- **Transfer rizika**

Riziko je přeneseno na jiné subjekty, jako jsou obchodní partneři jak z řad dodavatelů tak i odběratelů, nebo specializované subjekty jako jsou pojišťovny. (FOTR, 1992)

- **Vytvoření fondů a rezerv**

Podnik by měl mít vytvořen určité rezervy a fondy z vlastních zdrojů. Dále pak podle zákona je každý podnik povinen spravovat tzv. zákonný rezervní fond. Podnik může také použít na krytí rizika cizí zdroje, například půjčky nebo úvěry. (MARTINOVIČOVÁ, 2007)

- **Termínové obchody**

Hlavní funkcí termínových obchodů je zajištění se proti riziku spojeného s nepříznivým pohybem směnného kurzu dvou měn. Termínové obchody zahrnují nejnámější zajišťovací nástroje, jako jsou Forwardové obchody, swapové obchody a měnové obchody. (RADOVÁ, 2007)

- **Franchising**

Franchising je jednou z metod krytí rizika pomocí marketingových produktů, služeb a technologií spočívajících v těsné a stálé spolupráci mezi právně a finančně odlišnými podniky. Prakticky se jedná o pronájem práv k podnikání, kdy jedna strana (franchisor) poskytuje licenci a zaběhnutou obchodní značku a druhá strana (franchisant), který podle určených pravidel pod touto značkou samostatně podniká. (WEBBER, 2013)

- **Faktoring a forfaiting**

V tomto případě se jedná o specializované společnosti, které odkupují krátkodobé (faktoring) či střednědobé a dlouhodobé (forfaiting) pohledávky odběratelů na tuzemském nebo zahraničním trhu a brání tak riziku spojeného s včasnou platbou. (MARTINOVIČOVÁ, 2007)

2.4 Subjekty pojistného trhu

Mezi subjekty pojistného trhu lze zařadit nejenom pojišťovny, případně zajišťovny, ale dále i pojišťovací zprostředkovatele, Českou národní banku, Českou kancelář pojistitelů či Českou asociaci pojišťoven, kteří také významně ovlivňují a formují český pojistný trh. (ČESKO, 2018)

2.4.1 Pojišťovny

Pojišťovny jsou označovány za speciální instituce nebo peněžní ústavy, které dostaly povolení od České národní banky k provozování pojišťovací činnosti. Pojišťovny poskytují pojistné produkty, díky kterým vybírají pojistné od pojistníků a následně přebírají rizika klientů, kteří si dané pojištění sjednali. (DAŇHEL, 2010)

Pojišťovny lze dělit dle činnosti, na kterou se zaměřují. Jedná se konkrétně o životní, neživotní, specializované či kombinované pojišťovny. Z hlediska právní formy se pojišťovny zakládají hlavně jako akciové společnosti, ale existují i státní pojišťovny a pojišťovny vzájemné. Pojišťovny dále plní tři hlavní úkoly:

- **podnikatelský** – pojišťovny provádí finanční operace na trhu, a to zejména investicí finančních prostředků, které získávají od svých klientů,
- **technický** – technickým úkolem se rozumí, že pojišťovny přebírají rizika za klienty a následně vyřizují pojistné plnění,
- **preventivní** – preventivní úkol je zejména při sjednání pojištění, kde je ze strany pojišťovny brán zřetel zejména na stávající ochranu pojištěné věci, který vede ke snížení rizik za škodu, jako např. sleva při instalaci vyšší úrovně zabezpečení. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

2.4.2 Zajišťovny

Zajišťovny jsou právnické osoby, jejichž hlavní činností je přebírat velká rizika, která na sebe vzaly pojišťovny, a mohla by ohrozit jejich existenci na trhu. To v důsledku znamená, že pojišťovna za tuto ochranu platí zajišťovně určitou část z vybraného pojistného a pokud dojde k vyplácení pojistného plnění ze strany pojišťovny, zajišťovna poskytne dané pojišťovně předem smluvenou část pojistného plnění. Tuzemská zajišťovna může provozovat zajišťovací činnost, pokud jí bylo uděleno povolení k provozování této činnosti

Českou národní bankou. Jedinou povolenou právní formou tuzemské zajišťovny je akciová společnost. Zákon o pojišťovnictví dále stanovuje podmínky pro provozování činnosti zajišťovny z jiného členského státu Evropské unie anebo z třetího státu. (VÁVROVÁ, 2014)

Povolení Česká národní banka uděluje buď pro životní zajištění, pro neživotní zajištění nebo pro výkon všech typů zajišťovacích činností. Zákon o pojišťovnictví stanoví podmínky, které musí tuzemská zajišťovna splnit pro to, aby ji Česká národní banka udělila oprávnění. Mezi podmínky patří zejména prokázání schopnosti finančně, stabilně, personálně i organizačně zabezpečit provozování zajišťovací činnosti v souladu s požadavky zákona o pojišťovnictví a dále přímo použitelných předpisů Evropské unie. Pro získání licence na provozování zajišťovny je mimo jiné nutný vysoký kapitál v minimální výši 1 000 000 000 Kč. Jako první tuzemská zajišťovna získala licenci od České národní banky 8. srpna 2008 VIG RE zajišťovna, a.s. (ČNB, 2018)

2.4.3 Pojišťovací zprostředkovatelé

Pojišťovací zprostředkovatel je fyzická nebo právnická osoba, která se zabývá zprostředkovatelskou činností, kterou vykonává na základě smlouvy s danou pojišťovnou, dle zákona č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění. Zákon č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění nahradil dne 1. 12. 2018 zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí. Tato úprava se nevztahuje na veřejné zdravotní pojištění, které v České republice provozují zdravotní pojišťovny na základě zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.

Od 1. 12. 2018 tedy platí nové podmínky pro jednotlivé typy zprostředkovatelů. Zprostředkovatelé jsou zapsáni do registru vedeného Českou národní bankou a mohou vystupovat jako:

- samostatný zprostředkovatel,
- vázaný zástupce,
- doplňkový pojišťovací zprostředkovatel,
- pojišťovací zprostředkovatel s domovským státem jiným, než je Česká republika.

Výjimku tvoří samostatní likvidátoři pojistných událostí, které dříve upravoval právě zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí, kde s účinností nového zákona č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění se činnost samostatného likvidátora pojistných událostí stává vázanou živností a řídí se podmínkami živnostenského zákona č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon.

- **Samostatný zprostředkovatel (SZ)**

Samostatný zprostředkovatel zprostředkovává pojištění jako pojišťovací agent (PA), pokud zprostředkovává pojištění pro pojišťovnu na základě plné moci, nebo jako pojišťovací makléř (PM), pokud zprostředkovává pojištění pro zákazníka na základě plné moci. Samostatný zprostředkovatel nesmí zprostředkovávat jednotlivé pojištění zároveň jako PA a PM. Samostatný zprostředkovatel může mít uzavřenou smlouvu s více pojišťovnami a může být při zprostředkování pojištění zastoupen pracovníkem, vázaným zástupcem nebo doplňkovým pojišťovacím zprostředkovatelem. Samostatný zprostředkovatel odpovídá za způsobenou škodu, a proto musí být pojištěn pro případ povinnosti nahradit zákazníkovi škodu způsobenou porušením některé z povinností samostatného zprostředkovatele, a to nejméně na 1 250 000 EUR na jednu pojistnou událost. V případě více pojistných událostí v jenom roce pak na 1 850 000 EUR. (ČESKO, 2018)

- **Vázaný zástupce (VZ)**

Vázaný zástupce uzavírá s jedním zastoupeným (pojišťovnou nebo samostatným zprostředkovatelem) pro výkon své činnosti písemnou smlouvu. Vázaný zástupce může být zastoupen pouze pracovníkem. Za škodu způsobenou vázaným zástupcem odpovídá zastoupený. Pojišťovna zastoupená samostatným zprostředkovatelem neodpovídá za škodu způsobenou vázaným zástupcem samostatného zprostředkovatele. Pokud ale pojišťovna samostatného zprostředkovatele vybrala nepečlivě nebo na něho dostatečně nedohlížela, ručí za splnění jeho povinnosti k náhradě škody. (ČESKO, 2018)

- **Doplňkový pojišťovací zprostředkovatel (DPZ)**

Doplňkový pojišťovací zprostředkovatel může zprostředkovávat pouze pojištění, které je doplňkovou službou k dodávanému zboží nebo poskytované službě, a to pouze jako svojí doplňkovou činnost (tj. nemůže jít o hlavní činnost). Doplňkový pojišťovací zprostředkovatel uzavírá pro zprostředkování pojištění se zastoupeným písemnou smlouvu. Smlouvu lze uzavřít s více zastoupenými (tj. smlouvu může uzavřít s více pojišťovnami a dále i s více samostatnými zprostředkovateli). Doplňkový pojišťovací zprostředkovatel může být zastoupen stejně jako vázaný zástupce pouze pracovníkem. Za škodu způsobenou doplňkovým pojišťovacím zprostředkovatelem odpovídá zastoupený (tedy samostatný zprostředkovatel nebo pojišťovna podle toho, koho v daném případě doplňkový pojišťovací zprostředkovatel zastupoval). Pojišťovna zastoupená samostatným zprostředkovatelem neodpovídá za škodu způsobenou vázaným zástupcem samostatného zprostředkovatele. Pokud ale pojišťovna samostatného zprostředkovatele vybrala nepečlivě nebo na něho dostatečně nedohlížela, ručí za splnění jeho povinnosti k náhradě škody. (ČESKO, 2018)

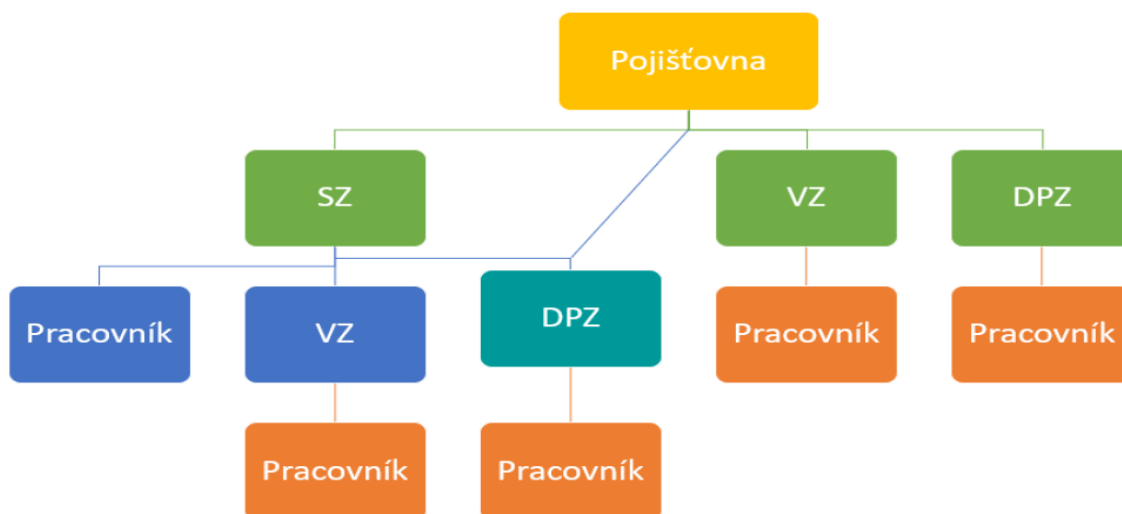
- **Pojišťovací zprostředkovatel s domovským členským státem jiným než je Česká republika**

Pojišťovací zprostředkovatel s domovským členským státem jiným než je Česká republika, může v České republice zprostředkovávat pojištění nebo zajištění v rozsahu, v jakém je tuto činnost oprávněn provozovat v domovském členském státě a to buď na základě svobody usazování, nebo na základě svobody dočasně poskytovat služby. (ČESKO, 2018)

- **Zvláštní případy distribuce pojištění**

V některých případech je možné distribuovat pojištění i bez pracovního poměru či registrace u České národní banky za předpokladu plnění vybraných ustanovení zákona. Jde například o distributora doplňkového pojištění (typicky cestovní kancelář, která distribuuje cestovní pojištění k vlastním zájezdům) a pojistníka, který nabízí možnost stát se pojištěným například svým klientům. (ČESKO, 2018)

Obrázek 3 Schéma zastoupení u distribuce pojištění a zajištění

Zdroj: vlastní zpracování

Jak lze vidět z následujícího Grafu 3, počet pojišťovacích zprostředkovatelů je každým rokem větší. Česká národní banka k 1. 1. 2019 evidovala na území České republiky 162 790 pojišťovacích zprostředkovatelů, z toho naprostou většinu, konkrétně 95 %, tvoří fyzické osoby. Česká národní banka však ve své zprávě o výkonu dohledu nad finančním trhem z roku 2018 uvádí, že z celkového počtu zprostředkovatelů je aktivní pouze velmi malá část a tak se aplikací výše uvedeného rozdělení distribuce pojištění a zajištění snaží tento počet zprostředkovatelů redukovat.

Graf 3 Počet pojišťovacích zprostředkovatelů

Zdroj: vlastní zpracování, ČNB, zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem a seznamy regulovaných a registrovaných subjektů finančního trhu (1993-2019)

2.4.4 Ostatní subjekty

- **Česká národní banka**

Česká národní banka je právnická osoba a zároveň ústřední banka České republiky. Jedná se o orgán, který dohlíží na finanční trh a na operace s ním spojené. Česká národní banka vykonává dohled nad bankovním sektorem, kapitálovým trhem, pojišťovnictvím, penzijním připojištěním, směnárny, institucemi elektronických peněz či družstevními záložnami. Hlavním úkolem České národní banky je ale ochrana finančního trhu jakožto celku a snaha zabránit protiprávním jednáním, která mohou nastat. (ČNB, 2018)

- **Česká kancelář pojistitelů**

Česká kancelář pojistitelů (dále ČKP) je profesní organizace zřízená státem, jenž sdružuje pojišťovny, které jsou v daném státě oprávněny provozovat pojišťovací činnost, spravuje garanční fond a fond zábrany škod či uzavírá dohody s kanceláři pojistitelů cizích států. (ČKP, 2019)

- **Česká asociace pojišťoven**

Česká asociace pojišťoven neboli ČAP je zájmové sdružení komerčních pojišťoven, které má za úkol zastupovat a prosazovat zájmy pojišťoven a jejich klientů. Svou činnost tato asociace zahájila v lednu roku 1994 a od roku 1998 je členem Evropské pojišťovací a zajišťovací federace. (ČAP, 2014)

2.5 Druhy pojištění

Hlavní podstatou pojištění jakožto finanční služby je za úplatu poskytnout pojistnou ochranu. V případě pojišťovnictví lze hovořit o přesouvání určité části finančních prostředků tam, kde jsou zapotřebí z pohledu výskytu nahodilých potřeb.

Pojištění jako finanční službu můžeme vymežit několika specifickými rysy:

- jde o službu abstraktního charakteru, kde pojišťovna smluvně zajistí, že v případě realizace přesně definované události vyplatí subjektu předem dohodnutou velikost náhrady;
- často není jasné, kdy a v jakém rozsahu nahodilá událost nastane popřípadě, zda vůbec nastane;
- pojistná služba má obvykle dlouhodobý charakter, ale jsou i pojistné služby kratšího charakteru;
- pojistná služba je charakteristická také tím, že se za ní platí předem.

Z právního pohledu představuje pojištění právní vztah. Tento právní vztah je zakotven v pojistné smlouvě, na jejímž základě pojistný vztah existuje. Pojišťovna na sebe přebírá závazek, že pojištěnému poskytne pojistné plnění, nastane-li nahodilá, v pojistných podmínkách blíže označená událost. Na druhé straně se klient pojišťovny zavazuje v pojistné smlouvě za takto specifikovanou službu hradit za uvedených podmínek cenu za pojistnou službu. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

Pojištění lze rozdělit do několika skupin:

I. Podle právní povinnosti

- **Pojištění dobrovolné**

Pojištění dobrovolné vzniká, když se zájemce o pojištění zcela svobodně rozhodne uzavřít pojistnou smlouvu s pojišťovnou. Toto pojištění není nikterak povinné, a lze ho sjednat většinou u komerčních pojišťoven, které nabízí mnoho různých produktů jako pojištění majetku občanů, pojištění odpovědnosti, cestovní pojištění či pojištění podnikatelů a další. (KOWALSKÁ, 2014)

- **Pojištění povinné**

Pojištění povinné můžeme ještě dále rozdělit na povinně smluvní pojištění a zákonné pojištění.

- **Povinně smluvní pojištění** – povinně smluvní pojištění je takové pojištění, kdy je v právním předpise určena povinnost sjednání pojistné smlouvy pro konkrétní subjekty. Jde například o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.
- **Zákonné pojištění** – zákonné pojištění je takové pojištění, kdy povinnost pojištění pro příslušné subjekty vychází ze zákona a kdy se pojistná smlouva nesjednává. Jedná se například o sociální a zdravotní pojištění. (PÁLENÍK, 2007)

II. Podle pojistné doby

- **Krátkodobé pojištění**

U krátkodobých pojištění je pojistná doba kratší než jeden rok a jedná se tedy o tzv. področním pojištění.

- **Dlouhodobé pojištění**

Dlouhodobé pojištění zahrnuje všechna pojištění na dobu delší než jeden rok, tedy i pojištění na dobu neurčitou, kde jsou stanoveny pouze podmínky pro výpověď pojištění. (HRADEC, 2005)

III. Podle území platnosti

- pojištění s místní platností, kde se pojištěná věc nachází na daném místě;
- pojištění s platností na území jednoho státu;
- pojištění s platností na území více států;
- pojištění s neomezenou územní platností. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

IV. Podle způsobu placení

- **Běžně placené pojistné**

Běžně placeným pojistným se rozumí, že pojistné je pojištěným hrazeno v domluvených intervalech například měsíčně, kvartálně, pololetně nebo ročně.

- **Jednorázově placené pojistné**

Jednorázově placené pojistné, jak už z názvu vyplývá, je placeno pouze jednou a to na celou dobu, po kterou je pojištění sjednáno. Jednorázové platby se ve většině případů uskutečňují při podpisu pojistné smlouvy a vyskytují se často u krátkodobých pojištění. (HRADEC, 2005)

V. Podle pojistných nebezpečí do pojištění zahrnutých

- pojištění pro krytí jednoho pojistného nebezpečí, například požární pojištění;
- pojištění pro krytí více pojistných nebezpečí, jako souhrn více vyjmenovaných jednotlivých pojištění;
- pojištění ALL RISK, je pojištění všech pojistných nebezpečí vztahující se k jednomu objektu. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

VI. Podle formy pojištění

Existují dvě formy pojištění, kde jedno z nich lze popsat jako pojištění obnosové, které je zcela nezávislé na výši škody a druhé jako pojištění škodové, které je naopak zcela závislé na výši škody. Tato skutečnost je vždy předem uvedena v pojistné smlouvě. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

- **Pojištění obnosová**

Když vznikne pojistná událost, je vypláceno pojistné plnění ve výši pojistné částky nebo v rozsahu určitého procenta z pojistné částky. Skutečná výše škody se tak neurčuje, protože pojistné plnění je na něm zcela nezávislé. Valnou část obnosových pojištění tvoří životní pojištění a k němu přidaná připojišťovaná rizika jako jsou pojištění nemoci či úrazu. (HRADEC, 2005)

POJISTNÉ PLNĚNÍ = POJISTNÁ ČÁSTKA

- **Pojištění škodová**

Jak již bylo uvedeno, pojistné plnění škodových pojištění je oproti obnosovým pojištěním zcela závislé na výši nastalé škody. Účelem škodového pojištění je poskytnout pojistnou ochranu pojištěnému pro případ, že dojde ke škodě na zdraví, vzniku majetkové újmy či škodě jiné a náhrada takto vzniklé škody je předmětem uvedeného soukromého pojištění. (HRADEC, 2005) Ve škodovém pojištění platí, že pojištěný nemůže od pojišťovny získat vyšší plnění než je vzniklá škoda. Z toho vyplývá, že škodová pojištění nemohou vést k obohacení pojištěného a jsou pouze určena k náhradě nastalé škody. Pokud však k takové situaci dojde, je tato situace kvalifikována jako pojistný podvod. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

$$\text{POJISTNÉ PLNĚNÍ} \leq \text{ŠKODA}$$

Tabulka 1 Škodová a obnosová pojištění

Druhy pojištění	Škodové	Obnosové	Oběma způsoby
Majetku (věci)	ANO	NE	NE
Majetku (jiného než věci)	ANO	ANO	ANO
Pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	ANO	NE	NE
Právní ochrany a finančních ztrát	ANO	NE	NE
Úrazové nebo pro případ nemoci	ANO	ANO	ANO
Životní	NE	ANO	NE

Zdroj: vlastní zpracování

2.6 Komerční pojištění

Komerční pojištění kryje rizika způsobem odpovídajícím pojistné metodě tvorby a použití pojistného fondu. Z toho vyplývá zásada rovnováhy či ekvivalence, která se řídí vzorcem:

$$\text{PŘÍSPĚVĚK ZÚČASTNĚNÝCH SUBJEKTŮ} = \text{VÝŠE RIZIKA}$$

Typickým druhem pojištění pro komerční pojišťovny je smluvní podoba pojištění. Komerční pojištění se může uplatnit jak v podobě povinné, tak v podobě dobrovolné, která je typičtější pro tento způsob pojištění. (ČERNOHORSKÝ, 2011)

Podobně jako pojištění lze i komerční pojištění rozdělit do několika skupin.

I. Podle způsobu tvorby rezerv lze rozlišit:

- **pojištění riziková**

Riziková pojištění jsou taková, u kterých platí podmíněná návratnost finančních prostředků. Tato návratnost musí být zapříčiněna vznikem pojistné události. U tohoto pojištění není jasné, zda k pojistné události dojde a v jakém rozsahu bude vyplaceno pojistné plnění. Pokud k pojistné události nedojde či se stane až po vypršení trvání pojištění, pojišťovna neposkytuje žádné pojistné plnění. Počet pojistných událostí během trvání pojištění není nikterak omezený. Jako typický příklad můžeme uvádět právě pojištění podnikatelských rizik. (ČERNOHORSKÝ, 2011)

- **pojištění rezervotvorná**

Rezervotvorná pojištění lze charakterizovat tím, že tyto pojištění vytváří určitou rezervu na výplatu sjednaných plnění v budoucnosti. V těchto pojištěních se většinou pojistné plnění platí vždy a svojí podstatou se teoreticky blíží spoření. (ČERNOHORSKÝ, 2011)

II. Podle druhu krytých rizik lze rozlišit:

- **pojištění životní**

Životní pojištění je pojištění, které z teoretického pohledu má za úkol krýt rizika ohrožující životy lidí. Předmětem pojištění a tedy i nahodilou událostí je zde úmrtí nebo dožití. Z praktického hlediska je k těmto životním pojištěním komerčními

pojišťovny přičleněna další rizika neživotního charakteru, která jsou však s životním pojištěním úzce spjata. Jedná se například o nemoc, úraz či invaliditu.

- **pojištění neživotní**

Neživotní pojištění zahrnuje pojištění rizik, která ohrožují zdraví osob a rizika vyvolávající přímé věcné škody, jako jsou například živelná rizika, vandalismus, strojní rizika atd. Dále pak rizika zapříčiňující finanční ztráty, jako jsou úvěrová, odpovědnostní či právě finanční rizika. (MARTINOVIČOVÁ, 2007)

2.7 Pojistná smlouva

Pojistná smlouva je právní dokument, který završuje dvoustranný právní akt, na jehož základě vzniká smluvní pojištění fyzických i právnických osob. V pojistné smlouvě se pojistitel zavazuje v případě vzniku nahodilé události poskytnout ve sjednaném rozsahu pojistné plnění a pojistník se zavazuje platit pojistiteli pojistné. Součástí této smlouvy jsou konkrétní pojistné podmínky a podmínky realizace pojištění, které jsou závazné pro obě smluvní strany. Pojistná smlouva musí být uzavřena vždy písemně a podepsaná oběma zúčastněnými stranami s výjimkou krátkodobého pojištění, kdy pojistná doba je kratší než 1 rok. (ČESKO, 2012)

2.7.1 Pojistka

Pojistku vydává pojistitel pojistníkovi jako potvrzení o uzavření smlouvy. Při ztrátě, poškození nebo zničení pojistky je pojistitel povinen na žádost a náklady pojistníka vystavit druhopis pojistky, jakožto obdobně platí i u vydání kopie smlouvy. Nebyla-li smlouva uzavřena v písemné formě, uvede pojistitel v pojistce alespoň:

- číslo smlouvy,
- určení pojistitele a pojistníka,
- určení oprávněné osoby nebo způsobu, jakým bude určena,
- pojistnou událost a pojistné nebezpečí,
- výši pojistného,
- splatnost pojistného
- údaj, zda se jedná o pojištění běžné či jednorázové,

- pojistnou dobu,
- případná odchylná ujednání od pojistných podmínek a
- bylo-li při pojištění osob ujednáno, že se oprávněná osoba bude podílet na výnosech pojistitele, pak i způsob výše určení podílu.

Je-li smlouva uzavřena v písemné formě, musí obsahovat výše údaje uvedené a pojistitel uvede v pojistce alespoň:

- číslo smlouvy,
- určení pojistitele a pojistníka,
- určení oprávněné osoby nebo způsobu, jakým bude určena,
- pojistnou událost a pojistné nebezpečí a
- pojistnou dobu. (ČESKO, 2012)

2.7.2 Pojistné podmínky

Pojistné podmínky jsou nedílnou součástí pojistné smlouvy, které zpracovává pojistitel pro jednotlivé typy pojištění. Rozeznáváme všeobecné obchodní podmínky, které jsou platné pro určitý druh pojištění a zvláštní pojistné podmínky, jež konkretizují všeobecné pojistné podmínky. Pojistné podmínky všeobecně obsahují zejména vymezení vzniku, trvání a zániku pojištění, vymezení pojistné události, stanovení podmínek, za kterých nevzniká pojistiteli povinnost poskytnout pojistné plnění, způsob určení rozsahu pojistného plnění a jeho splatnost. Pojistník s nimi musí být vždy před uzavřením pojistné smlouvy prokazatelně seznámen. (ČERNOHORSKÝ, 2011)

2.7.3 Vznik soukromého pojištění

Soukromé pojištění vzniká od 00:00 hodin dne následujícího po dni uzavření pojistné smlouvy, pokud nebylo stanoveno, že pojištění vznikne již uzavřením pojistné smlouvy nebo později. Lze také dohodnout, že se soukromé pojištění vztahuje i na dobu před uzavřením pojistné smlouvy, v takovémto případě pojistitel není povinen poskytnout pojistné plnění, pokud pojistník v době podání návrhu na uzavření pojistné smlouvy věděl nebo mohl vědět, že pojistná událost již nastala, a pojistitel nemá právo na pojistné, jestliže v době podání návrhu na uzavření pojistné smlouvy věděl nebo mohl vědět, že pojistná událost nemůže nastat. (ČESKO, 2012)

2.7.4 Zánik soukromého pojištění

Zánik soukromého pojištění může nastat několika různými způsoby.

- **Uplynutí doby**

Soukromé pojištění zaniká uplynutím pojistné doby, ale pokud je pojištění sjednáno na dobu určitou a pojistník nebo pojistitel nesdělí druhé straně nejméně 6 týdnů před uplynutím pojistné doby, že o další trvání soukromého pojištění nemá zájem, pojistné plnění nezaniká.

- **Neplacení pojistného**

Zánik soukromého pojištění v tomto případě nastává dnem následujícím po marném uplynutí lhůty (nesmí být kratší než jeden měsíc), která je stanovena v upomínce, která musí obsahovat upozornění na zánik soukromého pojištění.

- **Dohoda**

Pojistitel a pojistník se mohou na zániku soukromého pojištění dohodnout. V dohodě musí být stanoven okamžik zániku a způsob vzájemného vyrovnání závazků.

- **Výpověď**

Pokud je sjednáno soukromé pojištění s běžným pojistným, zaniká toto pojištění výpovědí pojistitele nebo pojistníka ke konci pojistného období. Výpověď musí být doručena alespoň 6 týdnů před uplynutím pojistného období, jinak se stává neplatnou. Pojistitel či pojistník mohou soukromé pojištění vypovědět do 2 měsíců (osmidenní výpovědní lhůta) nebo 3 měsíců (měsíční výpovědní lhůta). Pojistitel takto nemůže vypovědět životní pojištění.

- **Odstoupení od smlouvy**

Pojistník nebo pojištěný má právo od pojistné smlouvy odstoupit v případě, že mu byly sděleny nepravdivé či neúplné informace týkající se sjednaného soukromého pojištění. Právo na odstoupení se vztahuje na dobu 2 měsíců ode dne,

kdy takovou skutečnost zjistil, jinak právo zaniká. Povinností obou stran je následné peněžní vyrovnání.

- **Jiné důvody zániku**

Soukromé pojištění zaniká dnem, kdy zaniklo pojistné riziko nebo pojištěná věc, nebo dnem, kdy došlo ke smrti pojištěné fyzické osoby nebo zániku pojištěné právnické osoby bez právního nástupce. (ČESKO, 2012)

2.8 Pojištění podnikatelských rizik

Pojištění podnikatelských rizik lze zařadit do kategorie pojištění průmyslu a podnikatelů, kde je mimo jiné zahrnuto i pojištění měst, obcí nebo vesnic, provozovatelů kulturních, sportovních a společenských akcí nebo pojištění školských, zdravotních či vojenských objektů. V souvislosti se stále častějšími přírodními pohromami si totiž lidé čím dál tím více uvědomují, že právě nahodilé a nevyzpytatelné živelní události, jako jsou třeba povodně, vichřice, sníh a podobně, mohou ohrozit nebo dokonce zcela zničit jejich podnikatelskou činnost či majetek. Stejně jako fyzická osoba, tak i právnická osoba se může dostat do těžké výchozí situace z důvodu podcenění ochrany před neočekávanou finanční ztrátou. Jak již bylo uvedeno pojištění průmyslu a podnikatelů je určeno pro fyzické a právnické osoby. A to konkrétně pro fyzické osoby, které podnikají na základě živnostenského oprávnění, koncesní listiny popř. jiného oprávnění či registrace. V případě právnických osob se podnikatelské pojištění sjednává na základě výpisu z obchodního rejstříku nebo jiném zákonem určeném rejstříku. (PÁLENÍK, 2007)

Podnikatelská pojištění či pojištění podnikatelských rizik tvoří řada pojistných produktů, které na pojištění firem a podnikatelských aktivit míří velmi komplexně. Pro vytvoření uceleného přehledu a možnou orientaci v tomto odvětví je zapotřebí se seznámit s principy pojistného trhu a dále pak znát platnou legislativu, kterou se pojištění řídí.

2.8.1 Dělení podnikatelského pojištění dle územního rozsahu

Pojištění podnikatelských rizik lze dále rozdělit dle jeho územního rozsahu. Je zapotřebí, aby si podnikatel uvědomil, že riziko vzniku škody v zahraničí hrozí nejen tomu, kdo sám své výrobky vyváží, ale i tomu, kdo dodává součástky nebo materiál tuzemskému odběrateli, který pak zpracovaný výrobek vyveze za hranice státu. Standardní dělení pojištění odpovědnosti z hlediska územní platnosti je následující:

- Česká republika,
- státy Evropské unie,
- Evropa,
- celý svět kromě USA a Kanady,
- celý svět včetně USA a Kanady. (FOTR, 2005)

2.8.2 Dělení podnikatelského pojištění dle věcného vymezení

Podnikatel by měl krom územního rozsahu pojištění, brát na vědomí zejména jeho věcné vymezení. Pojištění podnikatelských rizik lze tedy rozdělit dle druhu pojištění do několika základních skupin:

- pojištění majetku,
- pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla,
- pojištění odpovědnosti za škodu,
- pojištění finančních závazků,
- pojištění přerušení provozu. (FOTR, 2005)

I. Pojištění majetku

Majetková pojištění nabízí velký počet možných pojistných produktů, zároveň se jedná o jedno z nejjednodušších a nejzákladnějších pojištění, které lze sjednat. Mezi ty základní majetková pojištění patří:

- **Pojištění pro případ poškození či zničení věci živelní událostí**

Jak už z názvu pojištění vyplývá, jedná se o pojištění proti živlům, kterými jsou požár, přímý uder blesku, výbuch, náraz či zřícení letadla. K tomuto základu je možné sjednat ještě doplňkové pojištění, které navíc zahrnuje vichřici, krupobití, pád stromu, stožáru či jiného předmětu, sesuv půdy, tíhu sněhu nebo námrazy,

záplavu, povodeň, zemětřesení, náraz silničního nebo kolejového vozidla a další. Výše uvedená pojištění lze různým způsobem kombinovat a záleží převážně na pojišťovně, co právě nabízí. Při pojištění všech rizik, která se pojišťovna rozhodne krýt, se jedná o tzv. pojištění sdruženého živlu.

- **Pojištění pro případ škod způsobených krádeží, vloupáním a loupežným přepadením**

Toto pojištění zahrnuje především pojištění movitých věcí, peněz a cenností, které se nachází v pojištěné nemovitosti. Výše pojistného se odvíjí zejména od hodnoty movitých věcí, peněz a cenností, ale také od stupně jejich zabezpečení. Z toho vyplývá, že pojistné plnění z tohoto pojištění nelze poskytnout v případě, že se jedná o tzv. prostou krádež, kde pachatelé nebrání žádné překážky k odcizení dané věci.

- **Pojištění technických rizik**

Mezi pojištění technických rizik patří mimo jiné pojištění strojů a strojních zařízení, elektrických zařízení či stavebních montáží. Pojištění výše uvedeného se vztahuje na náhlé poškození nebo zničení, jakoukoliv nahodilou událostí, která omezuje nebo vylučuje funkčnost dané věci, a která není vyloučena pojistnými podmínkami nebo výlukami uvedenými v pojistné smlouvě. Do pojištění lze zahrnout živelní události, nesprávnou manipulaci, vandalismus, krádež, pád cizího předmětu, zkrat, výrobní vadu, zřícení montážního lešení a další.

- **Pojištění plodin a hospodářských zvířat**

V případě pojištění plodin se jedná spíše o pojištění výnosů a vztahuje se na škody způsobené převážně živelnou událostí nebo vyzimováním neboli vymrznutím. Součástí pojištění plodin je zemědělské pojištění lesů, které kryje převážně živelní rizika a rizika spojená se škůdci. Pojištění hospodářských zvířat se sjednává pro hovězí dobytek, prasata, ovce, kozy, koně a drůbež. Pojištění hospodářských zvířat zahrnuje v základním rozsahu nejčastěji náhradu škody vzniklou uhynutím zvířete, náklady na jeho usmrcení, nařízené podle předpisů o veterinární péči, k němuž došlo z důvodu onemocnění. Tato pojištění lze zařadit

do kategorie s nízkou četností, ale zároveň s vysokou závažností rizika, která jsou právě díky velkému škodnímu průběhu spíše na ústupu. (HRADEC, 2005)

II. Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla

Pojištění motorových vozidel lze v obecné rovině rozdělit na dva základní typy. Prvním typem je pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla neboli povinné ručení, které je ze zákona povinné uzavřít každý majitel motorového vozidla (STÁREK, 2005). Ten, kdo si toto pojištění nesjedná, tomu v současné době hrozí ze zákona finanční pokuta ve výši 5 000 až 40 000 korun. Pokud je vozidlo nepojištěné déle než 14 dní, je vyřazeno z registru vozidel, a tudíž již nesmí být nikdy provozováno na pozemních komunikacích. Za škody, které způsobí nepojištěné vozidlo, plně zodpovídá jeho vlastník. Ten je také povinen uhradit způsobenou škodu v plné výši. Poškozenému ji sice nejprve vyplatí Česká kancelář pojistitelů z Garančního fondu, která ji následně vymáhá po viníkovi (ePojisteni.cz, 2019). Druhým typem je havarijní pojištění, které je určeno pro krytí rizika škod vzniklých při havárii, krádeži, živelní události či vandalismu na vlastním vozidle pojistníka, případně pojištěného. K havarijnímu pojištění jsou často uváděna různá přípojištění. Připojistit se dá např. čelní sklo, zavazadla a věci osobní potřeby, mimořádná výbava vozidla nebo náklady vzniklé s nájmem náhradního vozidla. Speciálním druhem pojištění je pojištění typu All Risk, kde v rámci jedné pojistné smlouvy je zahrnuto více nebo všechna rizika současně (STÁREK, 2005).

III. Pojištění odpovědnosti za škodu

Pojištění odpovědnosti za škodu je vůbec jedním z nejsložitějších a nejtěžších pojištění. Pojistná ochrana v tomto typu pojištění se vztahuje na odpovědnost pojištěného za škodu vzniklou jiné osobě úrazem nebo nemocí této osoby, poškozením zničením nebo pohřešování věci, případně i na odpovědnost za jinou škodu, pokud pojištěný za takto vzniklou škodu odpovídá podle příslušného právního předpisu. Základní oblast pojištění odpovědnosti mimo jiné zahrnuje:

- pojištění obecné odpovědnosti za škodu,
- pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadným výrobkem,
- pojištění profesní odpovědnosti za škodu,
- pojištění odpovědnosti z přepravních smluv přepravce či zasilatele,

- pojištění odpovědnosti za věci převzaté či užívané,
 - pojištění regresních nároků zdravotní pojišťovny,
 - pojištění Directors and Officers (pojištění odpovědnosti managementu),
 - pojištění odpovědnosti za škody vzniklé jinak než na zdraví a majetku, neboli finanční pojištění škody,
 - pojištění křížové odpovědnosti,
 - pojištění odpovědnosti ze stavebně montážní činnosti,
 - pojištění odpovědnosti zaměstnance vůči zaměstnavateli,
 - pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za pracovní úrazy a další.
- (PÁLENÍK, 2007)

IV. Pojištění finančních závazků

Pojištění finančních závazků neboli pojištění záruky, je zcela odlišné od obvyklého pojištění majetku a odpovědnosti za škodu. Pojištění záruky představuje závazek poskytnutý pojistitelem ve prospěch věřitele na základě sjednané pojistné smlouvy, podle které se pojistitel v případě nesplnění závazku pojištěného zavazuje věřiteli zaplatit vzniklou škodu do výše částky stanovené v záruční listině. Dále pojištění finančních závazků slouží ke krytí finanční ztráty vznikající nesplacením úvěru poskytnutého pojistníkem. V tomto případě jde o vysokou míru subjektivity rizika, neboť pojištěným rizikem je případná platební neschopnost dlužníka, ale i jeho pouhá platební nevěle. (HRADEC, 2005)

V. Pojištění přerušení provozu

Pojištění přerušení provozu nebo také šomážní pojištění je pojištění nepřímých a následných škod, které vzniknou výpadkem výroby v důsledku přímých škod, jako může být poškození či zničení provozovny nebo stroje, ušlý zisk, stálé náklady, ušlé nájemné či specifikované vícenáklady spojené s výrobou v provizorních prostorách. Tento typ pojištění se sjednává zásadně pouze s pojištěním přímých škod, tedy živelním, majetkovým apod. Pojistná ochrana slouží zejména k zabezpečení a znovuoobnovení zisku podniku. (HRADEC, 2005)

2.9 Podnikatelské prostředí

Podnikatelské prostředí lze definovat jako souhrn podstatných vlivů působících na podnikatele, podnik a podnikání. Mezi tyto vlivy lze zařadit aspekty ekonomické, přírodní či nehmotného charakteru jako je právo, věda, kultura, sociální prostředí, atd. Podnikatelské prostředí v České republice je velmi pestré a zároveň strukturované. Kvalitní podnikatelské prostředí je charakterizováno následujícími vlastnostmi:

- stát podporuje podnikání vhodnými nástroji,
- existuje srozumitelná a jednoduchá legislativa,
- efektivně funguje veřejná a státní správa.

Každý stát, který chce dosáhnout pozitivního vývoje podnikatelského prostředí a zaručit si tak příliv potencionálních a nových podnikatelů či investorů, a to ať už domácích nebo zahraničních, musí právě na tato výše zmíněná pravidla detailněji myslet. (MULAČOVÁ, 2013)

2.9.1 Rozdělení podnikatelského prostředí

Podnikatelské prostředí lze rozdělit na mikro, makro a mezzo prostředí.

- **Mikro prostředí**

Za mikro prostředí, jinak označováno také jako vnitřní podnikatelské prostředí, se označuje takové prostředí, které zahrnuje umění vlastnit potřebné zdroje, umění vést zaměstnance a uspokojovat jejich potřeby, umění formulovat podnikatelskou filosofii, know-how, kapitál, technologie, plánování a celkově vše, co se může týkat vnitřního chodu podniku. Mezi hlavní faktory mikro prostředí patří podnik, konkurence, dodavatelé, distribuční firmy, zákazníci a spotřebitelé, veřejnost.

- **Makro prostředí**

Makro prostředí, jinak označováno také jako vnější podnikatelské prostředí, lze charakterizovat jako prostředí, které zahrnuje výkonnost dané ekonomiky, inflaci, velikost státního rozpočtu, politickou situaci, legislativu, zaměstnanost, demografii či jiné mimoekonomické parametry např. kulturní nebo přírodní.

- **Mezzo prostředí**

Mezzo prostředí je podnikatelské prostředí, které je spojováno s působením regionálních či místních faktorů na daný podnik. Mezi tyto faktory patří zejména přírodně-ekologické faktory, všeobecná ekonomická kultura, technická a dopravní infrastruktura, zákazníci, odběratelé, dodavatelé a stávající konkurence. Znalost mezzo prostředí se ve většině případů označuje jako za to nejdůležitější pro podnikatele. (PETŘÍČEK, 2006)

3 Praktická část

Podnikání přináší celou řadu rizik. Vhodným pojištěním sice rizikům nelze zabránit, ale je možné je eliminovat. Vhodnou kombinací různých druhů pojištění podnikatelských rizik je firma schopna zajistit komplexní ochranu jejich podnikatelských aktivit. U těchto nahodilých událostí nelze určit, zda vůbec nastanou, koho se budou týkat a v jaké míře, ale všechny tyto nahodilosti se vyskytují s určitou pravděpodobností, která je předem odhadnutelná.

3.1 Česká podnikatelská pojišťovna, a. s. Vienna Insurance Group

Česká podnikatelská pojišťovna, a. s. Vienna Insurance Group (dále „Česká podnikatelská pojišťovna“ nebo „ČPP“) se sídlem na adrese Praha 8, Pobřežní 665/23, je obdobně jako její jediný akcionář Kooperativa pojišťovna, a. s. Vienna Insurance Group, součástí jedné z největších pojišťovacích skupin v Evropě, Vienna Insurance Group. Česká podnikatelská pojišťovna je univerzální pojišťovnou, která nabízí životní i neživotní pojištění a zároveň patří mezi stabilní poskytovatele podnikatelského pojištění v České republice. Na českém pojišťovacím trhu působí od 22. 6. 1995, kdy zápis do obchodního rejstříku byl proveden 6. 11. 1995.

V roce 2017 předepsala tato pojišťovna pojistné v celkovém objemu 8,7 mld. Kč a vygenerovala čistý zisk 487 mil. Kč. Dle předběžného vývoje v roce 2018 lze očekávat, že pojistné přesáhne za rok 2018 hodnotu 9 mld. Kč. Podle metodiky České asociace pojišťoven meziročně ČPP rostla o 7,4 %, což je dvojnásobek ve srovnání s pojistným trhem. Předepsané pojistné v neživotním pojištění vzrostlo oproti roku 2016 o 5,2 % a v životním pojištění dokonce o 15,2 %. S tržním podílem 6,6 % je na šesté pozici v žebříčku největších pojišťoven. Silnou stránkou ČPP je povinné ručení, kde s počtem přes 1,2 mil. vozidel je stále jasnou trojkou na trhu. Tato pojišťovna však není známá jen díky pojištění vozidel, ale také rostoucím portfoliem v podnikatelských pojištěních. Dnes ČPP spravuje téměř 1,8 mil. smluv a poskytuje služby pro téměř 1,1 mil. klientů.

Česká podnikatelská pojišťovna přichází na trh s pravidelnými novinkami, které lze obecně charakterizovat jako srozumitelné, jednoduché a smysluplné a díky individuálnímu

přístupu nejen ke klientům, ale i všem pojišťovacími zprostředkovatelům tak navyšuje své postavení na pojistném trhu. O tom, že ČPP je na domácím trhu úspěšnou společností, svědčí nejen její obchodní výsledky, ale také získaná ocenění v anketě Pojišťovna roku pořádané pojišťovacími makléři, v soutěži Nejlepší pojišťovna vyhlašované deníkem Hospodářské noviny či ve Zlaté koruně.

3.1.1 Obsah pojištění podnikatelských rizik v ČPP

Česká podnikatelská pojišťovna pojišťuje jak majetek podnikatelů, tak i odpovědnost podnikatelů za újmu vzniklou druhé osobě v souvislosti s jeho podnikatelskou činností. Produkty České podnikatelské pojišťovny jsou vhodné nejen pro malé a střední podnikatele, ale i pro velké nadnárodní společnosti. V následujících bodech se práce zaměřuje především na kategorii SME (Small and Medium Enterprise), tedy malých a středních podnikatelů.

Pojištění majetku v rámci SME se sjednává zejména pro následující pojistná nebezpečí.

- **Pojištění "All - Risk"** – pojištění majetku proti "všem rizikům", s výjimkou těch, která jsou v pojistných podmínkách z pojištění vyloučena. Pojištění majetku typu "All - Risk" lze sjednat ve variantě rozšířeného, základního či zúženého krytí.
- **Živelní pojištění** – pojištění majetku, tedy movitých i nemovitých věcí, proti živlům lze sjednat jako základní živelní pojištění "FLEXA", které obsahuje pojištění proti požáru, výbuchu, úderu blesku, pádu letadla nebo jeho části nebo jako jednotlivá pojistná nebezpečí (např. vichřice, krupobití, povodně, zemětřesení a další) či tzv. pojištění "Sdružený živel", které zahrnuje všechna pojistitelem provozovaná pojistná nebezpečí.
- **Pojištění úniku kapaliny z technického zařízení** – toto pojištění se vztahuje na poškození nebo zničení pojištěné věci vodou unikající z vodovodních zařízení nebo nádrží, kapalinou nebo párou unikající z ústředního nebo dálkového topení, médii z klimatizačních systémů, popř. i hasicím médii ze samočinných hasicích zařízení.

- **Pojištění pro případ odcizení** – pojištění zahrnuje nebezpečí krádeže vloupáním, při kterém pachatel prokazatelně překonal překážky, chránící pojištěnou věc před odcizením nebo úmyslné poškození nebo zničení věci (vandalismus).
- **Pojištění skla** – toto pojištění lze sjednat doplňkově k pojištění majetku a vztahuje se na poškození nebo zničení skel a nápisů či maleb na nich umístěných, sanitární keramiku, markýzy vyrobené ze skla, zrcadla, nalepené fólie či snímače zabezpečovacího zařízení apod.
- **Pojištění obsahu uloženého v chladicím zařízení** – toto pojištění se sjednává pro případ poškození či zničení obsahu chladicího zařízení v důsledku nenahlášeného výpadku elektrického proudu, nezaviněného pojištěným nebo funkční poruchou chladicího zařízení.
- **Pojištění strojů, strojních zařízení a elektroniky** – toto pojištění zahrnuje náhlá poškození nebo zničení strojů nahodilou událostí, která omezuje nebo vylučuje jejich funkčnost.
- **Pojištění výstav a pojištění odpovědnosti za újmu** – jedná se o komplexní pojištění exponátů či zboží určeného k prodeji.
- **Pojištění cestovních kanceláří** – jedná se o zákonné pojištění pro případ úpadku cestovní kanceláře.
- **Stavebně montážní pojištění** – pojištění lze sjednat pro případ ochrany proti nebezpečím, které mohou vzniknout na stavbě při stavebních nebo montážních činnostech.
- **Pojištění různých finančních ztrát** – pojištění se vztahuje na újmu, která vzniká v důsledku působení pojistných nebezpečí na věci, která je v jeho vlastnictví a byla pořízena na úvěr nebo je v jeho držení z titulu operačního nebo finančního leasingu.

- **Pojištění nákladu a zásilky** – toto pojištění se sjednává pro případ poškození, zničení, odcizení nebo ztráty přepravovaných věcí.

Pojištění odpovědnosti za újmu v rámci SME se sjednává zejména pro následující pojistná nebezpečí.

- **Pojištění obecné odpovědnosti za újmu** – předmětem tohoto pojištění je újma na věci či zdraví způsobená třetí osobě porušením právní povinnosti nebo provozní činností pojištěného.
- **Pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou vadným výrobkem** – toto pojištění se vztahuje na odpovědnost pojištěného za újmu způsobenou vadným výrobkem nebo vadně vykonanou prací.
- **Pojištění odpovědnosti pojišťovacích zprostředkovatelů** – toto pojištění je ze zákona povinné a týká se odpovědnosti pojišťovacích zprostředkovatelů, kteří způsobí újmu v souvislosti s výkonem své činnosti.
- **Pojištění profesní odpovědnosti** – jedná se o zákonem povinné pojištění, které se týká odpovědnosti pojištěného za újmu vzniklou při výkonu zákonem uvedených profesí. Jedná se například o profese autorizovaného architekta či inženýra, znalce, tlumočnicka, advokáta, notáře, auditora, daňového poradce, účetního a další.
- **Pojištění odpovědnosti silničního dopravce** – toto pojištění se vztahuje na újmu, kterou je nákladní silniční dopravce povinen uhradit oprávněné osobě, s níž uzavřel písemnou přepravní smlouvu z titulu své odpovědnosti. Pojištění lze sjednat jednak pro vnitrostátní dopravu, tak i pro mezinárodní dopravu.

3.1.2 Produktové portfolio aplikačních systémů a ručního úpisu

Výše uvedená pojištění lze v rámci České podnikatelské pojišťovny sjednat buď dvěma různými produktovými aplikačními systémy a to konkrétně KOMPLEX III a SIMPLEX nebo nestandardně pomocí ručního úpisu. Každá s těchto uvedených možností má svá specifika, která přináší klientovi různé možnosti sestavení podnikatelského pojištění.

I. KOMPLEX III

Prostřednictvím tohoto produktu lze sjednat pouze v něm uvedená pojištění majetku a odpovědnosti malých a středních podnikatelů. Pojištění zde neuvedená či nespádající do produktů SME lze sjednat pouze prostřednictvím individuální vzorové textové pojistné smlouvy v rámci nestandardního úpisu podnikatelských rizik.

• Základní kritéria

- příslušný typ podnikatelské činnosti, který je uvedený ve všeobecných pojistných podmínkách, kde se v případě zahrnutí více činností do pojištění pro stanovení sazby pojistného považuje ta činnost, která má nejvyšší stupeň rizikovosti,
- rozsah pojistného krytí, který je taktéž uveden ve všeobecných pojistných podmínkách,
- celková výše pojistné hodnoty nemovitého a movitého majetku maximálně do 100 000 000 Kč,
- celkové roční příjmy z pojišťované činnosti před odpočtem výdajů v rozmezí od 600 000 Kč do 70 000 000 Kč,
- limit pojistného plnění pro pojištění povinnosti k náhradě maximálně do výše 30 000 000 Kč.

• Subjekty pojištění

- právnické osoby,
- fyzické osoby s identifikačním číslem,
- fyzické osoby bez identifikačního čísla (tj. vlastníci nemovitostí, bytů a nebytových prostor sloužících k pronájmu, kde je k identifikaci použito jejich rodné číslo).

- **Spoluúčast**

Základní spoluúčast je stanovena ve výši 5 000 Kč, lze však snížit na minimální hodnotu 1 000 Kč.

- **Pojistné**

Pojistné lze stanovit jako běžné (minimální doba pojištění 1 rok) nebo jednorázové (krátkodobé pojištění v rámci jednorázových akcí). Běžné pojistné lze platit jednorázově nebo ve splátkách a to pololetně či čtvrtletně a jednorázové pojistné lze hradit pouze jednou platbou.

- minimální pojistné pro pojištění majetku a odpovědnosti činí 3000 Kč,
- minimální pojistné pro pojištění majetku činí 1 500 Kč,
- minimální pojistné pro pojištění odpovědnosti činí 1 500 Kč,
- minimální pojistné pro pojištění odpovědnosti (pro jednu akci) činí 500 Kč.

- **Územní rozsah pojištění**

Pro pojištění majetku je místem pojištění místo (adresa) uvedená v pojistné smlouvě, pokud není ve smlouvě uvedeno jinak. Pojištění odpovědnosti lze sjednat pro škodné události na území:

- České republiky,
- Evropy,
- celého světa vyjma USA a Kanady.

- **Kategorizace pojistníka**

- **Podnikatel typu A, B, C** – je podnikající právnická nebo fyzická osoba, zapsaná i nezapsaná v obchodním rejstříku, kde pojišťovaný majetek v jedné pojistné smlouvě nepřesahuje pojistnou hodnotu 20 000 000 Kč pro podnikatele typu A, 50 000 000 Kč pro podnikatele typu B, respektive 100 000 000 Kč pro podnikatele typu C.
- **Velký podnikatel** – je podnikající právnická nebo fyzická osoba, zapsaná i nezapsaná v obchodním rejstříku, kdy sjednané pojistné částky přesahují parametry uvedené výše. „Velkému podnikateli“ lze pojištění sjednat pouze

skrz individuální vzorové textové pojistné smlouvy, které spadají v České podnikatelské pojišťovně do kompetence úseku podnikatelský rizik.

- **Stanovení pojistného**

Sazby pojistného pro majetková pojištění jsou stanoveny podle typu podnikatele (A, B a C) a výpočet pojistného je založen na základě použití pojistné částky odpovídající pojistné hodnotě nebo na limitu pojistného plnění, kde při výpočtu jsou stanoveny následující vzorce s danými koeficienty:

$$\text{POJISTNÉ} = \text{POJISTNÁ ČÁSTKA} * \text{SAZBA} * (\text{KHMR}) * \text{KSÚ} * \text{KÚR} * (\text{KDR}) * (\text{KPS})$$

$$\text{POJISTNÉ} = \text{LIMIT POJISTNÉHO PLNĚNÍ} * \text{SAZBA} * \text{KSÚ} * \text{KÚR} * (\text{KPS})$$

KDR.....koeficient za dobu ručení

KHMR...pojistně technický koeficient hodnocení míry rizika (větší, menší nebo rovný 1)

KPS.....pojistně technický koeficient přírážky nebo slevy (např. nestandardní stavba, nadmořská výška atd.),

KSÚ.....koeficient za spoluúčast

KÚR.....koeficient územního rozsahu

II. SIMPLEX

- **Základní kritéria**

- příslušný typ podnikatelské činnosti, který je uvedený ve všeobecných pojistných podmínkách, kde se v případě zahrnutí více činností do pojištění pro stanovení sazby pojistného považuje ta činnost, která má nejvyšší stupeň rizikovosti,
- zahrnutí maximálně 5 činností, kde pro stanovení sazby pojistného se považuje ta činnost, která má nejvyšší stupeň rizikovosti,

- celková výše pojistné hodnoty nemovitého a movitého majetku podnikatele nepřekračuje hranici 10 000 000 Kč,
 - celkové roční příjmy z pojišťované činnosti před odpočtem výdajů do 10 000 000 Kč.
- **Subjekty pojištění**
 - právnické osoby,
 - fyzické osoby s identifikačním číslem,
 - fyzické osoby bez identifikačního čísla (tj. vlastníci nemovitostí, bytů a nebytových prostor sloužících k pronájmu, kde je k identifikaci použito jejich rodné číslo).
- **Spoluúčast**

Základní spoluúčast je stanovena ve výši 3 000 Kč, lze však snížit na minimální hodnotu 1 000 Kč nebo zvýšit na maximální hodnotu 10 000 Kč.
- **Pojistné**

Pojistné lze sjednat pouze jako běžné, kde dále lze určit, zda pojistné bude hrazeno jednorázově (ročně) nebo ve splátkách (pololetně nebo čtvrtletně), kde za zvolenou frekvenci platby lze získat slevu v podobě koeficientu 0,94 v případě jednorozční úhrady respektive koeficient 0,48 v případě pololetní úhrady.

 - minimální pojistné pro pojištění majetku a odpovědnosti činí 1 000 Kč,
 - minimální pojistné pro pojištění majetku činí 500 Kč,
 - minimální pojistné pro pojištění odpovědnosti činí také 500 Kč.
- **Stanovení pojistného**

Výpočet pojistného pro pojištění majetku a odpovědnosti je stanoveno následujícími vzorci:

$$\text{POJIŠTĚNÍ MAJETKU} = \text{POJISTNÁ ČÁSTKA} * \text{SAZBA} * \text{KOEf. SPOLUÚČASTI}$$

POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI =
LIMIT POJISTNÉHO PLNĚNÍ * SAZBA * KOEF. SPOLUÚČASTI

Pojištění majetku a odpovědnosti podnikatelů je v rámci České podnikatelské pojišťovny koncipováno jako balíčkové krytí, kde si lze vybrat mezi jednotlivými variantami Mini, Opti a Maxi, které se rozlišují především výší pojistné částky, limity pojistného plnění, uzemním rozsahem a rozsahem pojistného krytí. Struktura jednotlivých balíčků je znázorněna v následujících Tabulkách 2 a 3.

Tabulka 2 Rozsahy pojistného krytí pro pojištění majetku podnikatelů

	Mini	Opti	Maxi
Cennosti	10 000 Kč	20 000 Kč	50 000 Kč
EET	10 000 Kč	20 000 Kč	30 000 Kč
Věci movité	25 000 Kč	50 000 Kč	75 000 Kč
Náklady na odklizení zbytků	3 % z pojistné částky	5 % z pojistné částky	10 % z pojistné částky
Škody způsobené hmyzem, ptactvem a hlodavci	10 000 Kč	20 000 Kč	30 000 Kč
Náklady na ztrátu vody	10 000 Kč	20 000 Kč	30 000 Kč
Atmosférické srážky	10 000 Kč	20 000 Kč	30 000 Kč
Působení elektrického proudu	25 000 Kč	50 000 Kč	75 000 Kč
Graffiti	25 000 Kč	50 000 Kč	75 000 Kč
Přeprava cenností	-	20 000 Kč	50 000 Kč
Stroje a elektronika	-	20 % z pojistné částky	50 % z pojistné částky
Přerušení nebo omezení provozu	-	-	100 % z pojistné částky

Zdroj: vlastní zpracování, interní dokumenty České podnikatelské pojišťovny, a.s. Vienna Insurance Group

Tabulka 3 Rozsahy pojistného krytí pro pojištění odpovědnosti podnikatelů

	Mini	Opti	Maxi
Limit pojistného plnění	1 mil. Kč až 10 mil. Kč	1 mil. Kč až 10 mil. Kč	1 mil. Kč až 10 mil. Kč
Sublimit (horní hranice) pojistného plnění	15 % ze zvoleného limitu	25 % ze zvoleného limitu	50 % ze zvoleného limitu
Územní rozsah	ČR	ČR a sousední státy	ČR a státy EU

Zdroj: vlastní zpracování, interní dokumenty České podnikatelské pojišťovny, a.s. Vienna Insurance Group

III. Individuální ruční úpis podnikatelských rizik

Do ručního úpisu podnikatelských rizik spadají takové druhy pojištění, kde proces sjednávání není blíže specifikován nebo je standardně zakázán a neexistují pro něj platné produkty a metodiky. Zároveň je zde však splněna podmínka, že Česká podnikatelská pojišťovna má povolení k výkonu pojišťovací činnosti pro sjednání takového druhu pojištění. Za podnikatelská rizika spadající do ručního úpisu lze považovat zejména:

- pojištění sjednaná na vlastní vrub,
- pojištění sjednaná nad zajistnou kapacitu (pojištění velkých nadnárodních společností),
- pojištění nekonání akce, Hole In One, pojištění filmů apod.

3.2 Úrovňové ukazatele pojistného trhu

Pro komplexní zhodnocení pojistného trhu se využívají tzv. ukazatele úrovně pojistného trhu, které hodnotí rozsah, objem a strukturu trhu. Konkrétně se jedná o předepsané pojistné, propojištěnost (či pojištěnost), pojistné plnění, škodovost, koncentraci pojistného trhu, průměrnou cenu uzavřených pojistných smluv, počet uzavřených pojistných smluv a počet zaměstnanců pojišťoven. Ve většině dílčích analýzách je zvoleno časové období od roku 2005 až do roku 2018, případně roku 2017, kdy použítá data jsou čerpána zejména z veřejně dostupných výročních zpráv ČAP, zpráv uveřejněných ČNB a výročních zpráv jednotlivých pojišťoven v době vypracovávání diplomové práce. Kvalita pojistného trhu je těmito ukazateli většinou charakterizována odděleně pro životní a neživotní pojištění, kde v rámci neživotního pojištění bude kladen důraz právě na pojištění podnikatelských rizik souběžně s charakteristikou v České podnikatelské pojišťovně.

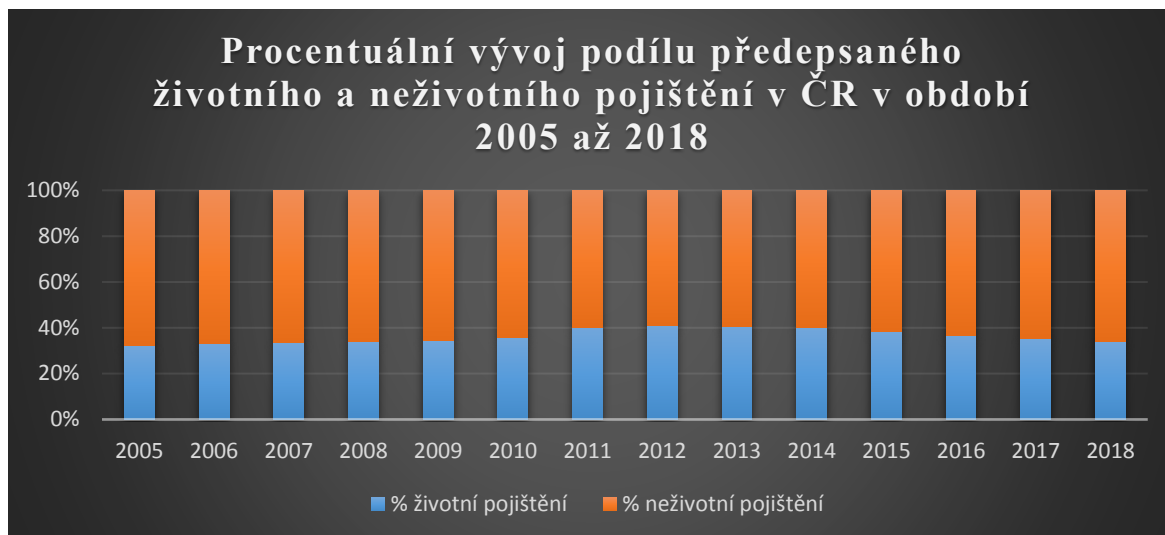
3.2.1 Předepsané pojistné

Jedním z nejdůležitějších úrovňových indikátorů pojistného trhu je právě předepsané pojistné, které kumulovaně vyjadřuje všechny sjednané pojistné smlouvy k určitému sledovanému období. Předepsané pojistné je důležitým ukazatelem výkonnosti všech komerčních pojišťoven a lze podle jeho výše seřadit pojišťovny na tuzemském pojistném trhu. Tento ukazatel lze sledovat jako vývoj předepsaného pojistného v oblasti životního i neživotního pojištění celkově na tuzemském pojistném trhu, tak i konkrétně v rámci České podnikatelské pojišťovny.

Vývoj neživotního a životního pojištění se odráží ve změně podílů těchto segmentů na celkovém předepsaném pojistném. Ve vzájemném vztahu mezi předepsaným pojistným životních a neživotních pojištění, jenž znázorňuje následující Graf 4 ve sledovaném období mezi roky 2005 až 2018, stále dominuje neživotní pojištění, jenž v posledních letech ještě více posiluje. Od roku 2005 se vývoj podílu neživotních pojištění a životních pojištění na celkovém předepsaném pojistném pohyboval v poměru zhruba 65 % ku 35 %. Výraznější přiblížení podílů nastalo v roce 2012, kdy se rozdíl mezi oběma segmenty pojištění pohyboval v užším rozpětí okolo 9 %. Jak již bylo uvedeno, podíl neživotního pojištění

se v posledních letech opět mírně zvyšuje, což ve srovnání s vyspělými pojistnými trhy v Evropě se nachází na zcela opačném pólu poměru.

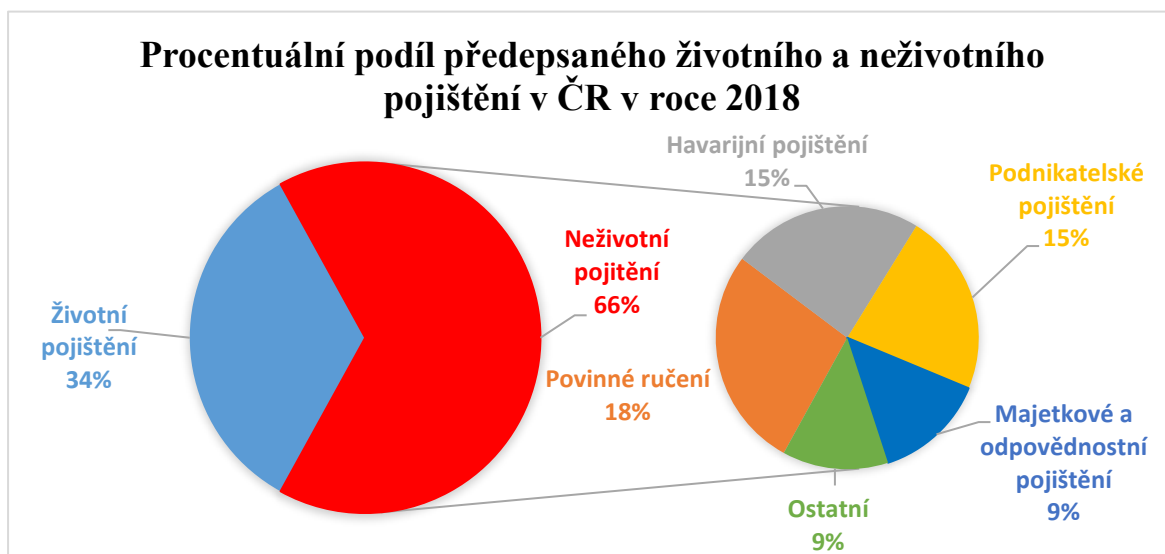
Graf 4 Procentuální vývoj podílu předepsaného životního a neživotního pojištění

Pozn.: V období 2011 až 2018 je neživotní pojištění bez pojistného postoupeného členům ČAP
Zdroj: vlastní zpracování, ČAP, vývoj pojistného trhu (2005-2018)

Z následujícího Grafu 5 lze určit, že na celkovém předepsaném pojistném v roce 2018 se neživotní pojištění podílí konkrétně z 66,03 %, kde hlavními složkami neživotního pojištění je pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (31,33 %), havarijní pojištění (29,07 %) a podnikatelské pojištění (25,82 %).

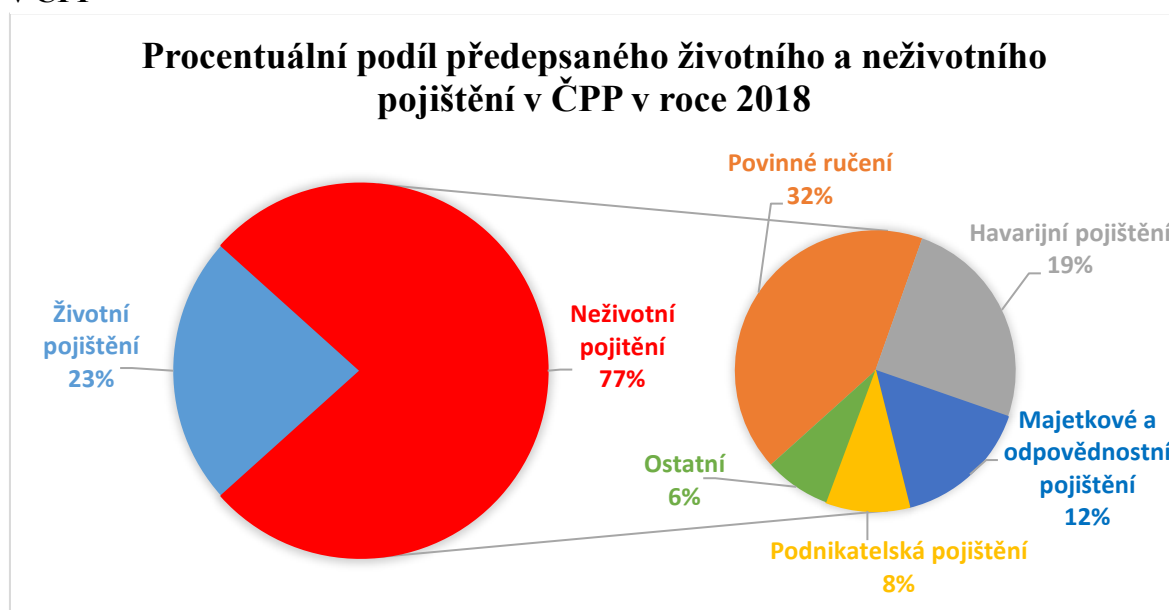
Graf 5 Procentuální podíl předepsaného životního a neživotního pojištění v roce 2018

Pozn.: Údaje nezahrnují přeshraniční služby formou pobočky či v rámci svobody poskytování služeb
Zdroj: vlastní zpracování, ČAP, vývoj pojistného trhu (2018)

Stav podílu předepsaného životního a neživotního pojištění v roce 2018 v České podnikatelské pojišťovně je ve srovnání s republikovým průměrem ještě více nakloněno k neživotnímu pojištění a to ze 76,68 %. Hlavní složkou předepsaného neživotního pojištění je ČPP pak pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, které zaujímá 42,09 %. Přestože lze označit pojištění podnikatelů jako za rostoucí složku v rámci portfolia neživotního pojištění, zaujímá s 9,57 % až čtvrté místo za havarijním pojištěním (24,89 %) a majetkovým a odpovědnostním pojištěním (15,78 %).

Graf 6 Procentuální podíl předepsaného životního a neživotního pojištění v roce 2018 v ČPP

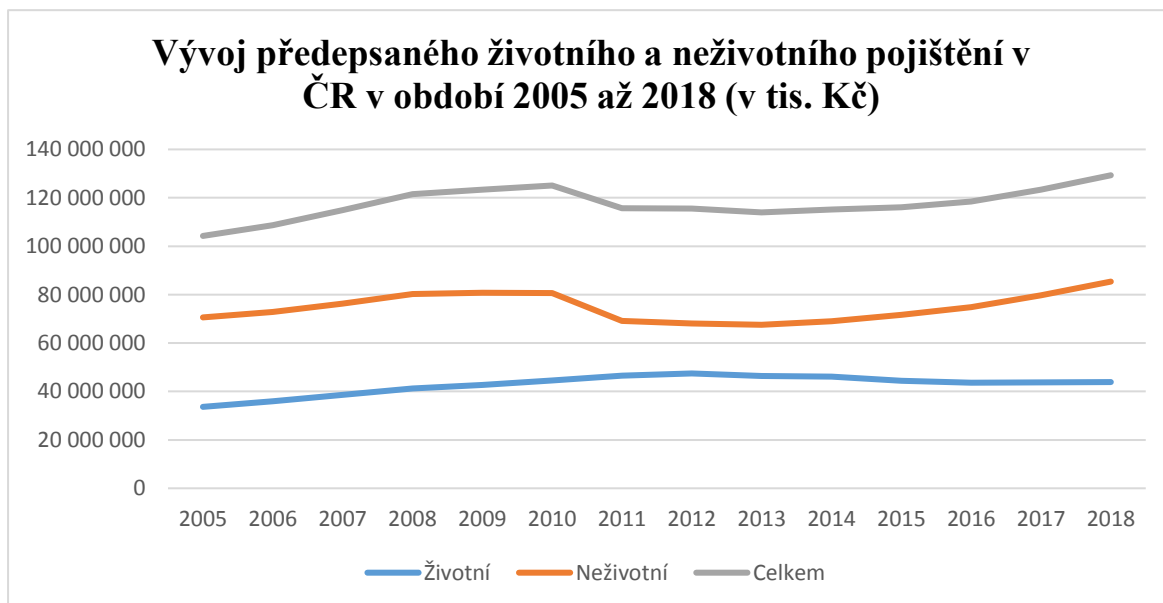

Zdroj: vlastní zpracování, interní informace České podnikatelské pojišťovny (2010-2018)

Vývoj předepsaného pojistného v segmentu životního pojištění lze označit za konstantní a to zejména díky nové metodice České asociace pojišťoven, která započítává v životním pojištění pouze 10 % z celkové hodnoty předpisu jednorázového pojistného. Přepočtení na bázi jedné desetiny bylo zvoleno s ohledem na průměrnou délku trvání smlouvy s jednorázově placeným pojistným, která činí 10 let. V současné době hodnota předepsaného životního pojištění činí 43 934 278 tis. Kč. Segment neživotního pojištění vzhledem k předepsanému pojistnému lze okomentovat tak, že v posledních 6 letech stabilně roste a podařilo se tedy ustát situaci v letech 2010 a 2011, kde vývoj cen převážně povinného ručení a havarijního pojištění byl soustavně konkurenčním prostředím stlačován dolů,

a to často až za hranu ekonomické únosnosti. V současné době hodnota předepsaného neživotního pojištění činí 85 389 731 tis. Kč.

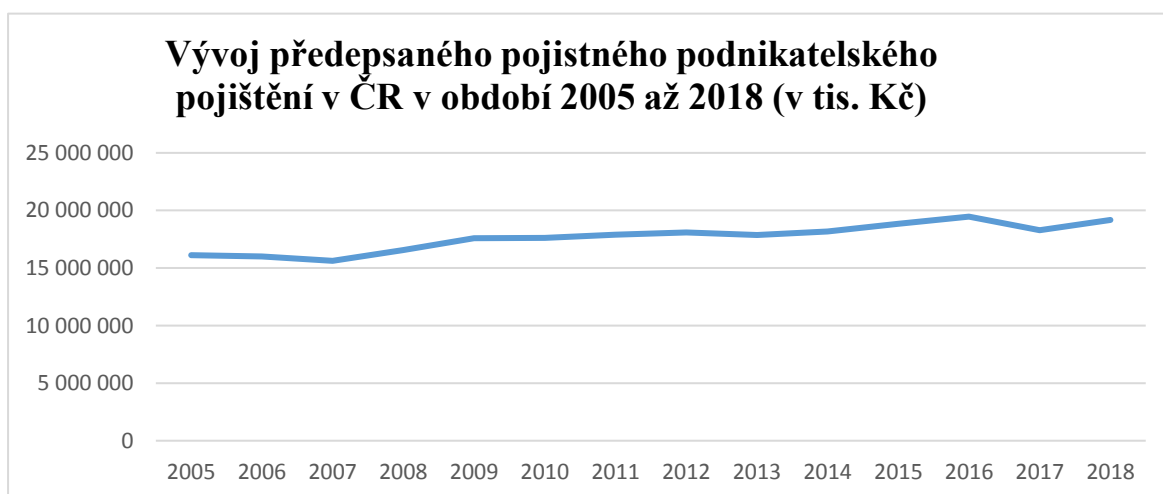
Graf 7 Vývoj předepsaného životního a neživotního pojištění

Zdroj: vlastní zpracování, ČAP, vývoj pojistného trhu (2005-2018)

Následující Graf 8 znázorňuje vývoj předepsaného pojistného v podnikatelském pojištění na území České republiky od roku 2005 až do roku 2018. O předepsaném pojistném lze říci, že je pozvolna rostoucí. Od roku 2005 do současnosti se zvýšil o více než 3 miliardy Kč na aktuálních 19 170 957 tis. Kč.

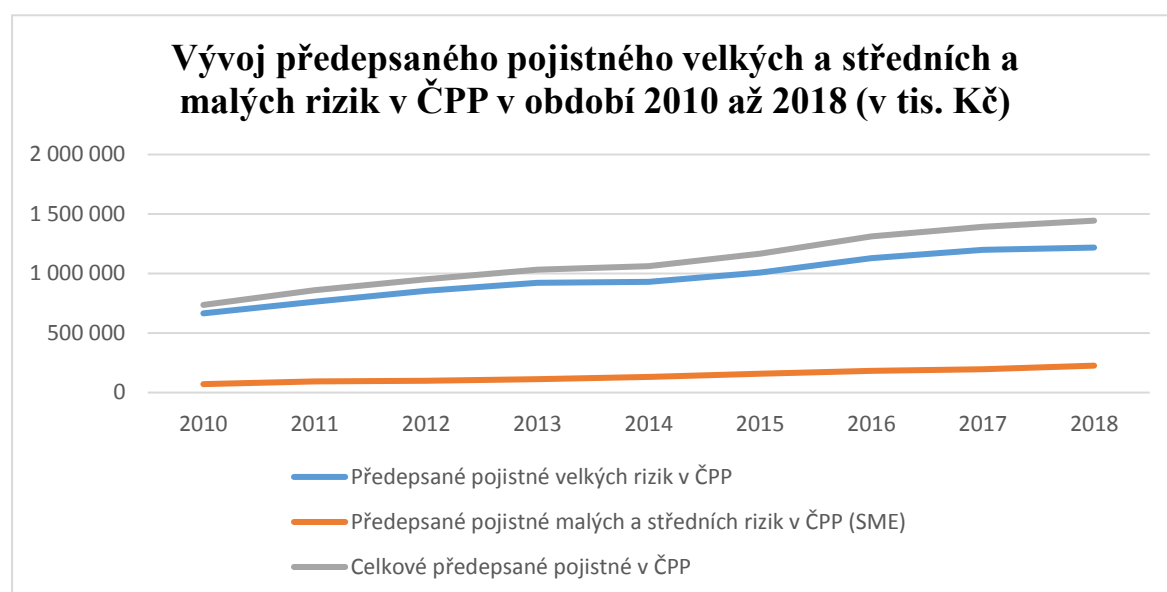
Graf 8 Vývoj předepsaného pojistného podnikatelského pojištění

Zdroj: vlastní zpracování, ČAP, vývoj pojistného trhu (2005-2018)

Situace v České podnikatelské pojišťovně je taková, že vývoj předepsaného pojistného jak v rámci velkých podnikatelských rizik tak i rizik malých a středních podnikatelů neustále roste. Tento růst se meziročně pohybuje v průměru okolo indexu 108 %. Přestože se velká rizika na celkovém předepsaném pojistném v podnikatelských rizikách v roce 2018 podílí 84,34 %, je zřejmé, že podíl malých a středních rizik neustále pozvolna roste, jelikož na počátku sledovaného období v roce 2010 to bylo necelých 10 % oproti současným 15,66 %.

Graf 9 Vývoj předepsaného pojistného velkých a středních a malých rizik v ČPP

Zdroj: vlastní zpracování, interní informace České podnikatelské pojišťovny (2010-2018)

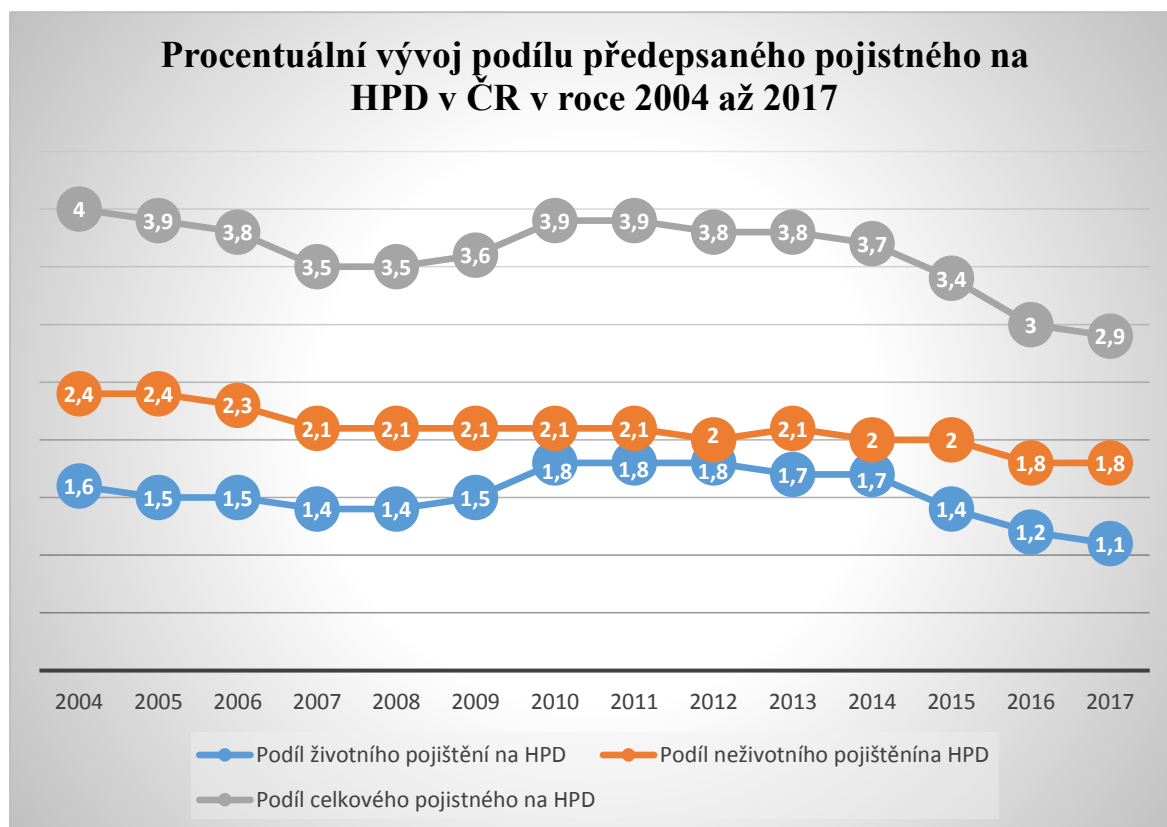
3.2.2 Propojištěnost

Úroveň pojistného trhu sleduje i ukazatel propojištěnosti, uvádí se také termín pojištěnost, který poměřuje podíl hrubého předepsaného pojistného k hrubému domácímu produktu daného státu. Jeho důležitost spočívá jak v hodnocení tuzemské úrovně a rozmachu pojistného trhu, tak jeho možné porovnání se světovým pojistným trhem.

V Grafu 10 lze sledovat, že v roce 2004 se v České republice segment neživotního pojištění na HDP podílel 2,4 %, tedy poměrem 78,36 mld. Kč hrubého předepsaného pojistného neživotního pojištění k HDP 3 265 mld. Kč v běžných cenách. Podíl životního segmentu představoval 1,6 %, v absolutním vyjádření 52,24 mld. Kč k HDP tohoto roku. Na konci sledovaného období kleslo předepsané pojistné vůči HDP a neživotní pojištění se

podílelo 1,8 %, poměrem 90,86 mld. Kč předepsaného pojistného k HDP 5 047 mld. Kč. Podíl životního pojištění v absolutním objemu 55,52 mld. Kč k HDP roku 2017 skončil na 1,1 %.

Graf 10 Procentuální vývoj podílu předepsaného pojistného na HDP

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ, HDP - národní účty a ČAP - vývoj pojistného trhu (2004-2017)

Při komparaci propojištěnosti České republiky s vyspělými státy západní Evropy, kde se oblast neživotního pojištění pohybuje na hranici 3 % a pro oblast životního pojištění dosahuje hranice okolo 5 % lze sledovat, že tuzemský pojistný trh stagnuje na hodnotě ukazatele mezi 2-3 % a výrazně zaostává za zeměmi západní Evropy, kde propojištěnost nabývá daleko vyšší úrovně až 7 %. Ze zjištění vyplývá, že míra zabezpečení životů a majetku obyvatelstva České republiky prostřednictvím pojištění v poměru k HDP se pohybuje pod poloviční úrovní v daném srovnání.

Níže uvedený Graf 11 prezentuje vývoj propojištěnosti jednotek zapsaných v registru ekonomických subjektů (RES). V tomto registru jsou evidovány jak fyzické, tak právnické osoby včetně všech obchodních společností. Z grafu lze určit, že propojištěnost v rámci

České republiky od roku 2006 až do roku 2014 pomalu klesala. Tento jev byl zapříčiněn převážně neustále rostoucím počtem ekonomických subjektů na našem území. Propojištěnost ekonomických subjektů se v průběhu let pohybovala okolo 30% hranice, což znamená, že v České republice má průměrně sjednáno podnikatelské pojištění každý třetí až čtvrtý podnikatel. Aktuální hodnota propojištěnosti z hlediska ekonomických subjektů z roku 2017 je na hodnotě 28,76 %.

Graf 11 Procentuální vývoj propojištěnosti ekonomických subjektů

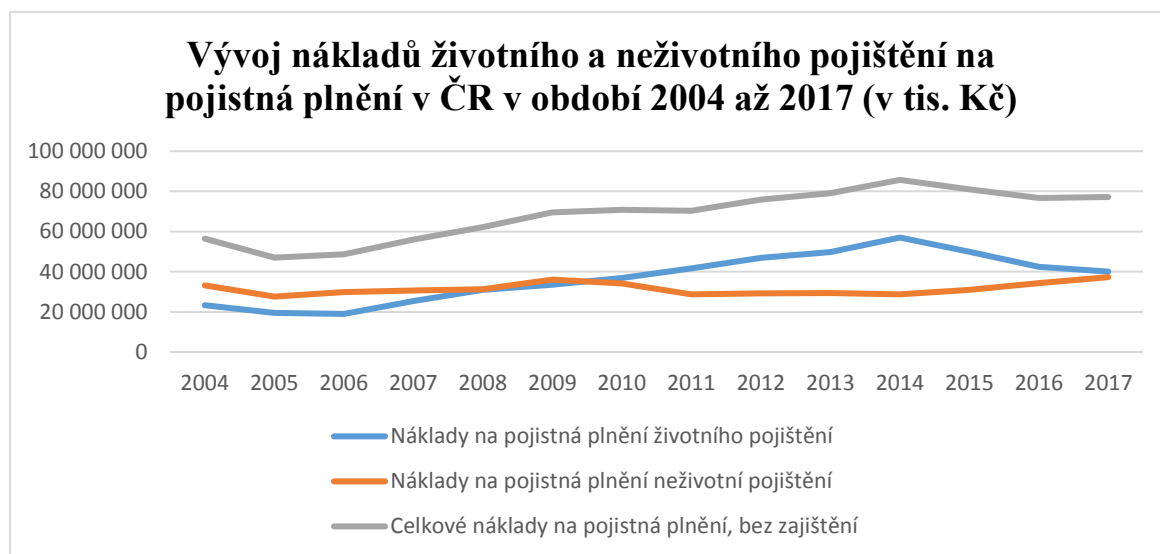
Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ - Počty jednotek zapsaných v RES (2005-2017), ČAP - vývoj pojistného trhu (2005-2017)

Celkovou příčinu nízké propojištěnosti v České republice lze hledat zejména v rozdílných mzdových podmínkách obyvatelstva, jeho finanční či pojistné gramotnosti, následně však i v popularitě pojišťovnictví, a dále pak samozřejmě v růstu celkové ekonomiky dané země a v řadě dalších faktorů (např. stav zdravotnictví, klimatické podmínky). Tento větší odstup českého pojistného trhu vůči západním státům a EU obecně jistě nelze vyrovnat v krátkodobém horizontu.

3.2.3 Pojistné plnění

Pojistné plnění, jakožto jeden z dalších ukazatelů úrovně pojistného trhu, představuje určitý finanční závazek pojišťoven vůči svým klientům. Vývoj výše nákladů na pojistná plnění, tedy celkové vyplacené sumy v rámci pojištění, ilustruje následující Graf 12.

Graf 12 Vývoj nákladů životního a neživotního pojištění na pojistném plnění

Zdroj: vlastní zpracování, ČAP, individuální výsledky členů ČAP (2004-2017)

Vývoj celkových nákladů na pojistná plnění zaznamenával až do roku 2014 pozvolný růst. Na počátku sledovaného období dosáhly celkové náklady na pojistná plnění 56,1 mld. Kč, kdy pojišťovny vyplatily v oblasti neživotního pojištění téměř 33,2 mld. Kč, a životní pojištění se podílelo částkou 23,3 mld. Kč. V následujícím roce pojišťovny vykázaly celkové náklady nižší až o 16 % v absolutní výši 57 mld. Kč. Ovšem už v roce 2007 se projevil růstový trend a zejména náklady na neživotní pojištění činily meziroční 15% nárůst, kdy docházelo k likvidaci škod způsobených převážně povodněmi a těžkým sněhem. Od roku 2008 až do roku 2014 se celkový objem nákladů na pojistná plnění plynule zvyšoval až do roku 2015, kdy významně poklesly celkové náklady na životní pojištění meziročně téměř o 12 % na hodnotu 49,9 mld. Kč oproti roku 2014, kdy činily 56,9 mld. Kč. Tempo růstu nákladů na pojistná plnění skončilo s rokem 2014, kdy pojišťovny vynaložily na pojistná plnění nejvyšší celkovou částku, konkrétně 85,7 mld. Kč. Přestože pojistné plnění v rámci neživotního pojištění v posledních letech pomalu rostlo, tak podíl životního pojištění na celkových nákladech na pojistná plnění v posledních dvou letech klesl k 50% hranici, což mělo za následek i celkový pokles celkového pojistného plnění. Vývoj podílu obou segmentů na celkových nákladech na pojistná plnění dokumentuje následující Graf 13.

Graf 13 Procentuální vývoj podílu nákladů životního a neživotního pojištění na pojistném plnění

Zdroj: vlastní zpracování, ČAP, individuální výsledky členů, ČAP (2004-2017)

Nadcházející Graf 14 ukazuje procentuální podíl nákladů životního a neživotního pojištění na pojistném plnění v České podnikatelské pojišťovně. V tomto grafu lze vidět obdobnou situaci jako v celkovém vývoji v České republice, kdy od roku 2006 až do roku 2014 roste podíl životního pojištění, v případě České podnikatelské pojišťovny v roce 2014 na podíl 48 % ku 52 % stále však ve prospěch neživotního pojištění, což je oproti národnímu srovnání, kde převažují náklady životního pojištění opakem. Požadovaná data ohledně pojistného plnění jednotlivých produktů a zejména pak pojistného plnění podnikatelských rizik nebyla pro praktickou část diplomové práce Českou podnikatelskou pojišťovnou poskytnuta a to z důvodu jejich možného zneužití třetí stranou.

Graf 14 Procentuální vývoj podílu nákladů životního a neživotního pojištění na pojistném plnění v ČPP

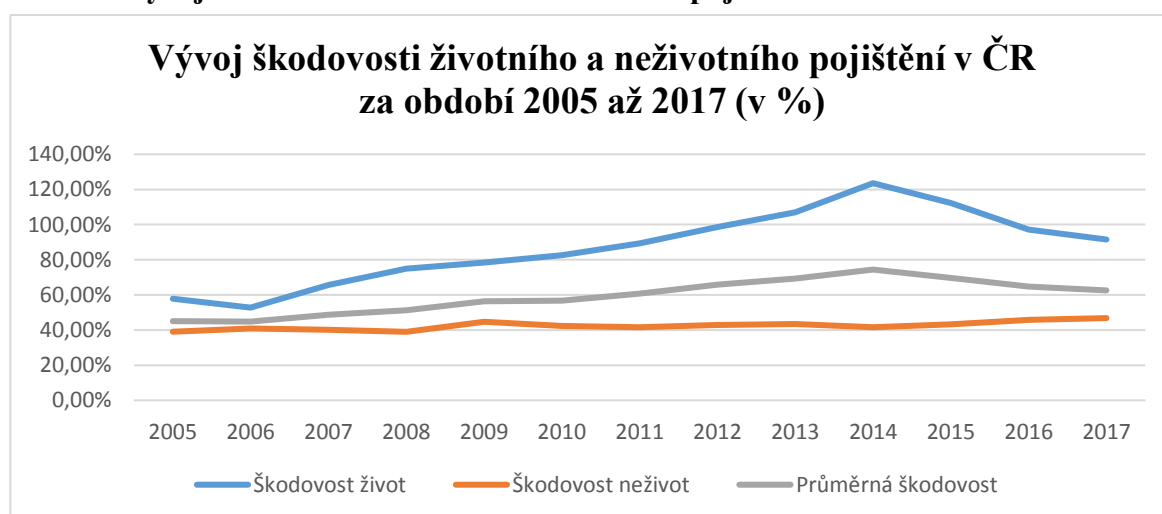
Zdroj: vlastní zpracování, ČAP, individuální výsledky členů ČAP (2004-2017)

3.2.4 Škodovost

Jako další indikátor pojistného trhu lze uvést škodovost, což je poměr vyplaceného pojistného plnění vůči výši předepsaného pojistného. Podle výsledné hodnoty, která je uváděna v procentech, lze zjistit, jak se dařilo jednotlivým oblastem pojištění. Pro pojišťovnu jsou tyto data velice cenná, jelikož může sledovat, kolik procent vynaložila z předepsaného pojistného na pojistná plnění. Pro pojistné instituce je pozitivní, pokud škodovost dosahuje co nejnižšího procenta, protože díky tomu rostou příjmy pojišťovny a může tak dojít ke snížení pojistného, čímž se zvýší zájem obyvatelstva se pojistit, což zpravidla vede k dokonalejšímu rozložení rizika a ke snížení škodovosti. Pokles škodovosti pak přinese opět růst příjmů pojišťovny a možné snižování rizika. Ovšem poklesnou-li příjmy dané pojišťovny, pak takový koloběh platí i obráceně.

Vzhledem k předchozím analýzám jak předepsaného tak vyplaceného pojistného je patrný i vývoj škodovosti pojistného trhu v rámci sledovaného období mezi roky 2005 až 2017, který zobrazuje Graf 15. Oblast životního pojištění od roku 2006 zaznamenala citelný růst škodovosti především díky zvýšenému objemu vyplaceného pojistného plnění a od roku 2011 i snížení tempa růstu předepsaného pojistného. Krizovým obdobím se stal rok 2014, kdy škodovost dosáhla hodnoty téměř 123,5 %. Od tohoto roku škodovost v oblasti životního pojištění klesla na současných 91,5 % v roce 2017, a to převážně díky poklesu nákladů na pojistná plnění.

Graf 15 Vývoj škodovosti životního a neživotního pojištění

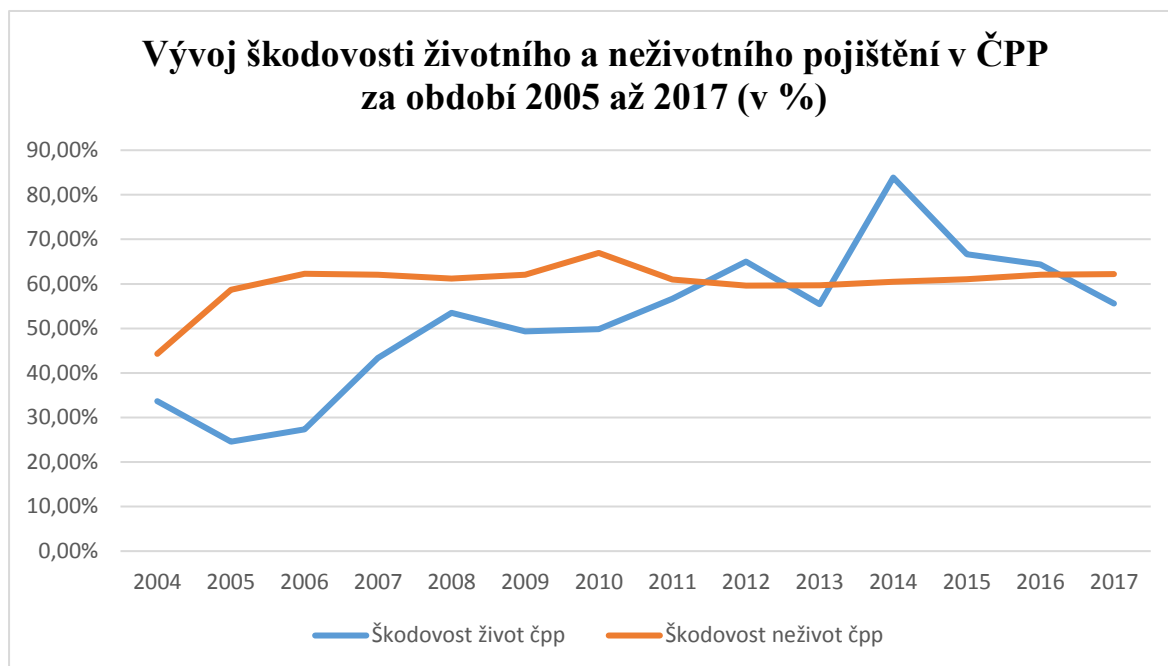
Zdroj: vlastní zpracování, ČAP, individuální výsledky členů ČAP (2004-2017)

Z pohledu pojišťoven lze celkově daleko příznivěji hodnotit situaci v neživotní pojištění, kde ukazatel je méně kolísavý. Jedinou větší procentuální škodovost lze zaznamenat v období rozsáhlejších živelních škod v roce 2009, respektive 2010. Konkrétně se jedná zejména o povodně na Moravě a ve středních Čechách a dále silné krupobití, kde škodovost dosahovala až 45% hodnoty. Ovšem je důležité konstatovat, že vyplacená pojistná plnění nepřerostla předepsané pojistné, tudíž škodovost během sledovaného období nikdy neatakovala 100% hranici.

Ačkoliv vývoj celkové škodovosti vykazuje růstový trend, pojišťovnám se vždy v daném období podařilo vybrat více na předepsaném pojistném, než vyplatily klientům na pojistném plnění. Konkrétní data ohledně škodovosti jednotlivých produktů České podnikatelské pojišťovny nemohly být vypracovány, jelikož daná pojišťovna neposkytla pojistná plnění pro jednotlivé produkty neživotního pojištění zejména pak podnikatelského pojištění.

V Grafu 16 lze tedy alespoň pozorovat vývoj škodovosti životního a neživotního pojištění v České podnikatelské pojišťovně. Vývoj škodovosti životního a neživotního pojištění je obdobný jako vývoj škodovosti v České republice jen s tím rozdílem, že škodovost životního pojištění je celkově nižší a nikdy nepřesáhla hranici 100 %. Životní pojištění dosahovalo nejvyšší škodovosti v roce 2014, což je shodné s republikovým vývojem. Co se týče neživotního pojištění, to stagnuje na hranici okolo 60 %, která je v komparaci s republikovým standardem až o 20 % vyšší. Současný stav v České podnikatelské pojišťovně z roku 2017 uvádí, že škodovost životního pojištění byla 55,62 %, respektive 62,21 % v neživotním pojištění.

Graf 16 Vývoj škodovosti životního a neživotního pojištění v ČPP

Zdroj: vlastní zpracování, ČAP, individuální výsledky členů (2004-2017)

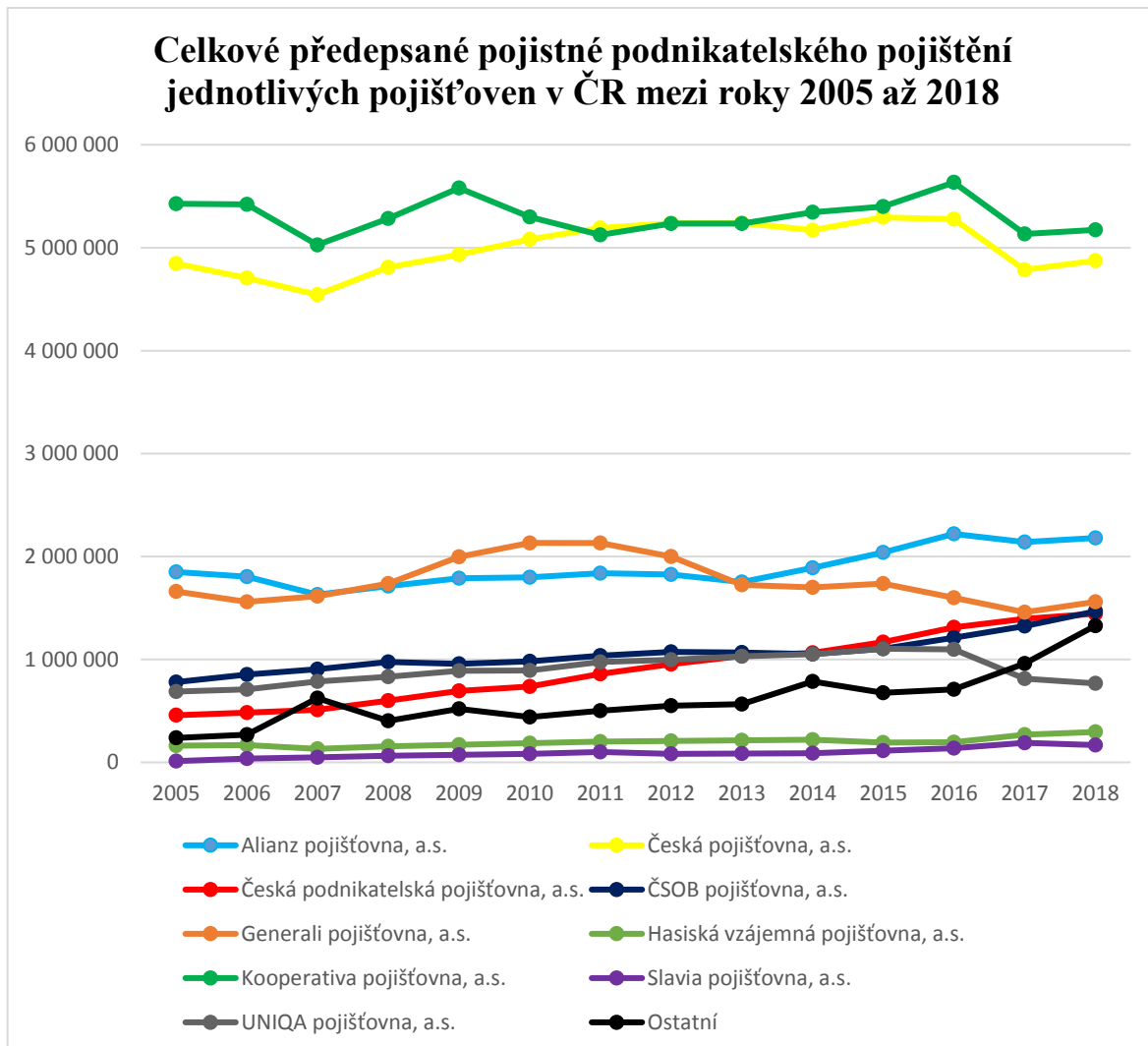
3.2.5 Koncentrace pojistného trhu

Předposledním hodnotícím ukazatelem je koncentrace pojistného trhu, který ukazuje počet a velikost komerčních pojišťoven, včetně jejich tržního podílu na předepsaném pojistném v rámci podnikatelského pojištění.

Následující Graf 17 znázorňuje zastoupení pojišťoven na trhu pojištění podnikatelských rizik mezi roky 2006 až 2018. V počátečních letech sledovaného období byly pojišťovny na pojistném trhu rozděleny tak, že největší podíl připadal Kooperativa pojišťovně, jenž dosahoval 33,67 % z celkového předepsaného pojištění v daném roce, druhý největší podíl měla však Česká pojišťovna s 30,06% podílem na trhu. S poměrně velkým odstupem za těmito lídry trhu v podnikatelském pojištění byla Allianz pojišťovna (11,47 %) a Generali pojišťovna (10,3 %). Ostatní pojišťovny v tomto roce nedosahovaly ani 5% zastoupení na trhu. V roce 2011 se výše zmíněná dvojice s největším podílem na trhu změnila ve prospěch České pojišťovny, ale jednalo se pouze o jednorocní změnu. Obdobná situace nastala i ve druhé zmíněné dvojici, tento jev byl však dlouhodobější a trval od roku 2008 až do roku 2012. Situace ostatních pojišťoven se začala zlepšovat a jejich podíl na trhu

pomalu rostl. Jako první překonala hranici 5 % v roce 2006 ČSOB Pojišťovna, dále pak UNIQA pojišťovna v roce 2008 a Česká podnikatelská pojišťovna v roce 2012.

Graf 17 Celkové předepsané pojistné podnikatelského pojištění

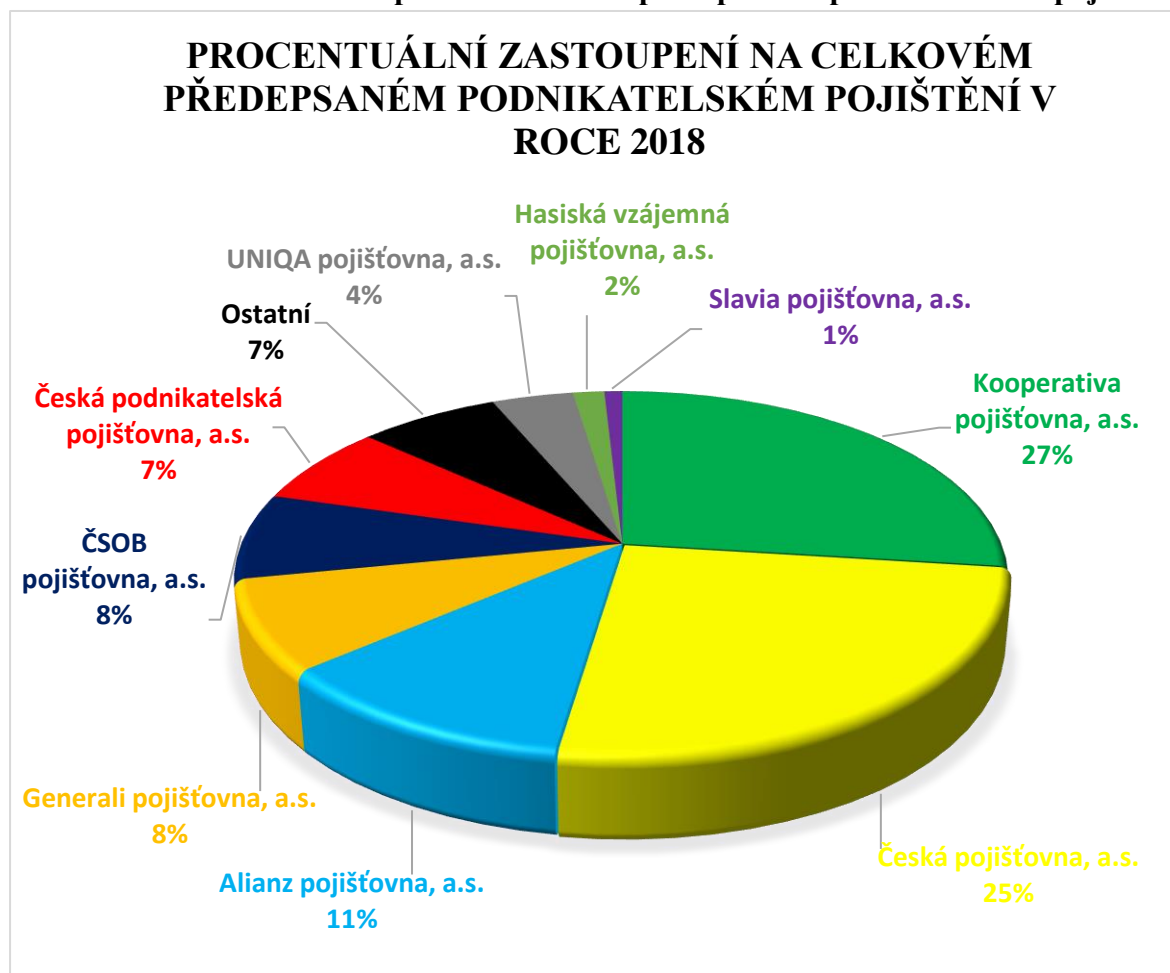
Pozn.: kategorie ostatní obsahuje - GERLING-Konzern Všeobecná pojišťovací a. s. 2005 až 2007; MAXIMA pojišťovna, a.s. 2007 až 2018; HDI Versicherung AG, OS 2007 až 2018; Triglav pojišťovna, a.s. 2007 až 2014; Wüstenrot pojišťovna, a.s. 2007 až 2015; ERV pojišťovna, a.s. 2010 až 2018; Pojišťovna VZP, a.s. 2011 až 2018; DIRECT Pojišťovna, a.s. 2014 až 2018; Colonnade Insurance S.A. 2017 až 2018; HALALI, všeobecná pojišťovna, a.s. 2017 až 2018

Zdroj: vlastní zpracování, ČAP, vývoj pojistného trhu (2005-2018)

Současný stav z hlediska procentuálního zastoupení na trhu podnikatelského pojištění je obdobný jako na začátku sledovaného období. Kooperativa pojišťovna a Česká pojišťovna mají stále hlavní podíl a to konkrétně 26,98 % respektive 25,42 %. Tento mírný pokles je způsoben převážně větší konkurencí na trhu, kdy v roce 2005 to bylo 10 pojišťoven, které nabízely pojištění pro podnikatele. V současnosti vystupuje na trhu v České republice 16 pojišťoven, u kterých lze sjednat podnikatelské pojištění. Postavení na dalších příčkách,

co se procentního zastoupení týče, je velmi vyrovnané. Allianz pojišťovna má sice drobný náskok (11,36 %), ale při současném průběhu, lze očekávat že, ČSOB pojišťovna (7,65 %) či Česká podnikatelská pojišťovna (7,12 %) tento náskok v budoucích letech stáhnou či dokonce předčí.

Graf 18 Procentuální zastoupení na celkovém předepsaném podnikatelském pojištění

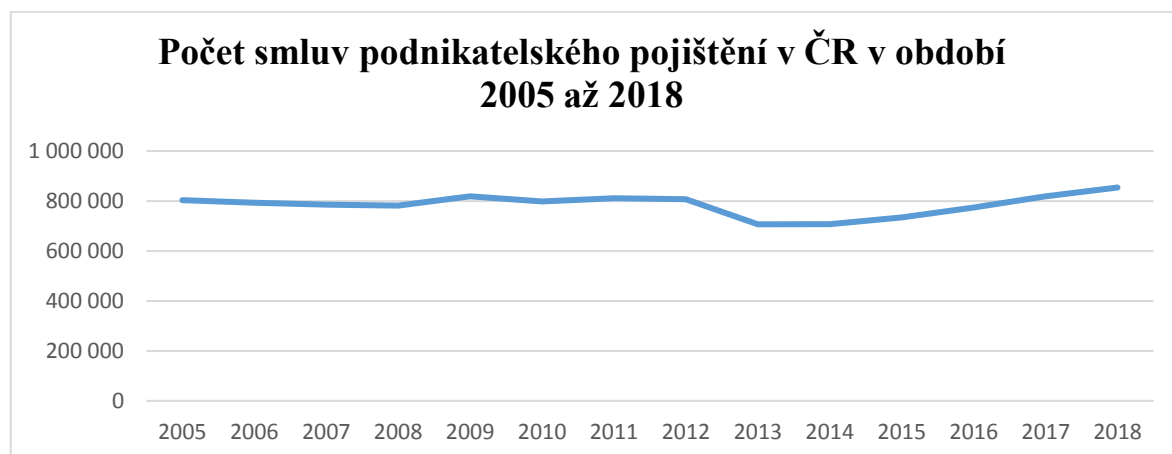
Pozn.: kategorie ostatní obsahuje - MAXIMA pojišťovna, a.s. 2007 až 2018; HDI Versicherung AG, OS 2007 až 2018; ERV pojišťovna, a.s. 2010 až 2018; Pojišťovna VZP, a.s. 2011 až 2018; DIRECT Pojišťovna, a.s. 2014 až 2018; Colonnade Insurance S.A. 2017 až 2018; HALALI, všeobecná pojišťovna, a.s. 2017 až 2018
 Zdroj: vlastní zpracování, ČAP, vývoj pojistného trhu (2005-2018)

3.2.6 Ostatní vybrané úrovně ukazatele

Mezi poslední vybrané úrovně ukazatele lze zařadit počet uzavřených pojistných smluv, průměrné pojistné podnikatelského pojištění na jednu pojistnou smlouvu či počet zaměstnanců v segmentu pojišťovnictví.

Graf 19 uvádí vývoj počtu smluv podnikatelského pojištění v České republice v období mezi roky 2005 až 2018. V průběhu let se počet smluv podnikatelského pojištění příliš neměnil a pohybuje se okolo hranice 780 tisíc smluv. Meziroční navýšení v počtu smluv mezi rokem 2017 a 2018 činí 4,22 %, konkrétně se v roce 2018 jedná o 853 912 smluv v rámci podnikatelského pojištění.

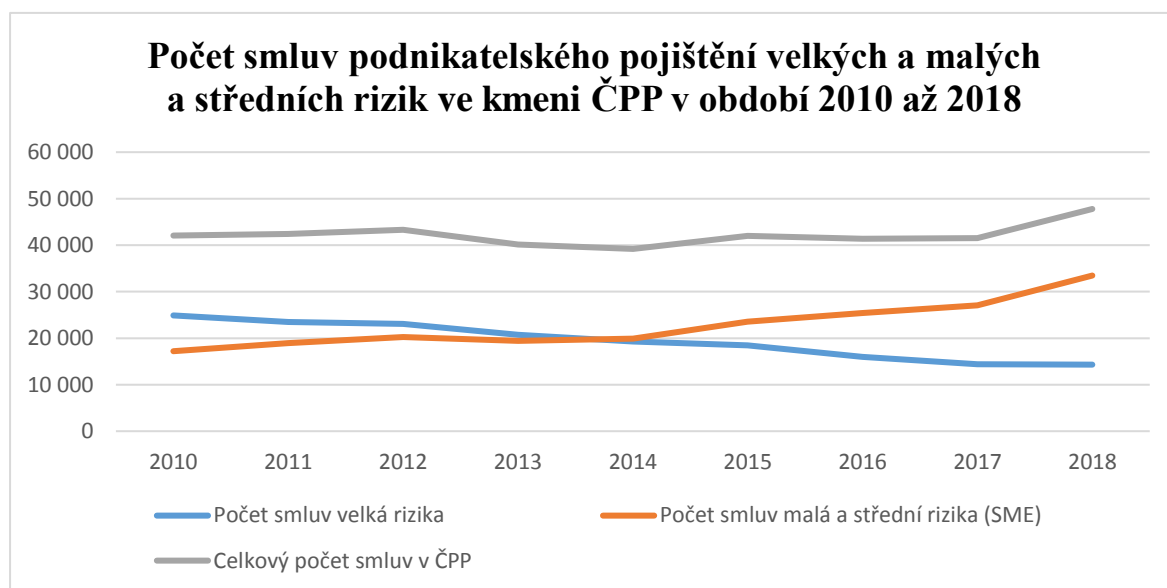
Graf 19 Počet smluv podnikatelského pojištění

Zdroj: vlastní zpracování, ČAP, vývoj pojistného trhu (2005-2018)

Z Grafu 20 lze říci, že počet smluv upsaných jako velká rizika meziročně průměrně klesají o 6,5 % a naopak počet upsaných střední a malých rizik od roku 2014 pravidelně roste a to až o hodnotu 23,6 % mezi roky 2017 a 2018. Tento jev je zapříčiněn zejména vytvořením nové systémové aplikace SIMPLEX, která cílí především na drobné podnikatele. Pokud porovnáme republikové počty uzavřených smluv podnikatelského pojištění s počty smluv ve kmeni České podnikatelské pojišťovny lze říci, že procentuální podíl kmene je vždy v 5% - 6% rozmezím.

Graf 20 Počet smluv podnikatelského pojištění v ČPP

Zdroj: vlastní zpracování, interní informace České podnikatelské pojišťovny (2010-2018)

Na základě výše uvedených Grafů 8 a 19 byla vypočtena průměrná cena pojistného v tuzemsku, která v průběhu let pomalu rostla obdobně jako právě predepsané pojistné podnikatelského pojištění. Jediný větší nárůst v průměrné ceně lze zaznamenat mezi roky 2012 a 2013, který je zapříčiněn úbytkem počtu celkových smluv. Úbytek mohl zapříčiněn zejména v důsledku účinnosti nového zákona č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník, který upravuje některé skutečnosti v oblasti pojišťovnictví.

Tabulka 4 Průměrná cena podnikatelského pojistného

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Průměrná cena podnikatelského pojistného v ČR	20 059 Kč	20 175 Kč	19 901 Kč	21 198 Kč	21 503 Kč	22 073 Kč

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
22 062 Kč	22 393 Kč	25 279 Kč	25 655 Kč	25 657 Kč	25 131 Kč	22 303 Kč	22 451 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Dále pak na základě výše uvedených Grafů 9 a 20 byly v Tabulce 5 vypočteny průměrné ceny podnikatelského pojistného velkých rizik v ČPP v období od roku 2010 do současnosti. Z níže uvedených cen je patrné jejich růst a to zejména z důvodu stále většího zájmu klientů o různá doplňková připojištění či zvyšování limitů plnění ze strany pojišťoven. Tato cena je však pouze orientační, jelikož v současném pojistném kmeni ČPP najdeme i smlouvy, jejichž cena přesahuje uvedenou průměrnou cenu několikanásobně a to i přesto, že se průměrná cena podnikatelského pojistného velkých rizik v ČPP od roku 2010 až ztrojnásobila.

Tabulka 5 Průměrná cena podnikatelského pojistného velkých rizik v ČPP

	2010	2011	2012	2013
Průměrná cena podnikatelského pojistného velkých rizik v ČPP	26 728 Kč	32 512 Kč	36 954 Kč	44 501 Kč

2014	2015	2016	2017	2018
48 229 Kč	54 591 Kč	70 506 Kč	83 004 Kč	85 109 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z Grafů 9 a 20 byly také v Tabulce 6 vypočteny průměrné ceny podnikatelského pojistného malých a středních rizik v ČPP v tomtéž období mezi lety 2010 až 2018. Zde se cena také pomalu zvyšovala, ale oproti velkým rizikům spíše pomaleji a pravidelně. Výjimkou je rok 2018, kde došlo k snížení z průměrné ceny 7 222 Kč v roce 2017 na průměrnou cenu 6 757 Kč v roce 2018. Tento důsledek je zapříčiněn výše zmíněnou novou aplikací SIMPLEX, která přilákala drobné podnikatele a došlo tak na zvýšení počtu uzavřených smluv a tím pádem ke snížení průměrné ceny podnikatelského pojištění malých a středních podnikatelů a jejich rizik.

Tabulka 6 Průměrná cena podnikatelského pojistného malých a středních rizik v ČPP

	2010	2011	2012	2013
Průměrná cena podnikatelského pojistného malých a středních rizik v ČPP	4 109 Kč	5 014 Kč	4 898 Kč	5 747 Kč

2014	2015	2016	2017	2018
6 630 Kč	6 745 Kč	7 211 Kč	7 222 Kč	6 757 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z Tabulky 7 je patrné, že celkový počet zaměstnanců pracujících v pojišťovnictví má klesající tendenci, s tím že od roku 2012 tento počet pravidelně klesá o 2 % - 3 %. K roku 2017 pracovalo v pojišťovnách na našem území 12 498 osob. Tato příčina je způsobena zřejmě díky modernizaci pracovních postupů jednotlivých pojišťoven a ustálení celkového počtu pojišťoven. Počet zaměstnanců České podnikatelské pojišťovny svého maxima, 940 zaměstnanců, dosáhl v roce 2008. V roce 2017 pracovalo v České podnikatelské pojišťovně 862 osob, z toho 76 zaměstnanců na vedoucích pozicích.

Tabulka 7 Počet zaměstnanců pojišťoven v ČR a ČPP

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet zaměstnanců pojišťoven	14 704	14 120	13 994	13 996	14 228	13 992
Počet zaměstnanců ČPP	657	685	796	890	940	932

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
13 806	13 314	13 763	13 362	13 135	13 024	12 872	12 498
920	821	797	814	826	833	848	862

Zdroj: vlastní zpracování, ČAP, vývoj pojistného trhu (2005-2018)

4 Výsledky a diskuse

Portfolio produktů České podnikatelské pojišťovny lze označit jako poměrně široké, jelikož jednotlivé produkty cílí na všechny typy velikosti podnikatelských rizik. Je ovšem důležité zmínit i fakt, že malá rizika nejsou spjata pouze s malými podniky a naopak, ale mohou nastat i situace, kdy velký mezinárodní podnik pojistí jen určitou malou část majetku, která pak po vyčíslení bude spadat právě do kategorie malých a středních rizik. Produkt SIMPLEX jakožto nejnovější produkt je sestaven pomocí jednotlivých balíčků, která obsahují základní krytí škod, a kde se potencionální klient může rozhodnout, jak obsáhlé krytí je pro něj vyhovující. Tyto předem dané balíčky jsou však neměnné a klient si je nemůže nikterak upravovat. Produkt SIMPLEX tak díky jednoduchému principu cílí na drobné podnikatele v oblastech, jako jsou například truhlářství, kadeřnictví či prodeje maloobchodního zboží.

K úpravě jednotlivých limitů a rozšíření pojistné smlouvy a další připojištění slouží produkt KOMPLEX III. Jak již lze z názvu odvodit, současný produkt je již v pořadí třetí verzí. KOMPLEX III je učen právě jak drobným podnikatelům se specifickými požadavky tak těm větším, kde se očekávají i větší majetkové a odpovědnostní škody nebo těm podnikatelům kteří nemohli být zařazeni do produktu SIMPLEX z důvodu nesplnění některého z kritérií.

Poslední možností jak sjednat pojištění podnikatelských rizik v České podnikatelské pojišťovně je individuálně pomocí ručního úpisu. Tento úpis provádí výhradně zaměstnanci s platnou certifikací zákonné odborné způsobilosti a zároveň s platnou interní certifikací. Úpis těchto rizik je poměrně složitý a je k němu zapotřebí odborná znalost jednotlivých interních kalkulátorů. Do tohoto úpisu lze zařadit nadnárodní společnosti nebo společnosti, kde hrozí vysoké riziko odpovědnostních škod, jako jsou například podniky působící v petrochemickém průmyslu, hutním průmyslu či leteckém nebo lodním přepravním odvětví. Do kategorie individuálního ručního úpisu lze však zařadit i velice specifická pojištění jako je například Hole In One, kde se pořadatel golfové akce vyhlásí soutěž pro amatérské hráče na určenou jamku o finanční nebo věcné ceny. I když je pravděpodobnost Hole In One malá a často se nestává, pro pořadatele se jedná o značné riziko, neboť je výhra obvykle velmi vysoká.

Pro komplexní zhodnocení tuzemského pojistného trhu byly využity tzv. ukazatele úrovně pojistného trhu, které hodnotily rozsah, objem a strukturu trhu. Konkrétně se jednalo o předepsané pojistné, propojištěnost (či pojištěnost), pojistné plnění, škodovost, koncentraci pojistného trhu, průměrnou cenu uzavřených pojistných smluv, počet uzavřených pojistných smluv a počet zaměstnanců pojišťoven. Kvalita pojistného trhu byla těmito ukazateli většinou charakterizována nejdříve z hlediska životního a neživotního pojištění, kde v rámci neživotního pojištění byl kladen důraz především na pojištění podnikatelských rizik v rámci České podnikatelské pojišťovny.

V ukazateli předepsaného pojistného lze zmínit jeho vývoj podílu mezi životním a neživotním pojištěním, který je v současnosti na poměru 65 % ku 35 % ve prospěch neživotního a od roku 2014 stále roste, což je přesný opak vyspělých pojistných trhů v Evropě. Při komparaci rozložení předepsaného pojistného v neživotním pojištění mezi průměrem České republiky a Českou podnikatelskou pojišťovnou lze říci, že rozložení je obdobné jen s tím rozdílem, že v České podnikatelské pojišťovně má ještě větší roli povinné ručení s 42,09 %. Předepsané pojistné podnikatelského pojištění v České republice se od roku 2005 pozvolna zvyšovalo a v současnosti přesahuje hranici 19 mld. Kč. Situace v České podnikatelské pojišťovně je taktéž obdobná. Předepsané pojistné velkých podnikatelských rizik tak i malých a středních rizik průběžně v průměru roste o 8 % s tím faktem, že pojištění malých a středních podnikatelských rizik má stále větší podíl na celkovém předepsaném pojistném.

Ukazatel propojištěnosti poměřuje podíl hrubého předepsaného pojistného k hrubému domácímu produktu daného státu. Postavení České republiky v rámci Evropské unie je poměrně zarážející, jelikož hodnota propojištěnosti klesla za poslední roky až na hodnotu 2,9 %, kde životní pojištění se na tomto ukazateli podílí 32 % a neživotní 68 %. V porovnání s průměrem Evropské unie tyto hodnoty nedosahují ani hranice 50 %. Dále v ukazateli propojištěnosti byl sledován vývoj pojištěnosti ekonomických subjektů v tuzemsku, kde na závěr bylo zjištěno, že v České republice je pojištěn proti podnikatelským rizikům zhruba každý třetí až čtvrtý ekonomický subjekt, což vychází i z nízké propojištěnosti vzhledem k hrubému domácímu produktu. Celkovou příčinu nízké propojištěnosti v České republice lze hledat zejména v rozdílných mzdových podmínkách obyvatelstva, nízké finanční

či pojistné gramotnosti a následně i v popularitě pojišťovnictví. Tento větší odstup českého pojistného trhu vůči západním státům a EU obecně jistě nelze vyrovnat v krátkodobém horizontu.

Pojistné plnění, jakožto jeden z dalších ukazatelů úrovně pojistného trhu, představuje určitý finanční závazek pojišťoven vůči svým klientům. Procentuální podíl nákladů na pojistná plnění v životním pojištění každoročně do roku 2014 rostl a to až k 60% hranici ve prospěch nákladů životního pojištění. Od roku 2014 se tento poměr však snižoval a v současnosti je na podílu 52 % ku 48 % stále však více pro životní pojištění. V České podnikatelské pojišťovně je vývoj podobný tomu jako v celkovém vývoji v České republice, ale s tím rozdílem, že podíl nákladů na pojistná plnění byl v roce 2017 28 % ku 72 % ve prospěch neživotního pojištění, což je oproti národnímu srovnání, kde převažují náklady životního pojištění opakem. Požadovaná data pojistného plnění podnikatelských rizik nebyla pro praktickou část diplomové práce Českou podnikatelskou pojišťovnou poskytnuta, a to z důvodu jejich možného zneužití třetí stranou.

Jako další indikátor pojistného trhu byla uvedena škodovost, což je poměr vyplaceného pojistného plnění vůči výši předepsaného pojistného. Jako nejvíce krizové období v neživotním pojištění lze označit rok 2014, kdy škodovost dosáhla hodnoty téměř 123,5 %. Od tohoto roku však škodovost v oblasti životního pojištění klesala na současných 91,5 % v roce 2017. Daleko příznivěji lze hodnotit situaci v neživotním pojištění, kde jediná větší procentuální škodovost byla zaznamenána v období rozsáhlejších živelních škod v letech 2009 a 2010. Konkrétní data ohledně škodovosti podnikatelského pojištění v České podnikatelské pojišťovně nemohly být vypracovány, jelikož daná pojišťovna neposkytla pojistná plnění podnikatelských rizik. Následně při porovnání škodovosti neživotního pojištění v dané pojišťovně s republikovým standardem bylo zjištěno, že vývoj škodovosti se shoduje. Procentuální vyčíslení je ale průměrně v České podnikatelské pojišťovně o 20 % vyšší než uvádí celorepublikové srovnání. Aktuální stav škodovosti životního a neživotního pojištění z roku 2017 v České podnikatelské pojišťovně byl 55,62 %, respektive 62,21 % v neživotním pojištění.

Předposledním hodnotícím ukazatelem byla koncentrace pojistného trhu, která udávala počet a velikost komerčních pojišťoven, včetně jejich tržního podílu na předepsaném pojistném v rámci podnikatelského pojištění. V počátečních letech sledovaného období byly pojišťovny na pojistném trhu rozděleny do tří skupin. Největší podíl připadal Kooperativa pojišťovně, (33,67 %) a České pojišťovně (30,06 %). Ve druhé skupině s poměrně velkým odstupem za těmito lídry trhu byla Allianz pojišťovna (11,47 %) a Generali pojišťovna (10,3 %). Třetí skupinu tvořily ostatní pojišťovny, které v tomto roce nedosahovaly ani 5% zastoupení na trhu. Současný stav z hlediska procentuálního zastoupení na trhu podnikatelského pojištění je obdobný jako na začátku sledovaného období. Kooperativa pojišťovna (26,98 %) a Česká pojišťovna (25,42 %) mají i přes mírný pokles stále hlavní podíl. Tento mírný pokles je způsoben převážně větší konkurencí na trhu, kdy v roce 2005 působilo na tuzemském trhu s pojištěním podnikatelů 10 pojišťoven a v současnosti jich na tuzemské trhu vystupuje 16. Postavení na dalších příčkách, co se procentního zastoupení týče, je velmi vyrovnané a lze nadále očekávat, že tyto pojišťovny budou náskok lídrů do budoucna ještě snižovat.

Mezi poslední vybrané úroňové ukazatele byl zařazen počet uzavřených pojistných smluv, průměrné pojistné podnikatelského pojištění na jednu pojistnou smlouvu či počet zaměstnanců v segmentu pojišťovnictví. V průběhu let se počet smluv podnikatelského pojištění v České republice příliš neměnil a pohybuje se okolo hranice 780 tisíc smluv. Na tomto počtu smluv se smlouvy z České podnikatelské pojišťovny vždy podílely zhruba 5 % - 6 %. Vypočtená průměrná cena pojistného v tuzemsku v průběhu let pomalu rostla, z 20 059 Kč v roce 2005 vzrostla na 25 657 Kč v roce 2015 a poté poklesla na současnou průměrnou cenu 22 451 Kč.

Z důvodu stále většího zájmu klientů o doplňková připojištění či zvyšování limitů plnění ze strany pojišťoven vzrostla od roku 2010 i průměrná cena podnikatelského pojistného velkých rizik až trojnásobně na 85 109 Kč. Průměrná cena podnikatelského pojistného malých a středních rizik také rostla, ale oproti velkým rizikům spíše pomaleji a pravidelně. Jedinou výjimkou je rok 2018, kde došlo ke snížení průměrné ceny na 6 757 Kč oproti roku 2017, kdy průměrná cena dosahovala hodnoty 7 222 Kč.

Závěr

Hlavním cílem teoretické části diplomové práce bylo vysvětlit fungování českého pojistného trhu a blíže seznámit s pojištěním podnikatelských rizik. Teoretická část byla zaměřena na historii, vývoj a další možný rozvoj pojištění v České republice, kde bylo zjištěno, že podmínky pro provozování pojišťovacích, tak i podnikatelských činností existují, ale jde jen o to, aby stát tyto podmínky udržoval a napomáhal k odstraňování překážek, které mohou vznikat jak na straně podnikatelů, tak pojišťoven. Teoretická část dále obsahovala, základní pojmy, se kterými se lze setkat v pojišťovnictví či vysvětlení podnikatelské činnosti či pojmu riziko, jenž je neodlučitelnou součástí podnikatelského prostředí.

Hlavní cíl praktické části diplomové práce byl analyzovat současný stav pojistného trhu se zaměřením na pojistný kmen České podnikatelské pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group z hlediska pojištění podnikatelských rizik. Na základě zjištěných skutečností budou v závěru práce shrnuty poznatky a odvozeny určitá doporučení týkající se kvality, ceny a možného vývoje.

Pojištění podnikatelských rizik zaujímá v rámci všech druhů pojištění velmi významné místo. Je tedy velice důležité správně nastavit výši pojistného vůči možným škodám. Co se týká podnikatelského pojištění majetku, jeho stanovení je i přes širokou škálu výluk z pojištění poměrně jednoduché. Podnikatel by zde měl brát v podvědomí především rizika spjatá s jeho podnikatelskou činností doplněná o živelná nebezpečí, která mohou zasáhnout každého. O něco horší je situace v podnikatelském pojištění odpovědnosti, kde je potenciál generování nadlimitních pojistných událostí mnohem vyšší. Přestože podnikatel dodrží všechna výrobní a technická pravidla a postupy, může vzniknout nekvalitní výrobek či špatně vykonaná práce, která posléze může způsobit škodu. V současné době je v naší společnosti kladen především velký důraz na ochranu spotřebitele, který má právo vymáhat náhradu škody, která mu byla způsobena jiným subjektem a to i soudní cestou. Tyto vymáhané částky rostou nejenom rozsahem škody, ale také jejich uzemním charakterem. Výše zmiňované důvody by tedy měly vést každého uvážlivého podnikatele ke sjednání majetkového či odpovědnostního pojištění.

Podnikatelská pojištění proti jednotlivým rizikům nabízí na českém pojistném trhu většina pojistitelů, přesto je však velice důležité se zaměřit na rozsah pojistného krytí jednotlivých produktů, který je dán především výlukami z pojištění či limity plnění. Vzhledem k charakteru výše hodnocených dat a informací poskytnutých zaměstnanci pojišťovny lze předpokládat, že pojištění podnikatelských rizik bude dále nabývat na významu. S tím je spojené i očekávání, že již v brzké době dojde k navyšování limitů pojistného plnění a tím pádem zároveň navyšování ročního předepsaného pojistného a celkové ceny za pojistné. Bohužel se dá očekávat i nárůst pojistných událostí, které ale díky rychlému rozvoji moderních technologií budou vyřizovány za významně kratší dobu.

Pro úspěšný rozvoj pojištění podnikatelů je jednak důležité posuzovat rizikovost jednotlivých klientů a to nejen z hlediska provozované podnikatelské činnosti, ale také z hlediska jejich bonity, kde je velice pravděpodobné, že ekonomicky nezdravý a nevyrovnaný podnik bude mít mnohem větší tendenci ke vzniku škodních událostí, než ekonomicky silná a vyrovnaná firma. Dále je také důležité věnovat zvýšenou pozornost marketingovým aktivitám podporující tento druh pojištění, budovat prospěšné public relations a image pojišťovny či vytvářet a zúčastňovat se ankety, marketingových průzkumů či soutěží. V rámci veřejných soutěží podnikatelského pojištění se právě České podnikatelské pojišťovně daří pravidelně umísťovat na předních příčkách. V neposlední řadě je také důležitá aktivita prostřednictvím internetu, konkrétně tedy zlepšování webových stránek, na kterých lze pojištění sjednat.

Výše uvedené aktivity, které se týkají především přepážkového či internetového prodeje, však nelze označit za hlavní distribuční cestu. Za základní cestu distribuce podnikatelského pojištění lze považovat pojišťovací zprostředkovatele. Je velice podstatné s těmito zprostředkovateli udržovat vřelé vztahy, ať už za pomoci vyšších provizí z prodeje, či různých setkání a promoakcí.

K úspěšnému rozvoji podnikatelského pojištění dozajisté patří cenová hladina pojistného, která by však neměla být jediným prostředkem marketingového mixu a měla by být dále doplněna o kvalitu, správu a aktuálnost nabízených produktů zahrnutých v portfoliu dané pojišťovny. V poslední době se jedná především o nová pojištění týkající

se modernizace a digitalizace, jako je například pojištění kybernetických rizik. Do tohoto očekávaného rozvoje však zasáhne řada právních předpisů a legislativních změn týkajících se převážně stále sílící ochrany osobních a citlivých údajů. Lze také zmínit důležitost cross sellingu, kde za největší výhodu lze označit možnost využívat propojitelnosti jednotlivých klientů v rámci různých druhů pojištění, kde již dopředu pojišťovna zná daného klienta a má představu o jeho škodním průběhu a ekonomické situaci.

Česká podnikatelská pojišťovna by svoji pozornost měla také průběžně zaměřovat jak na vzdělávání svých distributorů, tak i zaměstnanců, zejména pak upisovatelů, v oblasti tvrdých dovedností jako je měnící se legislativa, tak i měkkých dovedností jako jsou obchodní dovednosti. U svých zaměstnanců by pak měla dohlížet zejména na rychlou a kvalitní likvidaci škodních událostí, která je pro klienta důležitá a odvíjí se od ní další možná spolupráce. Vzhledem ke zvláštnosti každé škodní události a k množství variant, které mohou v pojištění podnikatelských rizik nastat, je nezbytné, aby každá škodní událost byla řešena individuálně a bylo na ní nahlíženo jako na jedinečnou.

Seznam použité literatury

Monografie

- ČERNOHORSKÝ, Jan , TEPLÝ, Petr. 2011. *Základy financí*. Praha : Grada, 2011. ISBN 987-80-247-3669-3.
- DAŇHEL, Jaroslav. 2010. *Teorie pojistných trhů*. Praha : Professional Publishing, s.r.o., 2010. ISBN: 978-80-7431-015-7.
- DUCHÁČKOVÁ, Eva. 2015. *Pojištění a pojišťovnictví*. Praha : Ekopress, s.r.o., 2015. ISBN 978-80-87865-25-5.
- FOTR, Jiří. 1992. *Jak hodnotit a snižovat podnikatelské riziko*. Praha : Management Press, 1992. ISBN: 80-85603-06-3.
- FOTR, Jiří. 2005. *Podnikatelský záměr a investiční rozhodování*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2005. ISBN 80-247-0939-2.
- HEILMANN, Wolf-Rüdiger. 1988. *Risikopolitik des Versicherungsunternehmens*. Karlsruhe : Universität Karlsruhe, 1988.
- HRADEC, Milan, Václav, KŘIVOHLÁVEK, Jana ZÁRYBNICKÁ. 2005. *Pojištění a pojišťovnictví*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2005. ISBN 80-86754-48-0.
- KOWALSKÁ, Radomíra. 2014. *Ekonomika: pro střední zdravotnické školy*. Praha : GRADA, 2014. ISBN 978-80-247-5091-0.
- MACHKOVÁ, Hana, Eva ČERNOHLÁVKOVÁ a Alexej SATO. 2014. *Mezinárodní obchodní operace. 6., aktualiz. a dopl. vyd.* Praha : Grada Publishing, a.s., 2014. ISBN: 978-80-247-4874-0.
- MARTINOVIČOVÁ, Dana. 2007. *Pojištění podnikatelských subjektů*. Ostrava : KEY Publishing, s.r.o., 2007. ISBN: 978-80-87071-08-3.
- MARVAN, Miroslav, Josef CHALOUPECKÝ. 1997. *Dějiny pojišťovnictví v Československu, 3. díl Dějiny pojišťovnictví v Československu (1945-1992)*. Praha : Česká pojišťovna, 1997. ISBN 80-238-8592-8.
- MULAČOVÁ, Věra a Petr MULAČ. 2013. *Obchodní podnikání ve 21. století*. Praha : Grada Publishing a.s, 2013. ISBN: 978-80-247-4780-4.
- PÁLENÍK, Vladislav. 2007. *Základy pojišťování především průmyslových a podnikatelských rizik*. Praha : Linde Praha, s.r.o., 2007. ISBN: 978-80-7201-644-0.

- PETŘÍČEK, Václav. 2006. *Vývoj podnikatelského prostředí v České republice*. Praha : Corona, s.r.o., 2006. ISBN: 80-903363-6-1.
- RADOVÁ, Jarmila, Petr DVOŘÁK a Jiří MÁLEK. 2007. *Finanční matematika pro každého. 6., aktualiz. vyd.* Praha : Grada Publishing, a.s., 2007. ISBN: 978-80-247-2233-7.
- REJNUŠ, Oldřich. 2014. *Finanční trhy, 4. rozšířené a aktualizované vydání*. Praha : Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3671-6.
- RIEGEL, Robert. 2017. *Insurance, Principles and Practices*. místo neznámé : Lightning Source UK Ltd, 2017. ISBN: 9781375907484.
- SMEJKAL, Vladimír a Karel, RAIS. 2010. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. Praha : Grada Publishing, s.r.o., 2010. ISBN: 978-80-247-3051-6.
- VÁVROVÁ, Eva. 2014. *Finanční řízení komerčních pojišťoven*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2014. ISBN: 978-80-247-4662-3.
- WEBBER, Robert. 2013. *An introduction to franchising*. New York : NY: Palgrave Macmillan, 2013. ISBN: 9780230361645.
- ZÁRYBNICKÁ, Jana a Karel SCHELLE. 2010. *Pojištění odpovědnosti za škodu: historie a současnost*. Ostrava : KEY Publishing, s.r.o., 2010. ISBN: 978-80-7418-061-3.

Zákony

- ČESKO. 2012. *Zákon č. 89/2012 Sb., Nový Občanský zákoník*. 2012. Ostrava : Sagit, a.s., ISBN 978-80_7488-308-8.
- ČESKO. 2018. *Zákon 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění, Zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví*. Ostrava : Sagit, a.s., 2018. ISBN 978-80-7488-315-6.

Internetové odkazy

- ČAP. 2014. Česká asociace pojišťoven. *O nás*. [Online] 2014. [Citace: 20. 10 2018.] <http://www.cap.cz/>.
- ČKP. 2019. ČKP. *O České kanceláři pojistitelů*. [Online] 2019. [Citace: 12. 1. 2019.] <https://www.ckp.cz/o-nas/o-ckp>.
- ČNB. 2018. Česká národní banka. *O ČNB*. [Online] 2018. [Citace: 13. 10 2018.] http://www.cnb.cz/cs/o_cnb/.
- EIOPA. 2019. European Insurance and Occupational Pensions Authority. *Missions and tasks*. [Online] 2019. [Citace: 26. 1. 2019.] <https://eiopa.europa.eu/about-eiopa/missions-and-tasks>.

Seznam obrázků

Obrázek 1 Nízká četnost a vysoká závažnost rizika	21
Obrázek 2 Vysoká četnost a nízká závažnost rizika	21
Obrázek 3 Schéma zastoupení u distribuce pojištění a zajištění	28

Seznam tabulek

Tabulka 1 Škodová a obnosová pojištění	33
Tabulka 2 Rozsahy pojistného krytí pro pojištění majetku podnikatelů	53
Tabulka 3 Rozsahy pojistného krytí pro pojištění odpovědnosti podnikatelů	54
Tabulka 4 Průměrná cena podnikatelského pojistného	70
Tabulka 5 Průměrná cena podnikatelského pojistného velkých rizik v ČPP	71
Tabulka 6 Průměrná cena podnikatelského pojistného malých a středních rizik v ČPP	72
Tabulka 7 Počet zaměstnanců pojišťoven v ČR a ČPP	72

Seznam grafů

Graf 1 Celkový počet pojišťoven a poboček zahraničních pojišťoven	16
Graf 2 Celkový počet pojišťoven a poboček zahraničních pojišťoven dle vlastnictví	17
Graf 3 Počet pojišťovacích zprostředkovatelů	28
Graf 4 Procentuální vývoj podílu předepsaného životního a neživotního pojištění	56
Graf 5 Procentuální podíl předepsaného životního a neživotního pojištění v roce 2018	56
Graf 6 Procentuální podíl předepsaného životního a neživotního pojištění v roce 2018 v ČPP	57
Graf 7 Vývoj předepsaného životního a neživotního pojištění	58
Graf 8 Vývoj předepsaného pojistného podnikatelského pojištění	58
Graf 9 Vývoj předepsaného pojistného velkých a středních a malých rizik v ČPP	59
Graf 10 Procentuální vývoj podílu předepsaného pojistného na HDP	60
Graf 11 Procentuální vývoj propojištěnosti ekonomických subjektů	61
Graf 12 Vývoj nákladů životního a neživotního pojištění na pojistném plnění	62

Graf 13 Procentuální vývoj podílu nákladů životního a neživotního pojištění na pojistném plnění	63
Graf 14 Procentuální vývoj podílu nákladů životního a neživotního pojištění na pojistném plnění v ČPP	63
Graf 15 Vývoj škodovosti životního a neživotního pojištění	64
Graf 16 Vývoj škodovosti životního a neživotního pojištění v ČPP	66
Graf 17 Celkové předepsané pojistné podnikatelského pojištění	67
Graf 18 Procentuální zastoupení na celkovém předepsaném podnikatelském pojištění	68
Graf 19 Počet smluv podnikatelského pojištění	69
Graf 20 Počet smluv podnikatelského pojištění v ČPP	70

PŘÍLOHY

PŘÍLOHY

Seznam příloh

- I. Slovník pojmů v pojišťovnictví
- II. Informační dokument o pojistném produktu SIMPLEX
- III. Informační dokument o pojistném produktu KOMPLEX III
- IV. Všeobecné pojistné podmínky pro pojištění majetku
- V. Všeobecné pojistné podmínky pro pojištění odpovědnosti

Příloha I.

Slovník pojmů v pojišťovnictví

Účastník soukromého pojištění

Účastníci soukromého pojištění jsou pojistitel a pojistník jakožto smluvní strany a dále pak pojištěný a každá další osoba, které ze soukromého pojištění vzniklo právo nebo povinnost. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

Pojistitel

Pojistitel je právnická osoba, která má oprávnění provozovat pojištění, nejčastěji se jedná o pojišťovny či instituce, kterým bylo uděleno povolení k provozování pojišťovací činnosti. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

Pojistník

Může se jednat jak o fyzickou tak právnickou osobu, která se zavázala v pojistné smlouvě s pojistitelem platit pojistné za pojistnou ochranu. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

Pojištěný

Pojištěný může být právnická tak i fyzická osoba, na jejíž majetek, odpovědnost za škodu, zdraví či život se pojištění vztahuje. Pojištěný může být zároveň pojistníkem, ale toto neplatí vždy. Rozlišení těchto pojmů je zejména důležité v případech, kdy pojištěný a pojistník není jedna osoba. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

Obmyšlený

Obmyšlenou osobou se myslí taková osoba, která v případě smrti pojištěného, jenž uzavřel pojistnou smlouvu, kde je zahrnuto i riziko úmrtí, přebírá dohodnuté pojistné plnění. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

Poškozený

Poškozenou osobou se rozumí taková osoba, které bude vyplaceno pojistné plnění v souvislosti se sjednaným pojištěním odpovědnosti za škodu. Důležité je, že poškozená osoba v době vzniku pojistné smlouvy není nikterak známa. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

Oprávněná osoba

Oprávněnou osobou se stává osoba, které v případě vzniku pojistné události vzniká právo na pojistné plnění. (ČESKO, 2012)

Pojistný produkt

Pojistný produkt je daná věc či událost, ke které se konkrétní pojistná smlouva váže, například životní pojištění, cestovní pojištění či pojištění odpovědnosti pro občany či podnikatele. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

Škodní událost

Škodní událost je taková událost, při které dochází ke škodě a výsledkem by mohl být vznik práva na pojistné plnění. (ČESKO, 2012)

Pojistná událost

Pojistná událost je zcela nahodilá skutečnost, která je blíže označena v pojistné smlouvě nebo ve zvláštním předpisu, na který se pojistná smlouva odkazuje, a se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele poskytnout pojistné plnění. (ČESKO, 2012)

Pojistné riziko

Pojistné riziko udává míru pravděpodobnosti, se kterou může nastat vznik pojistné události vyvolané pojistným nebezpečím. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

Pojistná hodnota

Pojistná hodnota je největší možná majetková újma, která může v důsledku konkrétní pojistné události nastat. (DUCHÁČKOVÁ, 2015)

Pojistná doba

Pojistná doba je takový časový interval, které odpovídá době, na kterou je soukromé pojištění sjednáno. (ČESKO, 2012)

Pojistné období

Pojistné období je časové období dohodnuté v pojistné smlouvě, za které se platí pojistné. (ČESKO, 2012)

Nová cena

Novou cenou se rozumí taková cena, za kterou je možné nakoupit v daném čase a v daném místě srovnatelnou věc znovu, jako věc stejnou, novou, nebo stejného druhu ke stejnému účelu. (ČESKO, 2012)

Časová cena

Časovou cenou se rozumí taková cena, kterou věc měla bezprostředně před pojistnou událostí. Časová cena je stanovena z nové ceny věci a je přihlíženo k úrovni opotřebení, nebo naopak k úrovni zhodnocení. (ČESKO, 2012)

Všeobecné obchodní podmínky

Všeobecné obchodní podmínky vysvětlují některé základní pojmy a dále pak obsahují vymezení pojistné události, výluky z pojištění, stanovuje povinnosti smluvních stran a popisuje důsledky jejich neplnění.

Množné pojištění

Množné pojištění je označováno jako tentýž pojistný zájem pojištěný proti témuž pojistnému nebezpečí a pro tutéž dobu u několika pojistitelů. Množné pojištění může vzniknout jako:

- Soupojištění - byla-li uzavřena smlouva mezi pojistníkem a více pojistiteli zastoupenými vedoucím pojistitelem a zavázal-li se pojistník platit jediné pojistné,
- Souběžné pojištění - nepřesahuje-li souhrn pojistných částek pojistnou hodnotu pojištěného majetku nebo nepřesáhne-li souhrn limitů pojistného plnění skutečnou výši vzniklé škody,
- Vícenásobné pojištění - přesahuje-li souhrn pojistných částek pojistnou hodnotu pojištěného majetku nebo přesáhne-li souhrn limitů pojistného plnění skutečnou výši vzniklé škody. Při vzniku vícenásobného pojištění je pojistník tuto skutečnost povinen ohlásit bez zbytečného odkladu každému pojistiteli. V oznámení musí uvést ostatní pojistitele a ujednané pojistné částky nebo limity pojistného plnění v ostatních smlouvách. (ČESKO, 2012)

Pojištění majetku a odpovědnosti podnikatelů

Informační dokument o pojistném produktu

Společnost: Česká podnikatelská pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group,
Pobřežní 665/23, 186 00 Praha 8, Česká republika, IČO: 63998530,
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném MS v Praze, oddíl B, vložka 3433

Produkt: SIMPLEX

Úplné předsmělnovní a smluvní informace o produktu jsou poskytnuty v pojistné smlouvě a jejích přílohách, v příslušných pojistných podmínkách, v přehledu poplatků, jehož aktuální podoba je k dispozici na webových stránkách pojistitele nebo obchodních místech pojistitele.

O jaký druh pojištění se jedná?

Jedná se o podnikatelské pojištění, které nabízí širokou pojistnou ochranu majetku a odpovědnosti fyzické (OSVČ) nebo právnické osoby související s výkonem opávaně podnikatelské činnosti.

Co je předmětem pojištění?

Pojištění majetku

Předmětem pojištění majetku je vlastní a cizí majetek specifikovaný v pojistné smlouvě, který pojištěný užívá k výkonu své podnikatelské činnosti.

Pojištění majetku se vztahuje na poškození nebo zničení majetku následujícími pojistnými nebezpečími specifikovanými v pojistné smlouvě:

- ✓ All risk
- ✓ Povodeň a záplava
- ✓ Odcizení a vandalismus
- ✓ EET
- ✓ Věci movité a zásoby uložené na volném prostranství
- ✓ Náklady vynaložené na odklizení zbytků po pojistné události
- ✓ Škody způsobené hmyzem, ptactvem nebo hlodavci – poškození fasády
- ✓ Náklady vynaložené na ztrátu vody
- ✓ Atmosférické srážky
- ✓ Působení elektrického proudu
- ✓ Graffiti

Rozšířené pojištění majetku se navíc vztahuje na:

- ✓ Stroje a elektroniku
- ✓ Přerušeni nebo omezení provozu
- ✓ Přepravu nákladu
- ✓ Přepravu cenností

Výše pojištění je stanovena pojistnou částkou, která je definována v pojistné smlouvě, maximálně však do výše 10 000 000 Kč.

Pojištění odpovědnosti

Základní pojištění odpovědnosti

Předmětem pojištění odpovědnosti je povinnost pojištěného nahradit újmu způsobenou jinému v souvislosti s:

- ✓ Výkonem své podnikatelské činnosti
- ✓ Držbou nemovité věci, pokud tato nemovitá věc slouží k podnikání
- ✓ Dodáním vadného výrobku či vadně poskytnutou prací
- ✓ Poskytnutím nesprávné informace nebo škodlivé rady
- ✓ Újmou způsobenou zavlečením, rozšířením nebo přenosem nakažlivé choroby lidí, zvířat nebo rostlin
- ✓ Újmou na věci převzaté a věci převzaté přepřavované – bez vozidel

Rozšířené pojištění odpovědnosti se navíc vztahuje na:

- ✓ Újmu na věci převzaté a na věci převzaté přepřavované – včetně vozidel
- ✓ Náklady vynaložené poškozeným na odstranění, odklizení či demontáž vadného výrobku
- ✓ Újmu na věd, která vznikla spojením, smísením a dalším zpracováním
- ✓ Újmu na věci převzaté, na které pojištěný vykonával objednanou činnost

Výše pojištění je stanovena limitem pojistného plnění, který je definován v pojistné smlouvě, maximálně však do výše 10 000 000 Kč.

Na co se pojištění nevztahuje?

Pojištění se nevztahuje na škody vzniklé:

- ✗ Úmyslným, podvodným a nepoctivým jednáním
- ✗ V souvislosti s válkou a terorismem
- ✗ Kybernetickým nebezpečím
- ✗ Působením jaderné energie
- ✗ Postupným znečištěním životního prostředí, ekologickou újmou
- ✗ Povodní nebo záplavou v tarifní zóně TZ4

Speciální vyluky z pojištění majetku

- ✗ Přirozené opotřebení
- ✗ Nedostatečná údržba
- ✗ Zvířata a rostliny
- ✗ Elektronika a starší 5 let, mobilní stroje starší 8 let a stacionární stroje starší 20 let
- ✗ Zatečení nezavřenými stavebními otvory

Speciální vyluky z pojištění odpovědnosti

- ✗ Neoprávněný výkon podnikatelské činnosti
- ✗ Převzetí odpovědnosti nad rámec povinností stanovených zákonem
- ✗ Prodlžení se smluvní povinností
- ✗ Uplatnění práva z vadného plnění
- ✗ Záruka za jakost nebo za jakost při převzetí
- ✗ Finanční sankce
- ✗ Ztráta

Další vyluky z pojištění jsou uvedeny v příslušných pojistných podmínkách, v pojistné smlouvě a jejích přílohách.

Existují nějaká omezení v pojistném krytí?

Pojistné krytí je omezeno zejména:

- ! Limitem a sublimitem pojistného krytí
- ! Způsobu zabezpečení předmětu pojištění
- ! Stavem a stářím předmětu pojištění
- ! Výkladovými ustanoveními pojistných podmínek a pojistné smlouvy
- ! U škod způsobených vichřicí o rychlosti nižší než 75 km/hod.

Další omezení v pojistném krytí jsou uvedena v pojistných podmínkách, v pojistné smlouvě a jejích přílohách.

Kde se na mne vztahuje pojistné krytí?

- ✓ Pojistné krytí v pojištění majetku se vztahuje na místo pojištění (adresa) uvedené v pojistné smlouvě.
- ✓ Pojistné krytí v pojištění odpovědnosti se vztahuje na území České republiky.

Jaké mám povinnosti?

Pojistník je povinen zejména:

- Pravdivě a úplně zodpovědět dotazy pojistitele při sjednání pojistné smlouvy a v průběhu pojištění.
- Informovat pojistitele o všech změnách týkajících se sjednaného pojištění.
- Dbát na to, aby pojistná událost nenastala.
- Bezodkladně nahlásit pojistiteli vznik škodné události.
- Řádně a včas platit sjednané pojistné.

Další povinnosti jsou uvedené v příslušných pojistných podmínkách nebo v pojistné smlouvě a jejich přílohách.

Kdy a jak provádět platby?

Platba pojistného je prováděna k datu uvedenému v pojistné smlouvě jako datum splatnosti pojistného, a to bezhotovostním převodem nebo poštovní poukázkou na účet uvedený v pojistné smlouvě s variabilním symbolem (číslo pojistné smlouvy).

V případě uzavření pojistné smlouvy zaplacením pojistného (formou obchodu na dálku), musí být platba pojistného za první pojistné období provedena do 30 dnů od data počátku pojištění uvedeného v nabídce.

Kdy pojistné krytí začíná a končí?

Pojistné krytí začíná dnem uvedeným v pojistné smlouvě jako počátek pojištění a končí dnem uvedeným v pojistné smlouvě jako konec pojištění. Pojištění je možné sjednat s automatickou obnovou (sjednané pojištění se automaticky prodlužuje na další pojistné období).

Jak mohu smlouvu vypovědět?

Smlouvu lze vypovědět především:

- Odstoupením od smlouvy uzavřené formou obchodu na dálku nebo mimo obchodní prostory, a to do 14 dnů ode dne uzavření smlouvy.
- Písemnou výpovědí do dvou měsíců ode dne uzavření smlouvy, s osmi denní výpovědní dobou.
- Písemnou výpovědí ke konci pojistného období (výpověď musí být druhé smluvní straně doručena alespoň 6 týdnů před koncem pojištění).
- Písemnou výpovědí do třech měsíců ode dne oznámení vzniku pojistné události, s měsíční výpovědní dobou.

Další způsoby zániku pojištění jsou uvedeny v pojistných podmínkách nebo v pojistné smlouvě.

Pojištění majetku a odpovědnosti podnikatelů

Informační dokument o pojistném produktu

Společnost: Česká podnikatelská pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group,

Pobřežní 665/23, 186 00 Praha 8, Česká republika, IČO: 63998530,

zapsaná v obchodním rejstříku vedeném MS v Praze, oddíl B, vložka 3433

Produkt: KOMPLEX III

Úplné předmluvní a smluvní informace o produktu jsou poskytnuty v pojistné smlouvě a jejích přílohách, v příslušných pojistných podmínkách, v přehledu poplatků, jehož aktuální podoba je k dispozici na webových stránkách pojistitele nebo obchodních místech pojistitele.

O jaký druh pojištění se jedná?

Jedná se o podnikatelské pojištění, které nabízí širokou pojistnou ochranu majetku a odpovědnosti fyzické (IOSVČ) nebo právnické osobě související s výkonem oprávněné podnikatelské činnosti.

Co je předmětem pojištění?

Základní pojištění majetku

Předmětem pojištění majetku je vlastní a cizí majetek specifikovaný v pojistné smlouvě, který pojištěný užívá k výkonu své podnikatelské činnosti.

Výše pojištění je stanovena pojistnou částkou, která je definována v pojistné smlouvě, maximálně však do výše 100000000 Kč.

Pojištění majetku se vztahuje na poškození nebo zničení vlastního nebo cizího majetku následujícími pojistnými nebezpečími specifikovanými v pojistné smlouvě:

- ✓ Požár, výbuch, úder blesku, pád letadla nebo sportovního letadla jeho zařízení nebo jeho částí, vichřice, krupobíje, síla sněhu a námrazy, zemětřesení, aerodynamický šok, kóu, náraz vozidla, pád stromů, stožárů nebo jiných věcí, sesuv nebo zřícení sněhových lavin, sesuv půdy, zřícení skal nebo zemín
- ✓ Únik kapaliny z technického zařízení
- ✓ Povodeň a záplava
- ✓ Pojištění přerušení provozu živelní událostí
- ✓ Pojištění odcizení a vandalismu (včetně poškození věcí i nástřikem barev)
- ✓ Pojištění strojů a elektroniky
- ✓ Pojištění obsahu uloženého v chladicím zařízení
- ✓ Pojištění skel
- ✓ Pojištění nákladů

Doplňková pojištění majetku:

- ✓ Nepřímý úder blesku
- ✓ Náklady na vyčištění místa po pojistné události
- ✓ Atmosférické srážky
- ✓ Náhrada ztráty vody
- ✓ Škoda způsobená živočišnými škůdci
- ✓ Účinné vynaložené náklady na přepravu materiálu a výrobků
- ✓ Posed
- ✓ EET

Základní pojištění odpovědnosti

Předmětem pojištění odpovědnosti je povinnost pojištěného nahradit újmu způsobenou jinému v souvislosti s výkonem své podnikatelské činnosti, držbou nemovitě věcí, pokud tato nemovitá věc slouží k podnikání poskytnutím nepravdivé informace nebo škodlivé rady a v souvislosti s dodáním vadného výrobku či vadně vykonané práce.

Výše pojištění je stanovena limitem pojistného plnění, který je definován v pojistné smlouvě, maximálně však do výše 30000000 Kč.

Doplňková pojištění odpovědnosti:

- ✓ Újma na nehmotném majetku
- ✓ Újma na přirozených psích a kočičích
- ✓ Újma na věci převzaté a na věci převzaté přepravované
- ✓ Újma vzniklá nakážlivou chorobou
- ✓ Újma vzniklá spolupojištěné osobě
- ✓ Újma vzniklá právníci osobě, ve které má pojištěný majetkovou účast
- ✓ Újma vzniklá právníci osobě, ve které pojištěný vykonává funkci statutárního orgánu
- ✓ Újma vzniklá právníci osobě, která je v pozici společníka v pojištěném
- ✓ Náklady vynaložené na odstranění odklízení či demontáž vadného výrobku nebo vadně vykonané práce
- ✓ Újma na věci, na které pojištěný vykonával objednanou činnost, pokud tato činnost byla vadně provedena

Na co se pojištění nevztahuje?

Pojištění se nevztahuje zejména na škody vzniklé:

- ✗ Úmyslným, podvodným a nepoctivým jednáním
- ✗ V souvislosti s válkou a terorismem
- ✗ Kybernetickým nebezpečím
- ✗ Působením jaderné energie
- ✗ Postupným znečištěním životního prostředí, ekologickou újmou
- ✗ Povodní nebo záplavou v tašné zóně TZ4

Speciální výluky z pojištění majetku

- ✗ Přirozené opotřebení
- ✗ Nedostačná údržba
- ✗ Zvláta a rostliny
- ✗ Elektronika starší 5 let, mobilní stroje starší 8 let a stacionární stroje starší 20 let
- ✗ Zatečení nezatečenými stavebními otvory

Speciální výluky z pojištění odpovědnosti

- ✗ Neoprávněný výkon podnikatelské činnosti
- ✗ Převzetí odpovědnosti nad rámec povinnosti stanovených zákonem
- ✗ Prodejení se smluvní povinností
- ✗ Úplátní práva z vadného plnění
- ✗ Záruka za jakost nebo za jakost při převzetí
- ✗ Finanční sankce
- ✗ Ztráta

Další výluky z pojištění jsou uvedeny v příslušných pojistných podmínkách, v pojistné smlouvě a jejích přílohách.

Existují nějaká omezení v pojistném krytí?

Pojistné krytí je omezeno zejména:

- ! Limitem a sublimitem pojistného krytí
- ! Způsobů za bezpečení předmětu pojištění
- ! Stavem a stářím předmětu pojištění
- ! Výkladovými ustanoveními pojistných podmínek a pojistné smlouvy
- ! Čekací dobou u pojištění povodně/záplava (10 dnů)
- ! U škod způsobených vichřicí o rychlosti větší než 75 km/hod.

Další omezení v pojistném krytí jsou uvedena v příslušných pojistných podmínkách, v pojistné smlouvě a jejích přílohách.

Kde se na mne vztahuje pojistné krytí?

- ✓ Pojistné krytí v pojištění majetku se vztahuje na místo pojištění (adresa) uvedené v pojistné smlouvě.
- ✓ Pojistné krytí v pojištění odpovědnosti se vztahuje na území uvedené v pojistné smlouvě (Česká republika nebo Evropa nebo celý svět vyjma USA a Kanady).

Jaké mám povinnosti?

Pojistník je povinen zejména:

- Pravdivě a úplně zodpovědět dotazy pojistitele při sjednání pojištění a kdykoliv v průběhu pojištění.
- Neprodleně informovat pojistitele o všech změnách týkajících se sjednaného pojištění.
- Dbát na to, aby pojistná událost nenastala.
- Bezodkladně nahlásit pojistiteli vznik škodné události při podezření z trestného činu vznik škodné události oznámit orgánům činným v trestním řízení.
- Řádně a včas platit sjednané pojistné.

Další povinnosti jsou uvedené v příslušných pojistných podmínkách nebo v pojistné smlouvě a jejich podmínkách.

Kdy a jak provádět platby?

Platba pojistného je prováděna k datu uvedenému v pojistné smlouvě jako datem splatnosti pojistného, a to bezhotovostním převodem nebo poštovní poukázkou na účet uvedený v pojistné smlouvě s variabilním symbolem (číslo pojistné smlouvy).

Kdy pojistné krytí začíná a končí?

Pojistné krytí začíná dnem uvedeným v pojistné smlouvě jako počátek pojištění a končí dnem uvedeným v pojistné smlouvě jako konec pojištění. Pojištění je možné sjednat s automatickou obnovou (sjednané pojištění se automaticky prodlužuje na další pojistné období).

Jak mohu smlouvu vypovědět?

Smlouvu lze vypovědět především:

- Písemnou výpovědí do dvou měsíců ode dne uzavření smlouvy, s osmi dny výpovědní dobou.
- Písemnou výpovědí ke konci pojistného období (výpověď musí být druhé smluvní straně doručena alespoň 6 týdnů před koncem pojištění).
- Písemnou výpovědí do třech měsíců ode dne oznámení vzniku pojistné události, s měsíční výpovědní dobou.

Zánik pojištění je dále definován v pojistných podmínkách nebo v pojistné smlouvě.

VŠEOBECNÉ POJISTNÉ PODMÍNKY PRO POJIŠTĚNÍ MAJETKU VPPM 1/16

OBSAH

- Článek 1 Úvodní ustanovení
- Článek 2 Předmět pojištění
- Článek 3 Pojistná hodnota a pojistná částka
- Článek 4 Územní rozsah
- Článek 5 Pojistná smlouva, vznik a změny pojištění
- Článek 6 Práva a povinnosti pojistníka a pojištěného
- Článek 7 Práva a povinnosti pojistitele
- Článek 8 Pojistné a doba trvání pojištění
- Článek 9 Přerušení pojištění
- Článek 10 Zánik pojištění
- Článek 11 Škodná a pojistná událost
- Článek 12 Pojistné plnění
- Článek 13 Obecné výluky z pojištění
- Článek 14 Přechod práv na pojistitele
- Článek 15 Zpracování osobních údajů a komunikace
- Článek 16 Doručování
- Článek 17 Výklad pojmů
- Článek 18 Závěrečné ustanovení

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Pojištění majetku, které sjednává Česká podnikatelská pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group (dále jen pojistitel), se řídí pojistnou smlouvou, těmito Všeobecnými pojistnými podmínkami pro pojištění majetku VPPM 1/16 (dále jen VPPM), příslušnými Doplnkovými pojistnými podmínkami (dále jen DPP), příslušnými Zvláštními pojistnými podmínkami (dále jen ZPP) a příslušnými ustanoveními zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.
2. Pojištění majetku lze sjednat jako pojištění škodové nebo jako pojištění obnosové.

Článek 2

Předmět pojištění

1. Předmětem pojištění majetku je majetek vymezený v pojistné smlouvě (dále jen pojištěný majetek).
2. Pojištění se vztahuje na pojištěný majetek:
 - a) který má pojištěný ve vlastnictví, nebo
 - b) který pojištěný oprávněně užívá, nebo
 - c) který pojištěný převzal za účelem plnění závazků souvisejících s jeho činností na základě smlouvy.
3. Vlastnické nebo jiné vztahy k pojištěnému majetku musí být uvedeny v pojistné smlouvě.

Článek 3

Pojistná hodnota a pojistná částka

1. Pojistná hodnota je nejvyšší možná majetková újma, která může v důsledku pojistné události nastat a je rozhodující pro stanovení pojistné částky.
2. Pojistná hodnota může být vyjádřena:
 - a) novou cenou;
 - b) časovou cenou;
 - c) jinou cenou.
3. Není-li v pojistné smlouvě výslovně ujednáno jinak, pojistná hodnota se stanoví u:
 - a) zásob nakoupených jako jejich pořizovací cena;
 - b) zásob vytvořených vlastní činností pojištěného vynaloženými vlastními náklady;
 - c) cenných papírů jako jejich tržní hodnota; u cenných papírů s úředním kurzem jako střední kurz v den posledního burzovního zápisu před sjednáním pojištění;
 - d) písemností, vzorů, ukázkových modelů apod. jako prokazatelné náklady na jejich pořízení;
 - e) majetku zvláštní hodnoty jako jiná cena;
 - f) dřízkách věcí, které pojištěný oprávněně užívá, jako jejich časová cena, není-li ujednáno jinak.
4. Pojistník má povinnost bez zbytečného odkladu oznámit pojistiteli všechny změny týkající se sjednaného pojištění. Dále je povinen písemně oznámit všechny skutečnosti, které mají za následek zvýšení pojistné hodnoty.

5. Horní hranice pojistného plnění je určena pojistnou částkou nebo limitem pojistného plnění:
 - a) Lze-li při pojištění majetku určit jeho pojistnou hodnotu při uzavření pojistné smlouvy, uči se na návrh a odpovědnost pojistníka horní hranice pojistného plnění pojistnou částkou ve výši odpovídající pojistné hodnotě pojištěného majetku v době uzavření pojistné smlouvy. Pojistitel má právo přezkoumat při uzavření pojistné smlouvy hodnotu pojištěného majetku. Hranice pojistného plnění se vztahuje na jednu pojistnou událost, nebylo-li ujednáno jinak.
 - b) Nelze-li při pojištění majetku určit jeho pojistnou hodnotu při uzavření pojistné smlouvy, uči se na návrh a odpovědnost pojistníka horní hranice pojistného plnění limitem pojistného plnění. Tento limit se ujedná i v případě, že se pojištění vztahuje jen na část hodnoty pojištěného majetku (zlomkové pojištění). Odpovídá-li tomu pojistný zájem, lze takto určit horní hranici pojistného plnění i při pojištění dle písm. a, tohoto odstavce.
6. Je-li pojistná částka v době pojistné události nižší než pojistná hodnota pojištěného majetku, může snížit pojistitel pojistné plnění ve stejném poměru, v jakém je výše pojistné částky ke skutečné výši pojistné hodnoty pojištěného majetku (podpojištění).
7. Převyšuje-li pojistná částka pojistnou hodnotu pojištěného majetku, má pojistitel nebo pojistník právo navrhnout druhé straně snížení pojistné částky ve stejném poměru, v jakém je pojistná částka k pojistné hodnotě, přičemž se poměrně sníží i pojistné. Bylo-li ujednáno jednorázové pojištění, má pojistitel právo domáhat se snížení pojistné částky pod podmínkou, že bude poměrně sníženo i pojistné, a pojistník má právo domáhat se snížení pojistného pod podmínkou, že bude poměrně snížena i pojistná částka (přepojištění).
8. Po dohodě smluvních stran může být pojistná částka vědomě snížena pod pojistnou hodnotu pojišťovaného majetku (pojištění prvního rizika). Tato skutečnost musí být uvedena v pojistné smlouvě. Pojištění prvního rizika lze sjednat i v případech, kdy není možné předem určit pojistnou hodnotu pojišťovaného majetku. Bylo-li v pojistné smlouvě sjednáno pojištění prvního rizika, je stanovena pojistná částka horní hranici plnění pojistitele pro je dnu a všechny pojistné události nastalé v průběhu pojistného roku. Dojde-li v průběhu pojistného roku ke snížení nebo vyčerpání sjednané pojistné částky z důvodu poskytnutého pojistného plnění, je možné dohodou s pojistitelem pro zbytek pojistného roku obnovit pojistnou částku do původní výše doplacením pojistného.

Článek 4

Územní rozsah

Pokud není v pojistné smlouvě ujednáno jinak, poskytne pojistitel pojistné plnění jen tehdy, došlo-li k pojistné události na místě uvedeném v pojistné smlouvě jako místo pojištění.

Článek 5

Pojistná smlouva, vznik a změny pojištění

1. Pojistnou smlouvou se pojistitel zavazuje vůči pojistníkovi poskytnout jemu nebo třetí osobě pojistné plnění, nastane-li na hodlá událost krytá pojištěním (pojistná událost), a pojistník se zavazuje zaplatit pojistiteli pojistné.
2. Pojistná smlouva musí mít vždy písemnou formu, jinak je neplatná. Totéž platí i pro všechny ostatní právní jednání týkající se pojištění, není-li ujednáno jinak.
3. Přijal-li pojistník na bidku všem svým zaplacením pojistného ve výši uvedené v nabídce, považuje se písemná forma smlouvy za zachovanou.
4. Pojištění vzniká prvním dnem následujícím po dni uzavření pojistné smlouvy, nebylo-li dohodnuto, že vznikne již uzavřením pojistné smlouvy nebo později.
5. Nedílnou součástí pojistné smlouvy jsou tyto VPPM, příslušné DPP, případně příslušné ZPP a přílohy k pojistné smlouvě.
6. Změn v pojistné smlouvě, které mají vliv na výši pojistného nebo rozsah pojištění, lze dosáhnout pouze písemnou dohodou účastníků, jinak jsou neplatné. Pro změny v pojistné smlouvě, které nemají vliv na výši pojistného nebo rozsah pojištění, není povinná písemná forma, pojistník může takovou změnu oznámit telefonicky nebo elektronickou poštou, pojistitel může rovněž využít prostředky elektronické komunikace, pokud je pojistník výslovně v pojistné smlouvě neodmítl.

Pojistitel může použít adresu trvalého pobytu, resp. sídla, pojistníka a pojištěného uvedenou v pojistné smlouvě ve všech dříve uzavřených pojistných smlouvách. Analogicky může pojistitel v pojistné smlouvě tyto údaje změnit na základě později uzavřené pojistné smlouvy.

7. V pojistné smlouvě lze ujednat pojištění se spoluúčastí nebo integrální franšizou a další pojistné technické násroje.
8. V pojistné smlouvě lze ujednat, že pojištění majetku se vztahuje i na dobu před dnem uzavření pojistné smlouvy.

Článek 6

Práva a povinnosti pojistníka a pojištěného

1. Pojistník a pojištěný jsou povinni pravdivě a úplně zodpovědět písemné dotazy pojistitele, které mají význam pro pojistitelovo rozhodnutí, jak ohodnotit pojistné riziko, nebezpečí, zda je pojistí a za jakých podmínek. Povinnost se považuje za řádně splněnou, nebylo-li v odpovědi zatajeno nic podsadného.
2. Pojistník a pojištěný nesmí bez pojistitelova souhlasu učinit nic, co by zvýšilo pojistné riziko, nebezpečí, ani to nesmí dovolit třetí osobě. Pokud dodatečně zjistí, že bez pojistitelova souhlasu dopustil, aby se pojistné riziko, nebezpečí zvýšilo, nebo že se pojistné riziko, nebezpečí zvýšilo nezávisle na jeho vůli, je povinen to bez zbytečného odkladu pojistiteli oznámit. Je-li pojištěno dízi pojistné riziko, nebezpečí, má tuto povinnost pojištěný.
3. Pojištěný má povinnost dbát, aby pojistná událost nenastala. Pokud pojistná událost již nastala, je pojištěný povinen učinit taková opatření, aby se vzniklá škoda již nezvětšovala.
4. Pojištěný je povinen bez zbytečného odkladu oznámit pojistiteli, že na stala škodná událost, dát pravdivé vysvětlení o jejím vzniku a rozsahu jejích následků, předložit potřebné doklady, které si pojistitel vyžádá a umožnit mu provedení šetření o příčinách vzniku škody, včetně ohledání pojištěného majetku.
5. Pojištěný má povinnost umožnit pojistiteli prohlídku pojišťovaného majetku a posouzení rozsahu pojistného rizika, nebezpečí, před ožít k nahlédnutí projektovou, požární technickou, účetní a jinou obdobnou dokumentaci a umožnit přezkoumání zařízení sloužícího k ochraně pojišťovaného majetku.
6. Pojištěný má povinnost odstranit v přiměřené lhůtě podle požadavků pojistitele všechny nedostatky, které by mohly vést ke vzniku pojistné události.
7. Pojištěný má povinnost řádně pečovat o pojištěné věci, udržovat je v řádném technickém stavu, používat je k účelu stanovenému v souboru, dodržovat bezpečnostní předpisy, návody k obsluze apod. Dále je povinen dodržovat pojistitelem předepsané způsoby technického zabezpečení pojištěných věcí a udržovat taková zařízení ve funkčním a provozuschopném stavu.
8. Pojištěný má povinnost oznámit orgánům činným v trestním řízení škodnou událost, která vznikla za okolností vzbuzujících podezření ze spáchání trestného činu nebo pokusu o něj.
9. Pojištěný je povinen neměnit z vlastní vůle stav způsobený škodnou událostí a vyčkat s odstraňováním zbytků věcí po škodné události, případně s jejich opravou, na pokyn pojistitele. Pokud je nutné začít s odstraňováním zbytků věcí, případně s jejich nezbytnou opravou, z bezpečnostních, hygienických nebo jiných nevyhnutelných důvodů dříve, než je dohodnut postup s pojistitelem, je pojištěný povinen průkazným způsobem zdokumentovat vznik, rozsah a výši vzniklé škody.
10. Pojistník a pojištěný má povinnost zabezpečit vůči jinému práva, která na pojistitele přecházejí.
11. Pojistník a pojištěný má povinnost oznámit pojistiteli bez zbytečného odkladu, že uzavřel pro pojištěný majetek další pojištění proti témuž pojistnému riziku, nebezpečí, uvést ostatní pojistitele a pojistné částky nebo limity pojistného plnění ujednané v ostatních pojistných smlouvách.
12. Pojištěný má povinnost v případě zničení nebo poškození cennosti a cenin neprodleně provést veškeré úkony zamezující zneužití (např. blokáce, umolovací řízení).
13. Pojistník a pojištěný má povinnost poskytnout pojistiteli součinnost potřebnou ke zjištění příčin škodné události, podat pravdivá vysvětlení o jejím vzniku a rozsahu a předložit potřebné doklady, které si pojistitel vyžádá.
14. Pojištěný má povinnost oznámit pojistiteli bez zbytečného odkladu, že byl nalezen ztracený nebo odcizený majetek, jehož se pojistná událost týká. Majetek se však za nalezený nepovažuje, pokud:
 - a) byla pozbyta jeho držba a nelze-li ji buď vůbec znovu nabýt, nebo lze-li ji dosáhnout jen s nepřiměřenými obtížemi nebo náklady, nebo
 - b) věc byla poškozena do té míry, že jako taková zanikla, nebo ji lze opravit jen s nepřiměřenými náklady.
15. Pokud-li pojistitel pojištění plnění, nepřechází na něho vlastnické právo k pojištěnému majetku, ale má právo na jeho vrácení. Oprávněná osoba si však může odečíst náklady účelně vynaložené na odstranění závad

vzniklých v době, kdy byla zbavena možnosti s majetkem nakládat.

16. Je-li pojistníkem ve sjednaném pojištění spotřebitel, má právo na tzv. mimosoudní řešení spotřebitelského sporu vzniklého ze sjednaného pojištění. Věcně příslušným orgánem mimosoudního řešení spotřebitelských sporů je Česká obchodní inspekce (internetová adresa České obchodní inspekce: www.coi.cz).

Článek 7

Práva a povinnosti pojistitele

1. Pojistitel je povinen předat pojistníkovi pojistnou smlouvu včetně pojistných podmínek a veškerých příloh k pojistné smlouvě. Dojde-li ke ztrátě, poškození či zničení pojistné smlouvy, vydá pojistitel na žádost a náklady pojistníka kopii pojistné smlouvy.
2. Pojistitel je povinen v případě uzavření pojistné smlouvy formou obchodu na dálku neprodleně po uzavření pojistné smlouvy předat či odeslat dohodnutým komunikačním prostředkem pojistnou smlouvu včetně pojistných podmínek a veškerých příloh k pojistné smlouvě.
3. Pojistitel je povinen v případě vzniku pojistné události dohodnout s pojištěným další postup a vyžádat si potřebné doklady. Bez zbytečného odkladu provést šetření nutné ke zjištění existence a rozsahu povinnosti plnit a sdělit výsledky osobě, která uplatnila právo na pojištění plnění.
4. Pojistitel je povinen umožnit pojistníkovi a pojištěnému nahlédnout do podkladů pojistitele týkajících se šetření škodné události a poříditi si jejich kopie.
5. Pojistitel je povinen vrátit na žádost pojistníka nebo pojištěného doklady, které pojistiteli zapůjčil ke sjednání pojištění nebo v souvislosti se šetřením škodné události.
6. Je-li pojistník v prodlení s placením pojistného, má pojistitel právo na zákonný úrok z prodlení, jakož i na jemu vzniklé náklady spojené se zpracováním a doručením upomínek.
7. Pojistitel má právo odečíst od pojistného plnění splatné pohledávky pojistného nebo jiné pohledávky z pojištění. To neplatí, jedná-li se o povinnost poskytnout pojištění plnění z povinného pojištění.

Článek 8

Pojistné a doba trvání pojištění

1. Pojistné je úplatou za pojištění. Právo pojistitele na pojistné vzniká dnem uzavření pojistné smlouvy.
2. Pojistné je sjednáno jako běžné pojistné, pokud není v pojistné smlouvě sjednáno jako pojistné jednorázové.
3. Délka pojistného období může být roční, pololetní nebo čtvrtletní, není-li v pojistné smlouvě ujednáno jinak. Pokud délka pojistného období není v pojistné smlouvě výslovně uvedena, jedná se o roční pojistné období.
4. Je-li v pojistné smlouvě ujednána úhrada pojistného za je dnotlivá pojistná období, může pojistitel tuto skutečnost zohlednit ve stanovení výše pojistného v závislosti na počtu pojistných období.
5. Nastala-li pojistná událost a důvod dalšího pojištění tím odpadl, náleží pojistiteli pojištění do konce pojistného období, v němž pojistná událost nastala; jednorázové pojistné náleží pojistiteli v tomto případě vždy celé, není-li v pojistné smlouvě ujednáno jinak.
6. Pojistitel má právo v souvislosti se změnami podmínek rozhodných pro stanovení výše pojistného, zejména z důvodu škodní inflace (soubor vnějších vlivů nezávislých na vůli pojistitele vedoucích ke zvyšování pojistného plnění nebo nákladů pojistitele, např. zvýšení cen zboží a služeb, počtu a výše škod, rozsahu pojistné ochrany dané zákonem, zvýšení daní) upravit nově výši pojistného na další pojistné období. Pojistitel je povinen nově stanovenou výši pojistného sdělit pojistníkovi nejpozději dva měsíce před dnem splatnosti pojistného za pojistné období, ve kterém se má výše pojistného změnit. Pokud pojistník s touto změnou nesouhlasí, musí svůj nesouhlas uplatnit do jednoho měsíce ode dne, kdy se o navrhované změně výše pojistného dozvěděl. V takovém případě pojištění zanikne uplynutím pojistného období, na které bylo pojistné zapláceno.
7. V pojistné smlouvě lze sjednat zvyšování pojistného a pojistné částky (dále jen indexování pojištění) pro další pojistné období ke dni výročí počátku pojištění. Zvyšování pojistného a pojistné částky se provádí podle indexu růstu spotřebitelských cen publikovaného Českým statistickým úřadem za předchozí rok, a to počínaje 1. červencem běžného roku a konče 30. červnem následujícího roku. Pojistník může ukončit indexování pojištění svým prohlášením doručeným pojistiteli nejméně dva měsíce před příslušným výročním dnem počátku pojištění.
8. Pojistitel může poskytnout slevu z pojistného (bonus) nebo přírůžku na pojistném (malus) v závislosti na frekvenci pojistných událostí a výši vyplaceného pojistného plnění v uplynulých pojistných obdobích.

9. Zaplaceným pojistným umožňuje pojistitel své pohledávky na pojistném a jiné pohledávky z pojištění v pořadí, ve kterém vznikly, a to bez ohledu na to, jestli dlužník určil jinak nebo projevil jinou vůli.

Článek 9

Přerušeni pojištění

1. O přerušeni pojištění majetku může pojistník požádat pojistitele pouze z vážných důvodů, které nestojí na straně pojistníka a podstatným způsobem ovlivňují postavení pojistníka, pojistné riziko, nebezpečí nebo i jiné skutečnosti související s pojištěním. Pojistitel má právo si vyžádat od pojistníka doplňující informace k ověření důvodů uvedených pojistníkem jako důvody přerušeni pojištění. Rozhodnutí o akceptaci žádosti pojistníka o přerušeni pojištění přísluší pojistiteli. V jednom pojistném roce může být pojištění majetku přerušeno jen jedenkrát, přičemž minimální doba přerušeni musí činit alespoň jeden měsíc. Pojištění majetku může být přerušeno na základě písemné žádosti pojistníka doručené pojistiteli alespoň jeden měsíc před uvažovaným datem přerušeni pojištění.
2. Přerušili se pojištění majetku během pojistné doby, netrvá za přerušeni povinnost platit pojistné a nevzniká právo na plnění z události, které v době přerušeni nastaly a byly by jinak pojistnými událostmi. Doba přerušeni pojištění se započítává do pojistné doby, jen je-li to výslovně ujednáno v pojistné smlouvě.
3. Pro nezaplacení pojistného se pojištění nepřerušuje.

Článek 10

Zánik pojištění

1. Pojištění majetku zaniká:
 - a) uplynutím pojistné doby, na kterou bylo pojištění sjednáno; je-li sjednáno pojištění na dobu určitou, lze v pojistné smlouvě ujednat, že uplynutím této doby pojištění majetku nezanikne, pokud pojistitel nebo pojistník nejméně šest týdnů před uplynutím pojistné doby druhé straně písemně nesdělí, že nemá zájem na dalším trvání pojištění;
 - b) písemnou dohodou pojistitele a pojistníka; k platnosti dohody o zániku pojištění se vyžaduje, aby v ní strany ujednaly, jak se vyrovnají; není-li ujednáno okamžik zániku pojištění, platí, že pojištění zaniklo dnem, kdy dohoda nabyla účinnosti;
 - c) písemnou výpověď pojistitele nebo pojistníka do dvou měsíců ode dne uzavření pojistné smlouvy; uplynutím osmidenní výpovědní doby pojištění majetku zaniká; v tomto případě má pojistitel právo na poměrnou část pojistného odpovídající sjednané době trvání pojištění;
 - d) písemnou výpověď pojistitele nebo pojistníka do třech měsíců ode dne oznámení vzniku pojistné události; uplynutím jednoměsíční výpovědní doby pojištění majetku zaniká; pokud výpověď podal pojistník, náleží pojistiteli pojistné do konce pojistného období, v němž došlo k pojistné události; jednorázové pojistné náleží pojistiteli celé, není-li v pojistné smlouvě ujednáno jinak;
 - e) písemnou výpověď pojistitele nebo pojistníka ke konci pojistného období, je-li sjednáno běžné pojistné; je-li však výpověď doručena druhé smluvní straně později než šest týdnů před dnem, ve kterém uplyne pojistné období, zaniká pojištění ke konci následujícího pojistného období;
 - f) nezaplacením pojistného, a to marným uplynutím lhůty stanovené pojistitelem nejméně v trvání jednoho měsíce ode dne doručení upozornění o zaplacení pojistného (upomínka pojistitele musí obsahovat upozornění, že pojištění zanikne, nebude-li pojistné zaplaceno ani v dodatečně lhůtě);
 - g) písemnou výpověď pojistníka do jednoho měsíce ode dne, kdy mu bylo doručeno oznámení o převodu pojistného kmene nebo jeho části nebo o přeměně pojistitele, nebo kdy bylo zveřejněno oznámení, že pojistiteli bylo odňato povolení k provozování pojišťovací činnosti; uplynutím osmidenní výpovědní doby pojištění majetku zaniká;
 - h) odstoupením pojistitele od pojistné smlouvy; zodpoví-li zájemce o pojištění při jednání o uzavření pojistné smlouvy nebo pojistník při jednání o změně pojistné smlouvy nebo pojištěný úmyslně nebo z nedbalosti nepravdivě nebo neúplně písemně dotazy pojistitele týkající se skutečnosti, které mají význam pro pojistitelovo rozhodnutí, jak ohodnotí pojistné riziko, nebezpečí, zda je pojistí a za jakých podmínek a zatají v odpovědi něco podstatného, má pojistitel právo od pojistné smlouvy odstoupit, prokáže-li, že by po pravdivém a úplném zodpovězení dotazů pojistnou smlouvou uzavřel; toto právo může pojistitel uplatnit do dvou měsíců ode dne, kdy takovou skutečnost zjistil nebo musel zjistit, jinak právo zanikne; odstoupil-li pojistitel od pojistné smlouvy, má právo započíst si náklady spojené se vznikem a správu pojištění ve výši 10% ze zaplaceného pojistného; odstoupil-li pojistitel od pojistné smlouvy a získal-li již pojistník, pojištěný nebo jiná osoba pojistné

plnění, nahradí do jednoho měsíce ode dne, kdy se odstoupení stane účinným pojistiteli to, co ze zaplaceného pojistného plnění přesahuje zaplacené pojistné;

- i) odstoupením pojistníka od pojistné smlouvy; pojistník má právo od pojistné smlouvy odstoupit, dotáže-li se v písemné formě pojistitele na skutečnosti týkající se pojištění a pojistitel nezodpoví tyto dotazy pravdivě a úplně; odstoupil-li pojistník od pojistné smlouvy, nahradí mu pojistitel do jednoho měsíce ode dne, kdy se odstoupení stane účinným, zaplacené pojistné snížené o to, co již případně z pojištění plnil;
 - j) dnem doručení oznámení o odmítnutí pojistného plnění z předpokladu, že příčinou pojistné události byla skutečnost:
 - i. o které se pojistitel dozvěděl až po vzniku pojistné události,
 - ii. kterou při sjednávání pojištění nebo jeho změny nemohl zjistit v důsledku zaviněného porušení povinností zájemce o pojištění při jednání o uzavření pojistné smlouvy nebo pojistníka při jednání o změně pojistné smlouvy nebo pojištěného pravdivě nebo úplně zodpovědět písemné dotazy pojistitele týkající se skutečnosti, které mají význam pro pojistitelovo rozhodnutí, jak ohodnotí pojistné riziko, nebezpečí, zda je pojistí a za jakých podmínek a nezatají v odpovědi něco podstatného a
 - iii. pokud by při znalosti této skutečnosti při uzavření pojistné smlouvy tuto pojistnou smlouvou neuzavřel nebo pokud by ji uzavřel za jiných podmínek;
 - k) zánikem pojistného zájmu za trvání pojištění; pojistitel má však právo na pojistné až do doby, kdy se o zániku pojistného zájmu dozvěděl;
 - l) zánikem pojistného rizika, nebezpečí za trvání pojištění;
 - m) ukončením podnikatelské činnosti pojistného;
 - n) změnou vlastnictví nebo spoluvlastnictví; pojištění zanikne dnem oznámení změny vlastnictví nebo spoluvlastnictví pojistiteli.
2. Porušil-li pojistník nebo pojištěný povinnost oznámit zvýšení pojistného rizika, nebezpečí, má pojistitel právo pojištění vypovědět bez výpovědní doby. Vypoví-li pojištěný pojištění, náleží mu pojistné až do konce pojistného období, v němž pojištění zaniklo; jednorázové pojistné náleží pojistiteli v tomto případě celé. Nevypoví-li pojištěný pojištění do dvou měsíců ode dne, kdy se o zvýšení pojistného rizika, nebezpečí dozvěděl, zanikne jeho právo vypovědět pojištění.
 3. V případě uzavření pojistné smlouvy formou obchodu na dálku má pojistník právo bez udání důvodu odstoupit od pojistné smlouvy ve lhůtě čtrnácti dnů ode dne uzavření pojistné smlouvy nebo ode dne, kdy mu byly sděleny pojistné podmínky, pokud k tomuto sdělení dojde na jeho žádost po uzavření pojistné smlouvy. Odstoupí-li pojistník od pojistné smlouvy uzavřené formou obchodu na dálku, vrátí mu pojistitel bez zbytečného odkladu, nejpozději však do třiceti dnů ode dne, kdy se odstoupení stane účinným, zaplacené pojistné; přitom má právo odečíst si, co již z pojištění plnil. Bylo-li však pojistné plnění vyplaceno ve výši přesahující výši zaplaceného pojistného, vrátí pojistník, popřípadě pojištěný, pojistiteli částku zaplaceného pojistného plnění, která přesahuje za placené pojistné.
 4. Dnem smrti pojistníka (odlišného od pojištěného), nebo dnem jeho zániku bez právního nástupce vstupuje do pojištění pojištěný. Ozámí-li však pojištěný v písemné formě do třiceti dnů ode dne pojistníkovy smrti, nebo ode dne jeho zániku, že na trvání pojištění nemá zájem, zaniká pojištění dnem smrti, nebo dnem zániku pojistníka.

Článek 11

Škodná a pojistná událost

1. Škodnou událostí je vznik újmy, která by mohla být důvodem vzniku práva na pojistné plnění.
2. Pojistnou událostí se rozumí škodná událost, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele poskytnout pojistné plnění.

Článek 12

Pojistné plnění

1. Právo na pojistné plnění vzniká oprávněné osobě.
2. Pojistitel je povinen poskytnout pojistné plnění v rozsahu a za podmínek stanovených pojistnými podmínkami a pojistnou smlouvou.
3. Pojistitel zahájí bez zbytečného odkladu po oznámení události, se kterou ten, kdo se pokládá za oprávněnou osobu, spojuje požadavek na pojistné plnění, šetření nutné ke zjištění existence a rozsahu jeho povinnosti plnit. Šetření je skončeno sdělením jeho výsledků osobě, která uplatnila právo na pojistné plnění; na žádost této osoby jí pojistitel v písemné formě zdůvodní výši pojistného plnění, popřípadě důvod jeho zamítnutí.
4. Nelze-li ukončit šetření do tří měsíců ode dne oznámení pojistné události, pojistitel v písemné formě sdělí, proč nelze šetření ukončit. Pojistitel poskytne oprávněné osobě na její žádost na pojistné plnění přiměřenou zálohu; to neplatí, je-li rozumný důvod poskytnutí zálohy odepřít.
5. Pojistné plnění je splatné do patnácti dnů ode dne skončení šetření.

6. V případě pojištění majetku na novou cenu pojistitel poskytne pojistné plnění ve výši nové ceny, maximálně však do výše sjednané pojistné částky nebo limitu pojistného plnění.
Pojistitel může snížit částku vyplaceného pojistného plnění o částku odpovídající ceně využitelných zbytků nahrazeného majetku.
U pojištění majetku, jehož hodnota bezprostředně před pojistnou událostí představovala méně než 30 % z nové ceny pojišťovaného majetku, poskytne pojistitel pojistné plnění ve výši časové ceny.
7. V případě pojištění majetku na časovou cenu pojistitel poskytne pojistné plnění ve výši časové ceny maximálně však do výše sjednané pojistné částky nebo limitu pojistného plnění.
Pojistitel může snížit částku vyplaceného pojistného plnění o částku odpovídající ceně využitelných zbytků nahrazeného majetku.
8. V případě pojištění majetku na jinou cenu pojistitel poskytne pojistné plnění odpovídající nákladům vynaloženým na znovupřízení pojišťovaného majetku nebo nákladům, které je třeba vynaložit na opravu nebo úpravu pojišťovaného majetku téhož druhu a účelu, kvality a parametrů za ceny v místě a době vzniku pojistné události obvyklé, a to do výše jiné ceny, maximálně však do výše sjednané pojistné částky nebo limitu pojistného plnění.
Pojistitel může snížit částku vyplaceného pojistného plnění o částku odpovídající ceně využitelných zbytků nahrazeného majetku.
9. V případě poškození, zničení nebo pohřbování jednotlivé věci z pojištěného majetku pojistitel nepřihlíží ke znehodnocení celku.
10. Nad rámec pojistného plnění nebo nad rámec pojistné částky uhradí pojistitel účelné vynaložené zachraňovací náklady, které pojistník, pojištěný nebo jiná osoba:
 - a) vynaložila na odvrácení vzniku bezprostředně hrozící pojistné události,
 - b) vynaložila na zmírnění následků již nastalé pojistné události,
 - c) byla povinna vynaložit z hygienických, ekologických či bezpečnostních důvodů při odklizení pojistnou událostí poškozeného majetku nebo jeho zbytků včetně náhrady škody, kterou při této činnosti utrpěla.
 Pojistitel uhradí prokazatelně vynaložené zachraňovací náklady, maximálně do výše 10 % sjednané pojistné částky nebo sjednaného limitu pojistného plnění, není-li v DPP uvedeno jinak.
Zachraňovací náklady, které byly vynaloženy na záchranu života nebo zdraví osob pojistitel uhradí max. do výše 30 % sjednané pojistné částky nebo sjednaného limitu pojistného plnění.

Článek 13

Obezná výluky z pojištění

1. Pojištění majetku se nevztahuje na škody vzniklé:
 - a) úmyslným jednáním pojistníka, pojištěného nebo třetí osoby z jejich podnětu;
 - b) válkou, invazí, jednáním cizího nepřítelů, nepřátelskou nebo válečnou operací (ať válka byla či nebyla vyhlášena), občanskou válkou;
 - c) trvalou nebo dočasnou ztrátou vlastnictví v důsledku konfiskace, ovládnutí nebo převzetí zákonně ustanovenou úřední mocí;
 - d) povstáním, občanskými nepokoji nabývajícím rozměrů lidového povstání, vojenským povstáním, vzpourou, revolucí, vojensky nebo násilím převzatou mocí, stanným právem nebo stavem obležení, nebo jakoukoli událostí či příčinou, jež dává důvod k vyhlášení nebo udržování stanného práva nebo stavu obležení;
 - e) sročením, stávkou, výlukou;
 - f) teroristickým činem;
 - g) kybernetickým nebezpečím;

- h) působením jaderné energie, radiace, emanace, exhalace a emisí.
2. Není-li v pojistné smlouvě dohodnuto jinak, pojištění majetku se dále nevztahuje na škody vzniklé:
 - a) vadou, kterou měla pojištěná věc v okamžiku uzavření pojistné smlouvy, a která mohla nebo měla být známa pojistníkovi nebo pojištěnému,
 - b) na nehmotném majetku,
 - c) uložením pokut, penále či jiných smluvních, správních nebo trestních sankcí,
 - d) účtováním expresních příplatků,
 - e) na plodinách, jejich derivátech a zemědělských kulturách,
 - f) na majetku v podzemí,
 - g) na stavbách na vodních tocích,
 - h) na sloupech a stožárech, bez ohledu na účel a provedení;
 - i) na vozidlech a jejich zásobách.
3. Pojistitel neposkytne pojistné plnění v případě, že by jeho poskytnutí bylo v rozporu s právními předpisy jakéhokoliv státu (včetně mezinárodních úmluv) upravujícími mezinárodní sankce za účelem udržení nebo obnovení mezinárodního míru, bezpečnosti, ochrany základních lidských práv a boje proti terorismu.

Článek 14

Přechod práva na pojistitele

1. Vzniklo-li v souvislosti s hrozící nebo nastalou pojistnou událostí osobě, která má právo na pojistné plnění, pojištěnému nebo osobě, která vynaložila za chraňovací náklady, proti jinému právo na náhradu škody nebo jiné obdobné právo, přechází tato pohledávka včetně příslušenství, zajištění a dalších práv s ní spojených okamžikem výplaty plnění z pojištění na pojistitele, a to až do výše plnění, které pojistitel oprávněné osobě vyplatil. To neplatí, vzniklo-li této osobě takové právo vůči tomu, kdo s ní žije ve společné domácnosti nebo je na ní odkázán výživou, ledaže způsobil pojistnou událost úmyslně.
2. Osoba, jejíž právo na pojistitele přešlo, vydá pojistiteli potřebné doklady a sdělí mu vše, co je k uplatnění pohledávky zapotřebí. Zmá-li-li přechod práva na pojistitele, má pojistitel právo snížit plnění z pojištění o částku, kterou by jinak mohl získat. Poskytl-li již pojistitel plnění, má právo na náhradu až do výše této částky.

Článek 15

Zpracování osobních údajů a komunikace

1. Pojistitel je povinen nakládat s osobními údaji ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.
2. Pojistník souhlasí, aby pojistitel uložil informace týkající se jeho pojištění do informačního systému České asociace pojišťoven (dále jen ČAP) s tím, že tyto informace mohou být poskytnuty kterémukoli členu ČAP. Účelem informačního systému je shromažďovat a zpracovávat data k ochraně klientů i k ochraně pojišťoven a pro potřeby statistiky.
3. Pojistník souhlasí se zasláním obchodních a marketingových sdělení. Tento souhlas může kdykoliv během trvání pojištění odvolat.
4. Pojistník souhlasí se zasláním informací prostředky elektronické komunikace, pokud v pojistné smlouvě uvedl elektronickou adresu nebo telefonní číslo. Takto zasláné informace mají pouze informativní charakter a samy o sobě nepůsobí změnu nebo zánik pojištění. Tento souhlas může kdykoliv během trvání pojištění odvolat.

Článek 16

Dotučování

1. Veškeré žádosti a sdělení, které mají vliv na výši pojistného či rozsah pojištění, se podávají písemně.
2. Písemnosti pojistitele jsou doručovány poštou, popř. zaměstnancem pojistitele nebo jinou osobou pověřenou osobou na poslední pojištětel i známou adresu.
3. Písemnost pojistitele odeslaná poštou doporučenou zásilkou pojištěnkovi, pojištěnému nebo oprávněné osobě (dále jen adresát) se považuje za doručenu dnem:
 - a) převzetí zásilkou,
 - b) odepření převzetí zásilkou,
 - c) vrácení zásilkou jako nedoručitelné, pokud nelze adresáta na uvedené adrese zjistit, nebo změnil-li adresát svůj pobyt a doručení zásilkou není možné.
4. Nebyl-li adresát zastížen a písemnost pojistitele byla uložena doručovatelem na poštu, považuje se písemnost za doručenu posledním dnem úložní lhůty, i když se adresát o uložení nedozvěděl.
5. Není-li dohodnuto jinak, lze písemnosti doručovat i elektronicky prostřednictvím datové schránky nebo elektronickou zprávou opatřenou zaručeným elektronickým podpisem odesílatele. Elektronicky se písemnosti doručují na konkrétní elektronickou adresu poskytnutou adresátem za účelem vzájemné komunikace. Písemnost odeslaná

adresátovi elektronicky na poslední oznámenou kontaktní elektronickou adresu se považuje za doručenu desátý den po odeslání, ne stanoví-li zákon jinak. Písemnost pojištětele zasláná elektronicky na adresátem uvedenou kontaktní elektronickou adresu se považuje za doručenu, i když se adresát o jejím obsahu nedozvěděl, pokud to zákon nevyklučuje.

Článek 17 Výklad pojmů

- Běžným pojistným** se rozumí pojistné stanovené za pojistné období. Není-li ujednáno jinak, je běžné pojistné splatné prvního dne pojistného období.
- Ceninami** se rozumí zejména poštovní známky, kolky, stravenky, telefonní karty a ostatní karty, mají-li hodnotu, ze které bude moci být po vydání do užívání čerpáno.
- Cennostmi** se rozumí zejména platné bankovky a mince, drahé kovy a předměty z nich vyrobené, nezasazené perly a drahokamy, vkladní a šekové knížky, platební karty, cenné papíry.
- Cenným papírem** se rozumí listina, se kterou je právo spojeno takovým způsobem, že je po vydání černého papíru nelze bez této listiny uplatnit ani převést.
- Časovou cenou** se pro účely tohoto pojištění rozumí cena, kterou měl pojištěný majetek bezprostředně před pojistnou událostí; stanoví se z nové ceny pojištěného majetku, přičemž se přihlíží ke stupni opotřebení nebo jiného znehodnocení anebo ke zhodnocení pojištěného majetku, k němuž došlo jeho opravou, modernizací nebo jiným způsobem.
- Integrovaní franšizou** částka sjednaná v pojistné smlouvě, do jejíž výše se pojistné plnění neposkytuje; v případě, kdy pojistné plnění přesáhlo sjednanou výši franšizy, se tato částka od pojistného plnění odečítá. Může být stanovena pevnou částkou v Kč nebo pevným procentem.
- Jednorázové pojistné** je stanoveno na celou dobu, na kterou bylo pojištění sjednáno. Není-li ujednáno jinak, je jednorázové pojistné splatné dnem počátku pojištění.
- Jinou cenou** se pro účely tohoto pojištění rozumí cena stanovená jiným způsobem (např. znaleckým posudkem přiloženým k pojistné smlouvě).
- Kybernetickým nebezpečím** se pro účely tohoto pojištění považují škody vzniklé přímo nebo nepřímo ze ztráty, pozměnění nebo poškození nebo snížení funkčnosti, dostupnosti nebo provozuschopnosti výpočetních systémů, hardwaru, programů, softwaru, dat, datových skladů, mikročipů, integrovaných obvodů nebo podobných prvků, bez ohledu na to, zda tvoří nebo netvoří součást počítačového vybavení a zda jsou ve vlastnictví pojištěného nebo nikoliv.
- Limitem pojistného plnění** se rozumí horní hranice pojistného plnění pojištětele.
- Majetkem v podzemí** se rozumí majetek umístěný pod zemským povrchem, výjma podzemních částí staveb a majetku v nich umístěného. Za majetek v podzemí se nepovažují inženýrské sítě sloužící k zajištění provozu předmětu pojištění.
- Majetkem zvláštní hodnoty** se pro účely tohoto pojištění rozumí věci umělecké hodnoty, věci historické hodnoty, věci sběratelského zájmu, starožitnosti a sbírky.
- Nabídkou** se rozumí návrh na uzavření pojistné smlouvy.
- Novou cenou** se pro účely tohoto pojištění rozumí cena, která odpovídá částce vynaložené na pořízení nového majetku téhož druhu a účelu, kvality a parametrů za ceny obvyklé v místě a době vzniku pojistné události.
- Obchodem na dálku** se rozumí uzavření pojistné smlouvy formou, při které bylo využito komunikačních prostředků bez nutnosti současné fyzické přítomnosti smluvních stran.
- Oprávněnou osobou** je osoba, které v důsledku pojistné události vznikne právo na pojistné plnění.
- Písemnostmi** se pro účely tohoto pojištění rozumí plány, spisy, obchodní knihy, kartotéky, výkresy, technické nosiče záznamů a dat.

18. **Pohřešování věci** se rozumí stav, kdy poškozený ztratil nezávisle na své vůli možnost s věcí disponovat, například:

- odcizení věci krádeží** - je přivlastnění si pojištěné věci, její části nebo příslušenství v případech, kdy ke vniknutí do místa, kde byla věc uložena, došlo zjištěným způsobem (např. se stopami násilí);
 - odcizení věci loupeží** - je přivlastnění si pojištěné věci, její části nebo jejího příslušenství tak, že pachatel použil proti pojištěnému nebo jiné osobě pověřené pojištěným násilím nebo pohrůžky bezprostředního násilí;
 - ztráta věci nebo její části** - je stav, kdy poškozený nezávisle na své vůli pozbyl možnost s věcí nakládat, neví, kde se věc nachází, popřípadě zda věc ještě vůbec existuje.
- Pojistná částka** odpovídá pojistné hodnotě pojištěného majetku v době uzavření pojistné smlouvy. Její výše se stanovuje na návrh pojistníka v pojistné smlouvě.
 - Pojistníkem** je osoba, která s pojistitelem uzavřela pojistnou smlouvu.
 - Pojistným nebezpečím** je možná příčina vzniku pojistné události.
 - Pojistným rizikem** je míra pravděpodobnosti vzniku pojistné události vyvolané pojištěným nebezpečím.
 - Pojistným rokem** se pro účely tohoto pojištění rozumí období dvanácti kalendářních měsíců po sobě jdoucích. První pojistný rok začíná dnem uzavření pojistné smlouvy jako počátek pojištění.
 - Pojistné technickými nástroji** se pro účely tohoto pojištění rozumí nástroje využívané pojištěтелем k řízení a optimalizaci pojistného rizika, nebezpečí.
 - Pojištěným** je osoba, na jejíž majetek se pojištění vztahuje.
 - Poškozením pojištěného majetku** je změna stavu majetku, kterou je objektivně možné odstranit opravou, nebo taková změna stavu majetku, kterou objektivně není možné odstranit opravou, přesto však je majetek použitelný k původnímu účelu.
 - Spoluúčastí** se pro účely tohoto pojištění rozumí částka sjednaná v pojistné smlouvě, do jejíž výše se pojistné plnění neposkytuje. Jedná se o částku, kterou se pojištěný podílí na pojistném plnění.
 - Spotřebitelem** se pro účely tohoto pojištění rozumí fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.
 - Stavbami na vodních tocích** mosty, lávky, propusti, hráze, nádrže, vodní elektřárny a další stavby, které tvoří konstrukci průtočného profilu toku nebo do tohoto profilu zasahují.
 - Teroristickým činem** se pro účely tohoto pojištění rozumí násilný čin nebo vyhrožování násilným činem nebo čin poškozující lidský život, movitý nebo nemovitý majetek nebo infrastrukturu, jehož úmyslem nebo důsledkem je ovlivnění vlády nebo zastrášení veřejnosti nebo její části, bez ohledu na další příčiny přispívající současně nebo v jakémkoliv sledu ke ztrátě, poškození, nákladům nebo výdajům.
 - Účastníkem pojištění** je pojistitel a pojistník jakožto smluvní strany a dále pojištěný a každá další osoba, které ze soukromého pojištění vzniklo právo nebo povinnost.
 - Vozidlem** se rozumí silniční vozidla, zvláštění vozidla, historická a sportovní vozidla ve smyslu zákona č. 56/2001 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.
 - Zásobami** se rozumí materiál (majetek, který slouží jako základní či pomocný vstup do určité činnosti), nedokončená výroba (charakterizuje se jako výstup výroby, není ovšem ještě samostatně prodejná), polotovary (nedokončená výroba dopracovaná do stadia samostatné prodejnosti), hotové výrobky (výstup určitého výrobního procesu) a zboží (vše, co bylo nakoupeno za účelem dalšího prodeje).
 - Zničením pojištěného majetku** je změna stavu pojištěného majetku, kterou objektivně není možné odstranit opravou, a proto pojištěný majetek již nelze používat k původnímu účelu.

Článek 18 Závěrečné ustanovení

Tyto Všeobecné pojistné podmínky nabývají účinnosti dne 1. dubna 2016.

VŠEOBECNÉ POJISTNÉ PODMÍNKY PRO POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI VPPOD 1/16

OBSAH

- Článek 1 Úvodní ustanovení
- Článek 2 Předmět pojištění
- Článek 3 Územní platnost pojištění
- Článek 4 Pojistná smlouva, vznik a změny pojištění
- Článek 5 Práva a povinnosti pojistníka a pojištěného
- Článek 6 Práva a povinnost pojistitele
- Článek 7 Pojistné a doba trvání pojištění
- Článek 8 Přerušení pojištění
- Článek 9 Zánik pojištění
- Článek 10 Škodná a pojistná událost
- Článek 11 Pojistné plnění, náklady na soudní řízení, zachraňovací náklady
- Článek 12 Obecné výluky z pojištění
- Článek 13 Přechod práv
- Článek 14 Doručování
- Článek 15 Zpracování osobních údajů, komunikace
- Článek 16 Výklad pojmů
- Článek 17 Závěrečné ustanovení

Článek 1*Úvodní ustanovení*

1. Pojištění odpovědnosti, které sjednává Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group (dále jen pojistitel) se řídí pojistnou smlouvou, těmito Všeobecnými pojistnými podmínkami pro pojištění odpovědnosti VPPOD 1/16 (dále jen VPPOD), příslušnými Doplňkovými pojistnými podmínkami (dále jen DPP), příslušnými Zvláštními pojistnými podmínkami (dále jen ZPP) a příslušnými ustanoveními zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění.
2. Pojištění odpovědnosti je pojištěním škodovým.

Článek 2*Předmět pojištění*

Předmětem pojištění odpovědnosti je právním předpisem stanovená povinnost k náhradě újmy specifikované v příslušných DPP, ZPP nebo v pojistné smlouvě, vzniklá-li pojištěnému povinnost k náhradě újmy v rozsahu a ve výši určené zákonem, těmito VPPOD, příslušnými DPP, ZPP a pojistnou smlouvou.

Článek 3*Územní platnost pojištění*

Pojištění odpovědnosti se vztahuje na škodné události, které nastanou na místě uvedeném v příslušných DPP, ZPP nebo v pojistné smlouvě jako územní platnost pojištění.

Článek 4*Pojistná smlouva, vznik a změny pojištění*

1. Pojistnou smlouvou se pojistitel zavazuje vůči pojistníkovi poskytnout třetí osobě pojistné plnění, nastane-li nahodilá událost krytá pojištěním (pojistná událost) a pojistník se zavazuje zaplatit pojistiteli pojistné.
2. Pojistná smlouva vyžaduje písemnou formu, není-li pojištění ujednáno na dobu kratší než jeden rok. Totéž platí i pro všechna právní jednání týkající se pojištění, není-li ujednáno jinak.
3. Přijal-li pojistník nabídku včasným zaplacením pojistného, ve výši uvedené v nabídce, považuje se písemná forma smlouvy za zachovanou.
4. Pojištění vzniká prvním dnem následujícím po dni uzavření pojistné smlouvy, nebylo-li dohodnuto, že vznikne již uzavřením pojistné smlouvy nebo později.
5. V pojistné smlouvě lze ujednat, že pojištění odpovědnosti se vztahuje i na dobu přede dnem uzavření pojistné smlouvy.
6. Změn v pojistné smlouvě, které mají vliv na výši pojistného nebo rozsah pojištění, lze dosáhnout pouze písemnou dohodou účastníků, jinak jsou neplatné. Pro změny v pojistné smlouvě, které nemají vliv na výši pojistného nebo rozsah pojištění, není povinná písemná forma, pojistník může takovou změnu oznámit telefonicky nebo elektronickou poštou, pojistitel může rovněž využít prostředky elektronické komunikace, pokud je pojistník výslovně v pojistné smlouvě neodmítl. Pojistitel může použít adresu trvalého pobytu, resp. sídla, pojistníka i pojištěného uvedenou v pojistné smlouvě ve všech dříve uzavřených pojistných smlouvách. Analogicky může pojistitel v pojistné smlouvě

tyto údaje změnit na základě později uzavřené pojistné smlouvy.

7. Není-li ujednáno jinak, platí, že pojistná smlouva a právní vztahy z ní vyplývající se řídí právním řádem České republiky a pro spory z pojistné smlouvy jsou rozhodující příslušné soudy České republiky.
8. Nedílnou součástí pojistné smlouvy jsou VPPOD, příslušné DPP, případně příslušné ZPP a přílohy k pojistné smlouvě.

Článek 5*Práva a povinnosti pojistníka a pojištěného*

1. Pojistník a pojištěný jsou povinni pravdivě a úplně zodpovědět písemné dotazy pojistitele, které mají význam pro pojistitelovo rozhodnutí, jak ohodnotí pojistné riziko, zda je pojistí a za jakých podmínek. Povinnost se považuje za řádně splněnou, nebylo-li v odpovědi zatajeno nic podstatného.
2. Pojistník má povinnost bez zbytečného odkladu oznámit pojistiteli všechny změny týkající se sjednaného pojištění. Skutečnosti, o kterých ví, že nastanou, je povinen oznámit již předem.
3. Pojištěný má povinnost dbát, aby pojistná událost nenastala, zejména nesmí porušovat povinnosti směřující k odvrácení nebo zmenšení nebezpečí ani strpět jejich porušování třetími osobami. Pokud pojistná událost již nastala, je pojištěný povinen učinit taková opatření, aby se vzniklá újma již nezvětšovala.
4. Pojištěný má povinnost oznámit orgánům činným v trestním řízení újmu, která vznikla za okolností vzbuzujících podezření ze spáchání trestného činu nebo pokusu o něj.
5. Pojištěný má povinnost poskytnout pojistiteli součinnost potřebnou ke zjištění příčin újmy, podat pravdivá vysvětlení o jejím vzniku a rozsahu a předložit potřebné doklady, které si pojistitel vyžádá.
6. Pojistník nebo pojištěný má povinnost zabezpečit vůči jinému práva, která na pojistitele přecházejí.
7. Pojistník nebo pojištěný má povinnost neproděleně pojistiteli oznámit, že v souvislosti se škodnou událostí bylo proti pojištěnému nebo jeho zaměstnancům zahájeno trestní správní nebo rozhodčí řízení.
8. Pojistník nebo pojištěný má povinnost bezodkladně sdělit pojistiteli, že poškozený uplatňuje právo na náhradu újmy přímo proti němu nebo u soudu nebo u jiného příslušného orgánu. V řízení o náhradě újmy ze škodné události je pojistník nebo pojištěný povinen postupovat v souladu s pokyny pojistitele, zejména má pojištěný povinnost nepřistoupit na jakékoli vyrovnání bez předchozího souhlasu pojistitele.
9. Pojistník nebo pojištěný má povinnost oznámit pojistiteli bez zbytečného odkladu, že uzavřel další pojištění proti témuž pojistnému nebezpečí, uvést ostatní pojistitele a limity pojistného plnění ujednané v ostatních pojistných smlouvách.
10. Pojistník nebo pojištěný nesmí bez pojititelova souhlasu učinit nic, co zvyšuje pojistné nebezpečí, ani to třetí osobě dovolit; zjišťují-li dodatečně, že bez pojititelova souhlasu dopustil, že se pojistné nebezpečí zvýšilo, pojistitel to bez zbytečného odkladu oznámí. Je-li pojištěno cizí pojistné riziko, má tuto povinnost pojištěný.
11. Je-li pojistníkem ve sjednaném pojištění spotřebitel, má právo na tzv. mimosoudní řešení spotřebitelského sporu vzniklého ze sjednaného pojištění. Věcně příslušným orgánem mimosoudního řešení spotřebitelských sporů je Česká obchodní inspekce (internetová adresa České obchodní inspekce: www.coi.cz).

Článek 6*Práva a povinnosti pojistitele*

1. Pojistitel je povinen předat pojistníkovi pojistnou smlouvu včetně pojistných podmínek a veškeré přílohy k pojistné smlouvě. Dojde-li ke ztrátě, poškození či zničení pojistné smlouvy, vydá pojistitel na žádost a náklady pojistníka druhopis pojistné smlouvy.
2. Pojistitel je povinen v případě uzavření pojistné smlouvy formou obchodu na dálku neproděleně po uzavření pojistné smlouvy předat či odeslat dohodnutým komunikačním prostředkem pojistnou smlouvu včetně pojistných podmínek a veškeré přílohy k pojistné smlouvě.
3. Pojistitel je povinen v případě vzniku pojistné události dohodnout s pojištěným další postup a vyžádat si potřebné doklady. Bez zbytečného odkladu provést šetření nutné ke zjištění existence a rozsahu povinnosti plnit a sdělit výsledky osobě, která uplatnila právo na pojistné plnění.
4. Pojistitel je povinen umožnit pojistníkovi a pojištěnému nahlédnout do podkladů pojistitele týkajících se šetřené škodné události a přiklást si jejich kopie.

5. Pojistitel je povinen vrátit na žádost pojistníka nebo pojištěného doklady, které pojistitelé zapůjčili ke sjednání pojištění nebo v souvislosti se šetřením škodné události.
6. Pojistitel má právo na zákonný úrok z prodlení, jakož i na jemu vzniklé náklady spojené se zpracováním a doručením upomínek, pokud je pojistník v prodlení s placením pojistného.
7. Pojistitel má právo odečíst od pojistného plnění splatné pohledávky pojistného nebo jiné pohledávky z pojištění. To neplatí, jedná-li se o povinnost poskytnout pojistné plnění z povinného pojištění.

Článek 7

Pojistné a doba trvání pojištění

1. Pojistné je úplatou za sjednané pojištění.
2. Pojistné je sjednáno jako běžné pojistné, pokud není v pojistné smlouvě sjednáno jako pojistné jednorázové.
3. Právo pojistitele na pojistné vzniká dnem uzavření pojistné smlouvy, není-li ujednáno jinak.
4. Je-li v pojistné smlouvě ujednána úhrada pojistného za pojistná období, může pojistitel tuto skutečnost zohlednit při stanovování výše pojistného v závislosti na počtu pojistných období.
5. Zanikne-li pojištění v důsledku pojistné události, náleží pojistiteli pojistné do konce pojistného období, v němž pojistná událost nastala; v takovém případě náleží pojistiteli jednorázové pojistné vždy celé.
6. Pojistitel může poskytnout slevu z pojistného (bonus) nebo přírůžku na pojistném (malus) v závislosti na frekvenci pojistných událostí a výši vyplaceného pojistného plnění v uplynulých pojistných obdobích.
7. Pojistitel má právo v souvislosti se změnami podmínek rozhodných pro stanovení výše pojistného, zejména z důvodu škodní inflace (souhrn vnějších vlivů nezávislých na vůli pojistitele vedoucích ke zvyšování pojistného plnění nebo nákladů pojistitele, např. zvýšení cen zboží a služeb, počtu a výše škod, rozsahu pojistné ochrany dané zákonem, zvýšení daní) upravit nově výši pojistného na další pojistné období. Pojistitel je povinen nově stanovenou výši pojistného sdělit pojistníkovi nejpozději dva měsíce před dnem splatnosti pojistného za pojistné období, ve kterém se má výše pojistného změnit. Pokud pojistník s touto změnou nesouhlasí, musí svůj nesouhlas uplatnit do jednoho měsíce ode dne, kdy se o navrhované změně výše pojistného dozvěděl. V takovém případě pojištění zanikne uplynutím pojistného období, na které bylo pojistné zaplacené.

Článek 8

Přerušení pojištění

1. Opřeušení pojištění odpovědnosti může pojistník požádat pojistitele pouze z vážných důvodů, které nestojí na straně pojistníka a podstatným způsobem ovlivňují postavení pojistníka, pojistné riziko, pojistné nebezpečí nebo jiné skutečnosti související s pojištěním. Pojistitel má právo si vyžádat od pojistníka doplňující informace k ověření důvodů uvedených pojistníkem jako důvody přerušení pojištění. Rozhodnutí o akceptaci žádosti pojistníka o přerušení pojištění přísluší pojistiteli. V jednom pojistném roce může být pojištění odpovědnosti přerušeno jen jedenkrát, přičemž minimální doba přerušení musí činit alespoň jeden měsíc. Pojištění odpovědnosti může být přerušeno na základě písemné žádosti pojistníka doručené pojistiteli alespoň jeden měsíc před uvažovaným datem přerušení pojištění.
2. Přerušil-li se pojištění odpovědnosti během pojistné doby, netrvá za přerušení povinnost platit pojistné a nevzniká právo na plnění z události, které v době přerušení nastaly a byly by jinak pojistnými událostmi. Doba přerušení pojištění se započítává do pojistné doby, jen je-li to výslovně ujednáno v pojistné smlouvě.
3. Povinné pojištění odpovědnosti nelze přerušit, existují-li zákonné důvody jeho trvání.
4. Pro nezaplacení pojistného se pojištění nepřerušuje.

Článek 9

Zánik pojištění

1. Pojištění odpovědnosti zaniká:
 - a) uplynutím pojistné doby, na kterou bylo pojištění odpovědnosti sjednáno; je-li sjednáno pojištění odpovědnosti na dobu určitou, lze v pojistné smlouvě ujednat, že uplynutím této doby pojištění odpovědnosti nezankne, pokud pojistitel nebo pojistník nejméně šest týdnů před uplynutím pojistné doby druhé straně písemně nedsdělí, že nemá zájem na dalším trvání pojištění;
 - b) písemnou dohodou pojistitele a pojistníka; k platnosti dohody o zániku pojištění odpovědnosti se vyžaduje, aby v ní strany ujednaly, jak se vyrovnají; není-li ujednáno okamžik zániku pojištění, platí, že pojištění zaniklo dnem, kdy dohoda nabyla účinnosti;
 - c) písemnou výpověď pojistitele nebo pojistníka do dvou měsíců ode dne uzavření pojistné smlouvy; uplynutím osmidení výpo-

vední doby pojištění zaniká; v tomto případě má pojistitel právo na poměrnou část pojistného odpovídající sjednané době trvání pojištění

- d) písemnou výpověď pojistitele nebo pojistníka do třech měsíců ode dne oznámení vzniku pojistné události; uplynutím jednoměsíční výpovědní doby pojištění zaniká; pokud výpověď podal pojistník, náleží pojistiteli pojistné do konce pojistného období, v němž došlo k pojistné události; jednorázové pojistné náleží pojistiteli celé, není-li v pojistné smlouvě ujednáno jinak;
 - e) písemnou výpověď pojistitele nebo pojistníka ke konci pojistného období, je-li sjednáno běžné pojistné; je-li však výpověď doručena druhé smluvní straně později než šest týdnů před dnem, ve kterém uplyne pojistné období, zaniká pojištění odpovědnosti ke konci následujícího pojistného období;
 - f) nezaplacením pojistného, a to maným uplynutím lhůty stanovené pojistitelem nejméně v trvání jednoho měsíce ode dne doručení upomínky o zaplacení pojistného (upomínka pojistitele musí obsahovat upozornění, že pojištění zanikne, nebude-li pojistné zaplaceneno ani v dodatečně lhůtě);
 - g) písemnou výpověď pojistníka do jednoho měsíce ode dne, kdy mu bylo doručeno oznámení o převodu pojistného kmene nebo jeho části nebo o přeměně pojistitele, nebo kdy bylo zveřejněno oznámení, že pojištění bylo odňato povolení k provozování pojišťovací činnosti; uplynutím osmidení výpovědní doby pojištění zaniká;
 - h) odstoupením pojistitele od pojistné smlouvy; zodpoví-li zájemce o pojištění při jednání o uzavření pojistné smlouvy nebo pojistník při jednání o změně pojistné smlouvy nebo pojištěný úmyslně nebo z nedbalosti nepravdivě nebo neúplně písemné dotazy pojistitele týkající se skutečnosti, které mají význam pro pojištění, rozhodnutí, jak ohodnotí pojistné riziko, zda je pojištění a za jakých podmínek a zatají v odpovědi něco podstatného, má pojistitel právo od pojistné smlouvy odstoupit, prokáže-li, že by po pravdivém a úplném zodpovězení dotazů pojistnou smlouvu neuzavřel; toto právo může pojistitel uplatnit do dvou měsíců ode dne, kdy takovou skutečnost zjistil nebo musel zjistit, jinak právo zanikne; odstoupil-li pojistitel od smlouvy, má právo započít si přiměřené náklady spojené se vznikem a správou pojištění; odstoupil-li pojistitel od smlouvy a získal-li již pojistník, pojištěný nebo jiná osoba pojistné plnění, nahradí do jednoho měsíce ode dne, kdy se odstoupení stane účinným pojištěním to, co ze zaplaceného pojistného plnění přesahuje zaplacené pojistné;
 - i) odstoupením pojistníka od pojistné smlouvy; pojistník má právo od smlouvy odstoupit, dotáže-li se v písemné formě pojistitele na skutečnosti týkající se pojištění a pojistitel nezodpoví tyto dotazy pravdivě a úplně; odstoupil-li pojistník od smlouvy, nahradí mu pojistitel do jednoho měsíce ode dne, kdy se odstoupení stane účinným, zaplacené pojistné snížené o to, co již případně z pojištění plnil;
 - j) dnem doručení oznámení o odmítnutí pojistného plnění z předpokladu, že příčinou pojistné události byla skutečnost:
 - i. o které se pojistitel dozvěděl až po vzniku pojistné události,
 - ii. kterou při sjednávání pojištění nebo jeho změny nemohl zjistit v důsledku zaviněného porušení povinností zájemce o pojištění při jednání o uzavření pojistné smlouvy nebo pojistníka při jednání o změně pojistné smlouvy nebo pojištěného, pravdivě nebo úplně zodpovědět písemné dotazy pojistitele týkající se skutečnosti, které mají význam pro pojištění, rozhodnutí, jak ohodnotí pojistné riziko, pojistné nebezpečí, zda je pojištění a za jakých podmínek a nezatajit v odpovědi něco podstatného a
 - iii. pokud by při znalosti této skutečnosti při uzavření smlouvy tuto smlouvu neuzavřel nebo pokud by ji uzavřel za jiných podmínek;
 - k) zánikem pojistného zájmu za trvání pojištění; pojistitel má však právo na pojistné až do doby, kdy se o zániku pojistného zájmu dozvěděl;
 - l) zánikem pojistného nebezpečí, pojistného rizika za trvání pojištění;
 - m) smrtí pojištěné fyzické osoby.
2. Jestliže oprávněná osoba uvede při uplatňování práva na plnění z pojištění vědomě nepravdivě nebo hrubě zkrleslé údaje týkající se rozsahu pojistné události nebo podstatné údaje týkající se této pojistné události zamílčí, má pojistitel právo plnění z pojistné smlouvy odmítnout. Dnem odmítnutí pojistného plnění pojištění za níká.
 3. V případě uzavření pojistné smlouvy formou obchodu na dálku má pojistník právo bez udání důvodu odstoupit od pojistné smlouvy ve lhůtě čtrnácti dnů ode dne uzavření pojistné smlouvy nebo ode dne, kdy mu byly sděleny pojistné podmínky, pokud k tomuto sdělení dojde na jeho žádost po uzavření pojistné smlouvy. Odstoupil-li pojistník od smlouvy uzavřené formou obchodu na dálku, vrátí mu pojistitel bez zbytečného odkladu, nejpozději však do třiceti dnů ode dne, kdy se odstoupení stane účinným, zaplacené pojistné; přitom má právo odečíst si, co již z pojištění plnil. Bylo-li však pojistné plnění vyplaceno ve výši přesahující výši zaplaceného pojistného, vrátí

- pojistník, popřípadě pojištěný, pojistiteli částku zaplaceného pojistného plnění, která přesahuje zaplacené pojistné.
4. Dnem smrti pojistníka (odlišného od pojištěného) nebo dnem jeho zániku bez právního nástupce vstupuje do pojištění pojištěný. Oznámení však pojistiteli v písemné formě do třiceti dnů ode dne pojistníkovy smrti, nebo ode dne jeho zániku, že na trvání pojištění nemá zájem, zaniká pojištění dnem smrti, nebo dnem zániku pojistníka.

Článek 10

Škodná a pojistná událost

1. Škodnou událostí je vznik újmy, která by mohla být důvodem vzniku práva na pojistné plnění.
2. Pojistnou událostí se rozumí a hodilá škodná událost krytá pojištěním, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele poskytnout pojistné plnění.

Článek 11

Pojistné plnění, náklady na soudní řízení, zachraňovací náklady

1. Pojistitel je povinen poskytnout pojistné plnění v rozsahu a za podmíněk stanovených pojistnými podmínkami a pojistnou smlouvou.
2. Právo na pojistné plnění vzniká oprávněné osobě.
3. Pojistitel zahájí bez zbytečného odkladu po oznámení události, se kterou ten, kdo se pokládá za oprávněnou osobu, spojuje požadavek na pojistné plnění, šetření nutné ke zjištění existence a rozsahu jeho povinnosti plnit. Šetření je skončeno sdělením jeho výsledků osobě, která uplatnila právo na pojistné plnění; na žádost této osoby ji pojistitel v písemné formě zdůvodní výši pojistného plnění, popřípadě důvod jeho zamítnutí.
4. Nelze-li ukončit šetření do tří měsíců ode dne oznámení pojistné události, pojistitel v písemné formě sdělí, proč nelze šetření ukončit. Pojistitel poskytne oprávněné osobě na její žádost na pojistné plnění přiměřenou zálohu; to neplatí, je-li rozumný důvod poskytnutí zálohy odepřít.
5. Hcní mez pro ohlášení škodné události po skončení trvání pojištění nesmí být delší než taková, která je dána zákonným předpisem.
6. Pojistné plnění je splatné do patnácti dnů poté, kdy pojistitel skončil šetření.
7. Pojištěný se podílí na pojistném plnění z každé pojistné události částkou sjednanou v pojistné smlouvě nebo v pojistných podmínkách (spolučást, integrální franšíza). Tuto částku pojistitel odečítá od pojistného plnění vyplaceného oprávněné osobě.
8. Pojistitel poskytne pojistné plnění maximálně do výše limitu pojistného plnění sjednaného v pojistné smlouvě.
9. Pojistné plnění vyplacené pojistitelem z jedné pojistné události nesmí přesáhnout limit pojistného plnění sjednaný v pojistné smlouvě. To platí i pro hromadnou škodnou událost.
10. Právo na pojistné plnění nevzniká, způsobilá-li úmyslné pojistnou událost buď osoba, která uplatňuje právo na pojistné plnění, anebo z jejího podnětu osoba třetí, není-li zákonem stanoveno jinak.
11. Pojistitel není povinen poskytnout pojistné plnění, pokud pojistník v době nabídky věděl nebo vědět měl a mohl, že pojistná událost již nastala.
12. Poškozenému nevzniká právo na plnění proti pojistiteli, nebylo-li tak ujednáno, anebo stanoveno jiným zákonem.
13. Bylo-li v důsledku porušení povinnosti uvedených v článku 5 těchto VPPOD při jednání o uzavření smlouvy nebo o její změně ujednáno nižší pojistné, má pojistitel právo pojistné plnění snížit o takovou část, jaký je poměr pojistného, které obdržel, k pojistnému, které měl obdržet.
14. Mělo-li porušení povinnosti uvedených v článku 5, těchto VPPOD vliv na vznik pojistné události, její průběh, na zvětšení rozsahu jejích následků nebo na zjištění či určení výše pojistného plnění, má pojistitel právo snížit pojistné plnění úměrně k tomu, jaký vliv mělo toto porušení na rozsah pojistitelovy povinnosti plnit.
15. Otsahuje-li oznámení vědomě nepravdivé nebo hrubě zkr eslené podstatné údaje týkající se rozsahu oznámené události, anebo zaměřilo se v něm vědomě údaje týkající se této události, má pojistitel právo na náhradu nákladů účelně vynaložených na šetření skutečností, o nichž mu byly tyto údaje sděleny nebo zmíněny. Má se za to, že pojistitel vynaložil náklady v prokázané výši účelně.
16. Vyvolá-li pojistník, pojištěný nebo jiná osoba, která uplatňuje na pojistné plnění právo, náklady šetření nebo jejich zvýšení porušením povinnosti, má pojistitel vůči němu právo na přímé plnění náhradu.
17. Způsobil-li pojištěný vznik újmy pod vlivem požití alkoholu nebo použití návykové látky nebo přípravku takovou látku obsahující má pojistitel proti němu právo na náhradu toho, co za něho plnil.
18. Pojistitel poskytne pojistné plnění v tuzemské měně, není-li ujednáno jinak. Pro přepočítání měny se použije kurz vyhlášený Českou národní bankou ke dni vzniku pojistné události.

19. Pojistitel nahradí pojištěnému účelně vynaložené náklady odpovídající nejvýše mimosmluvní odměně advokáta:

- a) za obhajobu pojištěného v přípravném řízení a před soudem prvního stupně v trestním řízení vedeném proti němu v souvislosti se vznikem újmy;
- b) občanského soudního řízení o náhradě újmy v prvním stupni, jestliže toto řízení bylo nutné ke zjištění odpovědnosti pojištěného nebo výše náhrady vzniklé újmy, pokud je pojištěný povinen tyto náklady nahradit;
- c) za obhajobu pojištěného před odvolacím soudem, náklady mimosoudního projednávání nároku poškozeného na náhradu újmy a jiné náklady, pouze za předpokladu, že se pojistitel uhradí takovýchto nákladů písemně závazal.

20. Nad rámec sjednaného základního limitu pojistného plnění uhradí pojistitel zachraňovací a jiné náklady účelně vynaložené pojistníkem, pojištěným nebo jinou osobou:

- a) při odvrácení bezprostředně hrozící pojistné události na zmírnění následků již na stalé pojistné události,
 - b) povinnosť odklidit poškozený majetek nebo jeho zbytky z hygienických, ekologických či bezpečnostních důvodů včetně náhrady škody, kterou při této činnosti utrpěla.
- Pojistitel uhradí prokazatelně vynaložené zachraňovací náklady, maximálně do výše 10 % sjednané pojistné částky nebo sjednaného limitu pojistného plnění, není-li v pojistné smlouvě ujednáno jinak, s výjimkou nákladů, které byly vynaloženy na záchranu života nebo zdraví osob, kde je výše omezena 30% sjednaného základního limitu pojistného plnění.

Zachraňovací náklady, které pojistník vynaložil se souhlasem pojistitele a k nimž by jinak nebyl povinen, je pojistitel povinen uhradit bez omezení. Vynaložil-li zachraňovat náklady pojištěný nebo jiná osoba nad rámec stanovených jiným zákonem, má proti pojistiteli stejné právo na náhradu účelně vynaložených zachraňovacích nákladů jako pojistník.

Článek 12

Obecné výluky z pojištění

1. Pojištění odpovědnosti se nevztahuje na povinnost pojištěného nahradit poškozenému újmu vzniklou:

- a) úmyslným jednáním, škodolibostí nebo jinou pohutkou zvlášť zavřzeného; nebo
- b) v důsledku trestné činnosti pojištěného nebo jakéhokoliv podvodného nebo nepoctivého jednání pojištěného či třetí osoby jednající z podnětu pojištěného;
- c) uložením nebo uplatňováním finančních sankcí;
- d) v souvislosti s činností, kterou pojištěný vykonává neoprávněně;
- e) převzetím nad rámec stanovený právními předpisy;
- f) prodlením se splněním smluvní povinnosti;
- g) uplatněním práva z vadného plnění nebo vyplývající ze záruky za jakost nebo za jakost při převzetí;
- h) v souvislosti s nárokem na pojistné plnění z pojištění odpovědnosti zaměstnavatele při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání;
- i) na majetku, který pojištěný nebo oprávněná osoba užívá neoprávněně;
- j) v souvislosti s válkou a terorismem;
- k) účinky jaderné energie, účinky silikátů, formaldehydu nebo azbestu nebo materiálu obsahujícího azbest, účinky toxických látek, toxických plynů nebo odpadů s toxickými vlastnostmi, působením magnetických nebo elektromagnetických polí;
- l) genetickými změnami organismu nebo geneticky modifikovanými organismy včetně jakéhokoliv z nich získaného proteinu nebo produktu obsahujícího modifikovaný genetický prvek GMO nebo protein;
- m) v souvislosti s vlastnictvím nebo provozem vozidel nebo plavidel, pokud je tato povinnost k náhradě předmětem povinného pojištění odpovědnosti z provozu vozidla nebo plavidla;
- n) postupným znečištěním životního prostředí.

2. Pojištění odpovědnosti se nevztahuje, pokud tak není ujednáno příslušnými DPP, ZPP nebo v pojistné smlouvě, na povinnost pojištěného nahradit poškozenému újmu vzniklou:

- a) ztrátou;
- b) v souvislosti s vlastnictvím nebo provozem letadel a vozidel na vzduchovém polištáři včetně konstrukce, oprav nebo instalačních prací na letadlech;
- c) v souvislosti s vlastnictvím, provozem nebo použitím tramvajových trať, aerodromů a leteckých námořních přístavů, suchých doků, doků, mol a přístavišť včetně činnosti s nimi spojených (například catering, bezpečnostní služba na letišti, zabezpečování značení leteckých ploch, provoz kontejnerového terminálu, který je součástí přístavu a další);
- d) v souvislosti se stavbou, opravou a likvidací lodí včetně konstrukčních, opravárenských a instalačních prací na lodích;

- e) v souvislosti s výstavbou, provozem a údržbou přehrad, hrází či s pracemi pod vodou;
 - f) těžební, dobývací nebo razídnosti nebo v souvislosti s těžbou, výrobou nebo rafinací ropy a zemního plynu;
 - g) provozováním motoristické a letecké sportovní činnosti nebo profesionální sportovní činnosti;
 - h) přerušením, omezením nebo kolísáním dodávek vody, plynu, elektřiny nebo tepla;
 - i) sesedáním, sesouváním půdy, erozí, poddolováním, odstěhem nebo otřesy v důsledku demoličních prací;
 - j) v souvislosti s budováním a provozem skládek odpadu s toxickými vlastnostmi;
 - k) poškozením, zničením nebo pohřbíváním záznamů na zvukových, obrazových a datových nosičích;
 - l) ekologickou újmou;
 - m) kybernetickým nebezpečím;
 - n) způsobenou jině osobě v souvislosti:
 - i) se zákrokem směřujícím k zabránění vzniku újmy na chráněných hodnotách;
 - ii) spoužitím donucovacích prostředků, psa nebo služební zbraně;
 - iii) s pohřbíváním věcí, která byla předmětem ochrany povážené pojištěným;
 - o) v souvislosti s jakoukoliv náhradou újmy přisouzenou soudem Spojených států amerických nebo Kanady nebo přiznanou na základě práva Spojených států amerických nebo Kanady.
3. Pojistitel neposkytne pojistné plnění v případech, že by jeho poskytnutí bylo v rozporu s právními předpisy jakéhokoliv státu (včetně mezinárodních úmluv) upravujícími mezinárodní sankce za účelem udělení nebo obnovení nebo obnovení mezinárodní míru, bezpečnosti, ochrany základních lidských práv a boje proti terorismu.

Článek 13 Přechod práv

1. Vzniklo-li v souvislosti s hracími nebo nastalou pojistnou událostí osobě, která má právo na pojistné plnění, pojištěnému nebo osobě, která vynaložila zachraňovací náklady, proti jinému právo na náhradu újmy nebo jiné obdobné právo, přechází tato pohledávka včetně příslušenství, zajištění a dalších práv s ní spojených okamžikem výplaty plnění z pojištění na pojistitele, a to až do výše plnění, které pojistitel oprávněné osobě vyplátí. To neplatí, vzniklo-li této osobě takové právo vůči tomu, kdo s ní žije ve společné domácnosti nebo je na ni odkázán výživou, ledaže způsobil pojistnou událost úmyslně.
2. Osoba, jejíž právo na pojistitele přešlo, vydá pojistiteli po potřebné dokladu a sdělí mu vše, co je kupříkladu pohledávky zapotřebí. Zmaří-li přechod práva na pojistitele, má pojistitel právo snížit plnění z pojištění o částku, kterou by jinak mohl získat. Poskytl-li již pojistitel plnění, má právo na náhradu až do výše této částky.
3. Má-li pojištěný vůči oprávněné osobě nebo jiné osobě právo na vrácení vyplacené částky nebo snížení důchodu nebo na zastavení jeho výplaty, přechází toto právo na pojistitele, pokud za pojištěného tuto částku uhradil nebo za něj vyplácí důchod.
4. Na pojistitele přechází právo na úhradu nákladů soudního řízení o náhradě újmy, které bylo pojištěnému přiznáno proti odpůřci, pokud je pojistitel za něj uhradil.
5. Vzdal-li se pojištěný nebo osoba, která vynaložila zachraňovací náklady, svého práva na náhradu újmy nebo jiného obdobného práva, nebo toto právo včas neuplatnil nebo jinak zmařil přechod svých práv na pojistitele, má pojistitel právo pojistné plnění snížit až do výše částek, které by jinak mohl získat, nestanoví-li právní předpis jinak. Projeví-li se následky jednání uvedeného v první větě tohoto odstavce až po výplatě pojistného plnění, má pojistitel právo na vrácení vyplaceného pojistného plnění až do výše částek, které by jinak mohl získat.

Článek 14 Doručování

1. Veškeré žádosti a sdělení, které mají vliv na výši pojistného či rozsah pojištění, se podávají písemně.
2. Písemnosti pojistitele jsou doručovány provozovatelem poštovních služeb, popř. zaměstnancem pojistitele nebo jinou pojistitelem pověřenou osobou na adresu uvedenou v pojistné smlouvě či na poslední pojištěnou známou adresu.
3. Písemnost pojistitele odeslaná provozovatelem poštovních služeb doporučenou zásilkou, popř. obyčejnou zásilkou, adresátem se považuje za doručenu:
 - a) třetím pracovním dnem po odeslání zásilky; u doporučené zásilky s dodejkou dnem převzetí zásilky, a to i v případě převzetí zásilky jinou osobou, již pošta doručila zásilkou v souladu s právními předpisy poštovních služeb (např. rodinný příslušník);
 - b) dnem odepření převzetí zásilky;
 - c) dnem vrácení zásilky jako nedoručitelné (např. pokud nelze adre-

sáta na uvedené adrese zjistit, adresát neoznámil poštovní schránku svým jménem a příjmením nebo názvem, změní-li adresát svůj pobyt a doručení zásilky není možné;

- d) posledním dnem úložní lhůty, pokud nebyl adresát zastížen a písemnost pojistitele byla uložena doručovatelem na poště, a to i když se adresát o uložení nedozvěděl.
4. Není-li ujednáno jinak, lze písemnosti doručovat prostřednictvím datové schránky. Není-li taková písemnost doručena okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k této písemnosti, považuje se písemnost za doručenu třetím dnem po jejím odeslání, a to i v případě, že se adresát o jejím obsahu nedozvěděl, nestanoví-li zákon či jiný právní předpis jinak.
 5. Není-li ujednáno jinak, lze písemnosti doručovat elektronickou zprávou, elektronickou zprávou opatřenou zaručeným elektronickým podpisem odesílatele nebo prostřednictvím internetové aplikace pojistitele. Elektronicky se písemnosti doručují na elektronickou adresu poskytnutou adresátem. Písemnost odeslaná adresátovi elektronicky na poslední oznámenou elektronickou adresu se považuje za doručenu třetím dnem po jejím odeslání, a to i v případě, že se adresát o jejím obsahu nedozvěděl, nestanoví-li zákon či jiný právní předpis jinak.
 6. Veškeré kontaktní adresy pro doručování písemností pojistiteli jsou uvedeny na jeho webových stránkách.

Článek 15

Zpracování osobních údajů, komunikace

1. Pojistitel je povinen nakládat s osobními údaji ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.
2. Pojistník souhlasí aby pojistitel uložil informace týkající se jeho pojištění do informačního systému České asociace pojišťoven (dále jen „ČAP“) s tím, že tyto informace mohou být poskytnuty kterémukoli členu ČAP. Účelem informačního systému je shromažďovat a zpracovávat data k ochraně klientů i k ochraně pojišťoven a pro potřeby statistiky.
3. Pojistník souhlasí se zasíláním obchodních a marketingových sdělení. Tento souhlas může kdykoliv během trvání pojištění odvolat.
4. Pojistník souhlasí se zasíláním informací od pojistitele prostředky elektronické komunikace, pokud v pojistné smlouvě uvedl elektronickou adresu nebo telefonní číslo. Tento souhlas může kdykoliv během trvání pojištění odvolat.
5. Pokud pojistník nesouhlasí se zasíláním informací prostředky elektronické komunikace dle čl. 15 odst. 4, nemůže mu pojistitel zasílat ani písemnost elektronickou zprávou opatřenou zaručeným elektronickým podpisem odesílatele dle čl. 14 odst. 5.

Článek 16

Výklad pojmu

Pro účely tohoto pojištění se rozumí:

1. **Běžným pojistným** pojistné stanovené za pojistné období a je splatné prvního dne pojistného období, pokud není ujednáno jinak.
2. **Ekologickou újmou** ztráta nebo oslabení přirozených funkcí ekosystému, vznikajících poškozením jejich složek nebo narušením vnitřních vazeb a procesů v lidské činnosti.
3. **Finanční sankci** jakákoliv pokuta, penále či jiná smluvní, správní nebo trestní sankce s výjimkou sankcí uložených v souvislosti s výpočtem a poukazů daní a poplatků nebo pojistného na veřejné pojištění (například zdravotní, sociální).
4. **Hromadnou škodnou událostí** více spolu časově souvisejících škodných událostí, které vyplývají přímo nebo nepřímo ze stejného zdroje, příčiny, události, okolnosti, závady či jiného nebezpečí a považují se za jednu škodnou událost. Pro vznik hromadné škodné události je rozhodný vznik první události v řadě.
5. **Integrovaní franšízou** částka sjednaná v pojistné smlouvě, do jejíž výše se pojistné plnění neposkytuje; v případě, kdy pojistné plnění přesáhlo sjednanou výši franšízy, se tato částka od pojistného plnění neodečítá. Může být stanovena pevnou částkou v Kč nebo pevným procentem.
6. **Jednorázovým pojistným** pojistné stanovené na celou pojistnou dobu a je splatné dnem počátku pojištění.
7. **Kybernetickým nebezpečím** jakékoliv ztráty, pozměnění či poškození nebo snížení funkčnosti, dostupnosti nebo provozuschopnosti výpočetních systémů, hardwaru, programů, softwaru, dat, data skladů, mikročipů, integrovaných obvodů nebo podobných prvků, bez zřetel na to, zda tvoří nebo netvoří součást počítačového vybavení poškozeného v souvislosti s výkonem činnosti pojištěného.
8. **Límitem plnění** maximální hsa nice poskytnuté ho pojistného plnění.
9. **Nabídkou** návrh pojistné smlouvy vypracovaný pojistitelem.
10. **Obchodem na dálku** uzavření pojistné smlouvy formou, při které bylo využito komunikačních prostředků bez nutnosti současné fyzické přítomnosti smluvních stran.
11. **Oprávněnou osobou** pojistník, pojištěný nebo jiná osoba, které v důsledku pojistné události vznikne právo na pojistné plnění.

12. **Plavidlem** plavidlo ve smyslu zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě a vyhlášky č. 223/1995 sb., o způsobilosti plavidel k provozu na vnitrozemských vodních cestách, v platném znění.
13. **Poddolováním** antropogenní geodynamický proces v území, v němž byla nebo je provozována hlubinná těžba, popř. budovány podzemní stavby; v důsledku čehož došlo ke zdeformování nadloží a následnému poklesu nebo propadání povrchu území.
14. **Pohřeváním majetku:**
- oddzení majetku krádeží** tj. přivlastnění si pojištěného majetku, jeho části nebo příslušenství tak, že pachatel použil proti pojištěnému nebo jiné osobě pověřené pojištěným násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí;
 - oddzení majetku loupeží** tj. přivlastnění si pojištěného majetku, jeho části nebo příslušenství tak, že pachatel použil proti pojištěnému nebo jiné osobě pověřené pojištěným násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí;
 - ztrátou** majetku nebo jeho částí tj. stav, kdy pojištěný nezávisle na své vůli pozbyl možnost s majetkem nakládat, neví, kde se majetek nachází, popřípadě zda majetek je stále vůbec existuje.
15. **Pojistitelem** právnická osoba, která je oprávněna provozovat pojišťovací činnost v souladu s příslušným zákonem.
16. **Pojistníkem** fyzická nebo právnická osoba, která uzavřela pojistnou smlouvu s pojistitelem.
17. **Pojistným nebezpečím** je možná příčina vzniku pojistné události.
18. **Pojistným obdobím** časové období dohodnuté v pojistné smlouvě, za které se platí běžné pojistné. Nemá-li v pojistné smlouvě ujednáno pojistné období jako časové období (roční, pololetní nebo čtvrtletní), za které se platí běžné pojistné, považuje se za ujednané pojistné období roční.
19. **Pojistným rizikem** je míra pravděpodobnosti vzniku pojistné události vyvolané pojištěným nebezpečím.
20. **Pojištěným osobou**, na jejíž odpovědnost nebo jinou hodnotu pojistného zájmu se pojištění vztahuje.
21. **Poškozeným** právnická nebo fyzická osoba, která utrpěla škodu nebo jinou újmu (třetí strana).
22. **Poškozením majetku** změna stavu majetku, kterou je objektivně možno odstranit opravou nebo taková změna stavu majetku, kterou objektivně není možno odstranit opravou, přesto je však majetek použitelný k původnímu účelu.
23. **Profesionální sportovní činností** jakákoliv sportovní činnost, kterou fyzická nebo právnická osoba provádí za úplatu, jakož i veškeré přípravy této činnosti.
24. **Sesedáním půdy** klesání zemského povrchu směrem do středu Země v důsledku působení přírodních a klimatických vlivů nebo lidské činnosti.
25. **Sesouváním půdy** pohyb hornin v vyšších poloh svahu do nižších, ke kterému dochází působením přírodních nebo klimatických vlivů nebo lidské činnosti při porušení podmínek rovnováhy svahu.
26. **Spoluúčastí (odětná franšíza)** částka sjednaná v pojistné smlouvě, do jejíž výše se pojistné plnění neposkytuje. Jedná se o částku, kterou se pojištěný podílí na pojistném plnění. Může být stanovena pevnou částkou v Kč nebo pevným procentem.
27. **Spotřebitelem** fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.
28. **Škodovým pojištěním** pojištění, jehož účelem je v ujednaném rozsahu formou pojistného plnění vyrovnávat úbytek majetku vzniklý v důsledku pojistné události.
29. **Účastníkem pojištění** pojistitel a pojištník jakožto smluvní strany a dále pojištěný a každá další osoba, které z pojištění vzniklo právo nebo povinnost.
30. **Újmou** majetková újma (škoda) a nemajetková újma specifikovaná v příslušných DPP, ZPP nebo pojistné smlouvě.
31. **Účinky jaderné energie** újmy vzniklé v důsledku ionizujícího záření nebo kontaminace radioaktivitou z jakéhokoliv jaderného paliva, jaderného odpadu nebo ze spalování jaderného paliva, v důsledku radioaktivních, toxických nebo jinak škodlivých nebo kontaminujících vlastností jakéhokoliv nukleárního zařízení, reaktoru, nukleární montáže nebo nukleárního komponentu nebo působením jakéhokoliv zbraně využívající atomové nebo nukleární štěpení, syntézu nebo jinou podobnou reakci, radioaktivní síly nebo mateřských.
32. **Úmyslným jednáním** takové konání, že škůdce věděl, že svým jednáním újmu způsobí, nebo že jí může způsobit a chtěl jí způsobit (přímý úmysl), anebo že škůdce věděl, že újmu způsobí a pro případ, že ke škodě dojde, byl s tím srozuměn (nepřímý úmysl).
33. **Válkou a terorismem** válečné operace, povstání, vzpoury nebo jiné hromadné násilné nepokoje, stávkový výluky, teroristické akty (tj. násilné jednání motivované politicky, sociálně, ideologicky nebo nábožensky), nebo vládní opatření k jinému účelu než ke snížení rozsahu újmy.
34. **Vozidlem** silniční vozidlo, zvláštní vozidlo, historické a sportovní vozidlo ve smyslu zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu na pozemních komunikacích, v platném znění. **Silniční vozidlo** je motorové a nemotorové vozidlo, které je vyrobené za účelem provozu na pozemních komunikacích pro přepravu osob, zvířat nebo věcí (motocykly, osobní automobily, autobusy, nákladní automobily, speciální vozidla, přípojné vozidla – nemotorová vozidla určená k tažení jiným vozidlem, s nímž je spojeno do soupravy, ostatní silniční vozidla). **Zvláštní vozidlo** je vozidlo vyrobené k jiným účelům než k provozu na pozemních komunikacích, které může být při splnění podmínek stanovených zákonem k provozu na pozemních komunikacích s dvířelno (zemědělské nebo lesnické traktory a jejich přípojné vozidla, pracovní stroje samojízdné, pracovní stroje přípojné, nemotorové pracovní stroje, nemotorová vozidla tažená nebo tlačena pěšky jdoucí osobou, vozík pro invalidy s motorickým pohonem, pokud jejich šířka přesahuje 1 m, rychlost převyšuje 6 km/h nebo jejich hmotnost převyšuje 450 kg). **Historické vozidlo (sportovní vozidlo)** vozidlo zapsané v registru historických vozidel (sportovních vozidel), a ke kterým byl vydán průkaz historického vozidla (sportovního vozidla).
35. **Znečištěním životního prostředí** jakékoliv poškození životního prostředí či jeho složek v důsledku lidské činnosti způsobené v násilím takových fyzikálních, chemických nebo biologických činitelů, které jsou svou podstatou nebo množstvím cizorodé pro životní prostředí či jeho složky.
36. **Zničením majetku** změna stavu majetku, kterou objektivně není možno odstranit opravou, a proto majetek již nelze dále používat k původnímu účelu.

Článek 17

Závěrečné ustanovení

Tyto VPP nabývají účinnosti dnem 1. dubna 2016.